

SMENA
Kčs 8,-

**DOBRODRUŽNÉ
ROMÁNY 288**

Jenő Rejtő

ŠTRNÁŠT-
KARÁTOVÉ
AUTO

1. KAPITOLA

1

Ivan Gorčev, námorník nákladnej lode *Rangoon*, získal Nobelovu cenu ešte pred dovŕšením svojho dvadsiateho prvého roku. Bezpochyby obdivuhodný výkon ešte aj vtedy, ak podaktorí začnú vytýkať, že Ivan Gorčev získal Nobelovu cenu fyzikálnych vied v spoločenskej hre zvanej makao od profesora Noaha Bertinusa, ktorému toto vyznamenanie odovzdal pred niekoľkými dňami v Štokholme vlastnoručne švédsky kráľ. Nehodno si všímať všelijakých tárajov, dôležitá je podstata: Ivan Gorčev získal vo veku dvadsaťjeden rokov Nobelovu cenu.

Profesor Bertinus nastúpil na loď v Göteborgu s Nobelovou cenou v kufríku a krátko pred odchodom parníka ešte prišla na palubu delegácia švédskej Franklinovej spoločnosti, aby ho dekorovala zlatou medailou za úspechy dosiahnuté pri štiepení atómov. Po tomto akte parník vyplával a vysokovážený profesor ledva čakal, kedy dosiahnu Bordeaux, kde vlastnil zopár štvorcových siah viníc, ako to už vo Francúzsku starší úradníci majú vo zvyku, počnúc pomocníkom kata, končiac riaditeľom múzea.

V Southamptone nastúpil na loď Ivan Gorčev, aby sa preplavil cez kanál z dôvodov i jemu celkom neznámym. Pravdou síce je, že ho z nákladnej lode *Rangoon* prepustili, lebo zrúbal kormidelníka štvoramenným hákom, ale prečo sa musí niekto preplaviť cez kanál, ak zrúbal kormidelníka a prepustili ho z lode, to zostáva nevyriešenou záhadou, ako napokon aj mnohé iné činy nášho hrdinu.

Zatiaľ nevedno, akým spôsobom sa zoznámil tento neveľmi vážny mládenec so svetoznáмым učencom, a bolo by treba objasniť otázku, ako dovedol starnúceho, uzavretého profesora k tomu, aby s ním

zasadol k zakázanej hazardnej hre makao. Tieto podrobnosti nebudú hádam nikdy vysvetlené. Všetko sa začalo údajne tým, že profesora pochytila morská nemoc a Gorčev ho ponúkol vlastnoručne miešaným nápojom citrónovo-koňakovej chuti so zažívacou sódou, po ktorej sa profesor začal zaraz lepšie cítiť a povypytoval sa mládenca, ktože je a odkiaľ ide.

- Volám sa Ivan Gorčev, zamestnaním dvadsaťjedenročný, syn brata cárskoho komorníka baróna Gorčeva z Jasnej Gorjodiny. Môj otec bol gardovým kapitánom a môj strýko vo funkcii vojenského veliteľa gubernie Justvesti Verstkov bránil Odesu proti vzbúrenej flote.

Na tom však nie je ani slovko pravdy. Ale dôverčivosť úplne mladúckých dievčienec a staručkých profesorov je vraj neobmedzená.

- Čiže ste emigrant?

- Veru, báb'uška profesorovič, - odvetil s povzdychom. - Môj otec ko kedysi podaroval desaťtisíc rubľov cárskemu baletu... A do Cárskoho Sela ho vozievala trojka so zlatým erbom... Hej, kontušovka! Hej, Volga, keby som sa ta mohol ešte raz dostať...

- Veď vy sa nemôžete pamätať na Rusko, ak máte iba dvadsaťjeden rokov.

- Tým trápnejšie, báb'uška profesorskij, lebo som nikdy nevidel čarovnú zasneženú krajinu, na ktorú dodnes nevládzem zabudnúť...

- Kam sa teraz zberáte, pán Gorčev?

- Cestujem v politických záležitostiach v námorníckej maske.

Po dôkladnejšom pozorovaní nášho hrdinu dospievame k čudnému poznatku: nikdy nepovie pravdu, ale ani neklame. Len vysloví bez rozmýšľania čokoľvek, čo mu slina na jazyk prinesie, a táto vlastnosť mu spôsobuje početné a neuveriteľné komplikácie.

- Žiaľ, takrečeno bez prostriedkov, lebo ma akýsi zlosyn obral o všetko.

- Ako je to možné?

- Bol som hlúpy a dôverčivý. Človek sa zoznami s kadejakými živlami a nemyslí na možné dôsledky. Takto som sa zoznámil v Londýne s akýmsi lapikurkárom, čo ma naučil hrať makao a obohral ma o všetky peniaze.

- A čože je vlastne to makao?

Gorčev opäť zavzdychal a vytiahol z vrecka balíček karát.

- Nuž, ráčte... Zo súhrnnej hodnoty karát odrátame desiatky, takže dosiahnuteľné maximum je deväť...

Profesor vyskúšal svoje šťastie a vyhral na päťcentimovom základe desať frankov. Neskoršie, keď už prehral dve tisícovky, základ mierne zvýšili. Potom ho ešte dvíhali zopár ráz, a kým sa na horizonte zjavili kontúry Bordeaux, Ivan Gorčev obohral profesora o celú Nobelovu cenu, a nie je vylúčené, že keby bol profesor náhodou cestoval až do Nice, vyhrá od neho mládenec ešte aj zlatú medailu, ktorú udeľuje švédska Franklinova spoločnosť niektorým vynikajúcim jednotlivcom.

Vzhľadom na dvadsaťjeden rokov nášho hrdinu zdá sa byť takýto výkon nenapodobiteľný, žiaľ, profesor v Bordeaux vystúpil a smutne meditoval o povrchnom pedagogickom systéme francúzskych vysokých škôl, ktoré v rámci univerzitnej látky doslova obchádzajú prednášanie zakázanej hazardnej hry zvanej makao. Gorčev stál pri palubnom zábradlí v hlbokom pohnutí a dlho mu mával hodvábnou šatkou.

2

Čo podnikne človek, ktorý má dvadsaťjeden rokov, vážne myšlienky nepozná a naraz ho len prekvapí takéto neuveriteľné množstvo peňazí? Túto otázku si kládol Gorčev. A zároveň aj odvetil:

Vystúpi v Nice. Najsamprv sa trošku potúla po prístave a obzrie sa po nejakom kamošovi, lebo bohatstvo je na psiu mater, ak nemáme niekoho, s kým by sme mohli peniažky spoločne rozkrútil

A ktože má byť onen vyvolený?

Na brehu postávala čudná postava, ktorá zaraz upútala jeho pozornosť. Dotyčný sa vyskytoval v hnedom kabátiku a čiernych plavkách pri zhromaždišti prístavných robotníkov. Zdalo sa, že už všetkých najali kamsi do práce, len jeho nie. Gorčeva upútal najmä cviker na dlhom nosisku a žltý frotírový uterák, ktorý nahrádzal košeľu. Nezvyčajne lajdácky odev sa však dá odpustiť, lebo na hlavu si zacapil pomerne slušný slamený klobúk, i keď azda o pol čísla menší, no ešte celkom zachovalý. Spod hustých čiernych fúzov sa rozbiehali smutné a pohľadové vrásky. Tento muž vyzeral natoľko rozhorčený, že takmer plakal. Medzitým si čistil zuby špáradlom. Hádám preto,

aby takouto ilúziou nahradil obed... Už-už sa zdalo, že ho dnes nik nenajme do práce, keď ho napokon oslovil akýsi part'ák.

- Haló, hybajte k bazénu číslo päť nakladať debny.
- A ťažké sú tie debny?

Part'ák vytreštil oči. Ešte sa mu nestalo, žeby sa prístavní robotníci takto vypytovali.

- No dobre, - vysvetľoval pán v hnedom kabátiku trošku nervózne.
- Musím to vedieť, pred piatimi rokmi som mal totiž pruh.

Patrón povedal iba: hovädo, a upaľoval ďalej.

- Inteligentný človek, namojdušu, - hundral za ním muž s cvikrom v hlbokom rozhorčení.

Gorčev stál opodiaľ a vypočul si rozhovor. Náhle cítil, že toto je jeho človek, a oslovil ho:

- Povedzte, chce sa vám vôbec robiť?
- Hádám len nie som nejaký poval'ač.
- Škoda... No zato nič. Robte, ak sa vám páči. Čím by ste sa najradšej zamestnávali?

Muž s takmer zachovalým slameným klobúkom si premeral vychudnuté nohy a komické plavky, oprášil neviditeľnú smietku z hnedého kabátika a pokrčil plecom.

- Čudné otázky! Tajomníkom by som chcel byť.
- Vaše šťastie! Blahoželám vám, že som práve prešiel tadiaľto. Prijímam vás. Ste mojím tajomníkom. Váš mesačný plat je dvetisíc frankov. Ako sa voláte?

- Vanek.

- Výborné meno. Nech sa páči, tu máte plat za prvý mesiac. Tritisíc frankov.

- Zmienili ste sa o dvoch.

- Pridal som vám, lebo ste veľmi rýchle stúpili v mojich očiach na cene. Prosím ...

- Prirodzene, - odvetil pán Vanek a trošku nervózne gniavil bankovky do vrečka. - Musíte ma informovať, čo bude mojou povinnosťou.

- Budete mať neuveriteľne veľa práce. Akej? To zatiaľ neviem. Veď to ani nie je dôležité. Nebojte sa, starký, založili ste si svoje šťastie ...

- Dovolil som si už uviesť, že sa volám Vanek, - odvetil muž v plavkách s osobitným dôrazom na zamietnutí akejkoľvek konfidencie.

- Prepáčte, pán Vanek. Zdáte sa skvelou akvizíciou, - odvetil spokojne, pretože mal rád sebavedomých ľudí, čo pre momentálne výhody nezabúdajú na vlastnú hrdosť.

- Môžem vám rozpovedať, ako som klesol tak hlboko...

- Nezaujímam sa o vašu minulosť, ale zato rozpovedať môžete všetko. Keby ste však od toho predsa len odstúpili, bol by som vám nesmierne zaviazaný.

- Prosím... Nechcem byť dotieravý. Čo mám teraz robiť?

- Ešte neviem, ale voľačo vyšpekulujeme. Idem sa predovšetkým porozhliadnuť po Nice, a ak vás budem potrebovať, priateľko, vyrozumím vás...

- Volám sa Vanek.

- Pán Vanek... Prepáčte. Páči sa mi, že ste taká citlivá duša. A vôbec, aj tak neobľubujem normálnych ľudí. Čiže, zakrátko sa tu stretneme.

- Mám tu stáť?

- Ak chcete, môžete aj odísť.

- Ale potom ma nenájdete.

- Zato nič. Tešilo ma! - A veselo vyštartoval.

Ukrutne sa radoval, že mohol pánu Vanekovi z ničoho nič poskytnúť tritisíc frankov, hoci vedel, že Vanek teraz urýchlene niekde zdupká, lebo sa obáva, že o chvíľu prídu Gorčevovi ošetrovatelia a donútia ho, aby vrátil nerozmyslený dar ich pomäteného chránenca. Gorčev zamieril rovno na nádherné korzo, kde popri palmách stoja najkrajšie a najvznešenejšie hotely Riviéry. Tu sa posadí v jedálni luxusného hotela Méditerranée. Znudení hostia dostávajú takmer záchvat pri pohľade na mladého chalana v bielych plátenných nohaviciach pomerne pochybnej čistoty a v modrej námorníckej blúze; okrem toho nosí na hlave z nepochopiteľných príčin okrúhlu bielu čiapku britského vojnového loďstva.

Deva v červených šatách pri susednom stole sa rozosmeje. Mládenec zdvihne s priateľským úsmevom čiapku britského vojnového loďstva a niekoľkokrát silne tresne po stole.

- Garson! Pivo!

Čašník zbledne a beží k stolu.

- Počúvajte, toto nie je námornícka krčma.

- Zaujímavé... bol by som skoro prisahal, že je to jedáleň U troch veselých vrahov, kde sa schádza pánska spoločnosť k nožom o piatej... Všetko jedno. Vyhovuje mi to aj u vás. Veľké pivo, a rýchle!

- Nepodávame čapované pivo.

- Tak mi teda doneste pol kila kaviáru, fľašu francúzskeho sektu a sto kusov ruží La France.

V tejto chvíli spáchal čašník chybu: chcel Gorčeva päšťou "ponúknúť" k urýchlenému odchodu.

A to nemal robiť...

V nasledujúcej sekunde upadol totiž čašník do úplnej tmy a prišiel k sebe až po hodnej chvíli, keď ho viacerí dvíhali a utierali mu tvár mokrou handrou. Treba povedať, že dostal iba jediné zaucho. Ale cudzinec sa urazil, vstal, nadvihol čiapku, vytiahol čertvie z ktorého vrecka monokel s čiernou obrubou, šikovne si ho vsadil na oko, a kým sa personál zháňal pod susednými stolmi po odkotúľanom čašníkovi, jednoducho odišiel. Dáma v červených šatách sa opäť rozosmiala a Gorčev sa na chvíľu prekvapene a so záujmom na ňu zahľadel. Ej, ale je pekná!

Upaľoval rovno k pánu Vanekovi do prístavu, hoci neveril, že ho ešte nájde. Ale tajomník postával na tom istom mieste, v rovnakej póze, ba dokonca v tých istých plavkách, len špáradlo v ústach sa zmenilo.

- Pán Vanek! Teším sa, že ste tu. Prišla vaša chvíľa, začnete akciu. Zájdete kamsi a donesiete mi balík.

- Toto nemožno označiť za tajomnícku náplň práce.

- Aj Napoleon začímal od piky.

- Ale nie u vás. No dobre... Musím však vedieť, koľko váži ten balík. Nazdávam sa, že som si dovolil upozorniť na môj pruh.

- Vzal som na vedomie. Balík nie je ťažký.

- A nesmiem sa pohybovať po slnku. Trpím na vysoký krvný tlak.

- Škoda si od toho odvykať. Kúpte niekde slnečník.

- Pane, z troch tisícok mi nevyslane na slnečník.

- Parazól hradím ja. Ďalej: kúpte si nohavice a aj na tie ste mojím hosťom. Tieto plavky, napriek frotírovému uteráku a slamenému klobúku, nie sú vhodné ako oblečenie sebavedomého a vážneho tajomníka. Odchod, starký!

- Volám sa Vanek, ak dovolíte.

- Tak teda odchod, pán Vanek.

3

... Hostia hotela Méditerranée už dávno zabudli na príhodu s bláznivým námorníkom, keď sa na promenáde pred hotelom zjavil muž čudného zovňajšku v novučičkých krátkych nohaviciach z oslnivo zeleného hubertusu, ktoré sa končili gombičkami pri kolenách. Vynálezca nepochopiteľného odevu zrejme ani nesníval o takomto nositeľovi tohto elegantného oblečenia, lebo nohy pána Vaneka pripomínali skôr ondulované kosti než lýtka. Náhlil sa k hlavnému čašníkovi a ovalil ho prísnymi, tajnostkársky vyslovenými požiadavkami.

- Posiela ma jeho excelencia knieža Červonec...

- Ráčte rozkázať!

- Objednávam rozličné potraviny, ktoré zaraz aj odnesiem.

- Aké je želanie jeho excelencie?

- Studený lunch. Zabaľte raky, pstruhy, ananás, dve fľaše sektu, hríbovú paštétu a pečené kurča.

- Áno, prosím.

- Rýchlo!

Pán Vanek obťažkaný balíkom vyšiel z hotela. Nečakane k nemu podišiel Gorčev.

- Ďakujem, starký.

- Volám sa Vanek.

- Ďakujem, pán Vanek.

Vytiahol z vrecka obrovský zväzok tisícoviek, podal dve tajomníkovi, pridal zopár príkazov a posadil sa na lavičku presne oproti hotelu Méditerranée.

Pán Vanek sa vzdialil a námorník rozložil na lavičke kaviár, pečené kurča, šampanské, zákusky, marinované ryby a s chuťou sa do nich pustil. Šampanské otvoril tak, že hrdlo fľaše jednoducho odrazil úderom o lavičku. Napil sa šumivej peny a uklonil sa obecenstvu na hotelovej terase.

- Na zdravie!

Dievča v červených šatách sa nahlas rozosmialo. Gorčev vzal s potešením na vedomie prejavovaný záujem a na sekundu sa na ňu zahľadel.

- Ejha, ale je šumná!

O chvíľu sa znovu zjavil pán Vanek a dovliekol sedemdesiat ruží La France. Dovtedy už obdivovalo mladého nositeľa Nobelovej ceny niekoľko ľudí.

- Nemali viacej, - vyhlásil udychčaný tajomník, vzal ďalšiu tisícku a poznamenal:

- Platíte síce dobre, ale roboty je s vami, ojoj!

A opäť sa kamsi rozbehol.

Hotelový tajomník medzitým tlmene karhal zotavujúceho sa čašníka, ktorého ľavé oko sa pod fialovou opuchlinou načisto stratilo.

- Nešťastník! Nie ste schopný rozoznať turistov, čo cestujú inkognito. Čašník musí mať jedinečné oči!

- Aby mu ich vyrazili? - zamraučal čašník. - Mohol som vedieť, že pán hosť je blázon?

- Božemôj, kedy si už konečne uvedomíte, že svetové kúpele nemôžu vyžiť z normálnych hostí!

Ale policajného strážnika zrejme netreba tejto írečitej pravde učiť, lebo spôsob, akým sa pri Ivanovi Gorčevovi pristavil, bol bezchybný. Ešte aj pozdravil.

- Dobrý deň, pane.

- Teší ma. Chcete kus kurčat'a?

- Ďakujem, neprosím si.

- Ovocie, koňak?

- Nie, nie...

- Tak potom nech sa páči aspoň týchto pár ruží.

- O, pane, ste veľmi láskavý, no v službe nemôžem chodiť s kyticou namiesto obuška.

- Ale prosím vás! Ani červené víno nesmiete piť, a predsa ste vyšli z tamtoho bistra oproti.

- Dovoľujeme si položiť poníženu otázku: za akým účelom konzumujete svoj lunch v rámci prírodnej scenérie?

Ivan Gorčev pokrčil plecami.

- Povedzte, prosím, je toto miesto súčasťou Francúzskej republiky?

- Áno.

- Tak je potom všetko v poriadku, - odvetil Gorčev a odhryzol si kúsok stehna. - Lebo kedysi mi vraveli, že tu počas akejsi revolúcie deklarovali aj ľudské práva.

A zhltoľ pol stehna. Policajt sa poškrabkal. Rozpamätal sa na prípad spred dvoch rokov, keď sa istý švédsky fabrikant obliekol za kovboja a predával cukríky na Promenáde des Anglais. Policajt, ktorý ho na strážnici častoval markantnejšími výčitkami, bol odvelený k majáku rybárskeho prístavu.

- Nebolo by predsa len príjemnejšie vnútri?

- Vykopli ma.

Vozidlá medzitým vytrubovali pekelný koncert, lebo počet zvedavcov vzrástol takmer na tisíc. Ale muž v zelených nohaviciach sa predral pomedzi masy. Vliekol veľký žltý záhradný slnečník a rýchlo ho namontoval vedľa lavice.

- Toto bol veľmi ťažký kus, - poznamenal unavene.

- Ďakujem, pán Vanek, - odvetil abnormálny cudzinec a nedbalým pohybom odovzdal tajomníkovi ďalšiu tisícku.

- Som Marvieux... hotelový tajomník, - šepkal vedľa nich ustráchaný hlások.

- Nie ste ohlásený, - odvetil Gorčev a nasadil si monokel, prípadne iba obrubu: - Raňajkujeme ...

Tajomník oslovil Vaneka, ktorý práve vyplul ďalšie špáradlo.

- Prosím vás, ohláste ma.

- Ako sa voláte a v akej veci prichádzate? - opýtal sa pán Vanek strohým tónom veľmi zamestnaného tajomníka.

Gorčev medzitým jedol a pozeral na opačnú stranu.

- Povedzte, že som tajomník Marvieux.

- Mýlite sa. Tajomník som ja. Nie ste síce oblečený na audienciu, ale pokúsím sa, hoci náš hlavný pán generálny direktor si veľmi poťpí na etiketu.

Prikročil ku Gorčevovi a zdrapil ho za plece.

- Počúvajte, je tu akýsi Marvieux.

- Nech vojde.

Medzitým vzrástol počet divákov na plnú tisícku a strážnik ich zoradil do zástupu, aby nerušili premávku.

- Želáte si, milý Marvieux?

- Dovoľujem si vás v mene vedenia hotela odprosiť a čo najúctivejšie vám odporúčam, aby ste ráčili zaujať miesto medzi hosťami nášho podniku ...

- Nech je tak, - prikývol Gorčev a milostivo vstal.

- Pán Vanek, idete s nami. Mimochodom, pán Vanek je mojim súkromným tajomníkom a synovcom. Máte proti nemu nejaké námietky?

- Oj, božechráň, kdežeby.

Vpochodovali na terasu. Posadili sa k najväčšiemu stolu a zavolali čašníka.

- Čo máte s okom? - spýtal sa pán Vanek a aj Gorčev sa naňho zdíval so sústrasťou, ale potom ho premohla hrdosť a pyšne zavelil:

- Doneste mi pivo! A vy čo pijete, pán Vanek?

- Radšej by som sa v tomto týždni najedol.

Gorčev prisvedčil a pán Vanek začal zdĺhavo objednávať.

Podľa príkladu sporiadaných a familiárnych mešťanov si najprv uviazal obrúsok, takže oba konce mu vyčnievali za krkom ako dlhé biele náhradné uši, a potom vykonal prehliadku jedál.

- Vy sa v akej záležitosti zdržujete v Nice? - spýtal sa Gorčev.

- Neviem.

- Tak sa mi vidí, že máme spoločné záujmy. Priznávam sa, páčite sa mi, lebo napriek chudobe si zachováвате občiansku hrdosť.

- Pane, - odvetil Vanek a smutne sa popozeral po exkluzívnych hosťoch hotelovej terasy. - Vy pravdepodobne nechápete, ako som mohol takto hlboko klesnúť.

- Ľutujem, ale vznešenejšieho hotela tu niet.

Vanek zmlkol. Zjedol niekoľko pečených husí, zo dve torty a potom stratil vedomie.

- Personál! - zreval Gorčev. Nastúpili čašníci na čele s tajomníkom.

- Rozkážete?

- Máte v tomto hoteli takzvaný panovnícky apartmán?

- Prirodzene. Dvanásť izieb s kúpeľňami.

- Umiestnite pána Vaneka vo všetkých dvanástich. Keď sa zotaví, nech príde za mnou.

- Kde vás má hľadať?

- Neviem.

Vzdialil sa.

- Vidíte, - poučal tajomník zraneného čašníka. - Na takýchto kúpeľných hosťoch môžu svetové kúpele smelo bazírovať, kým nezakročí strýko. Najlepších kúpeľných hostí posielajú do blázince práve strýčkovia.

Gorčev sa náhlil na bulvár Victoire. Na rohu sa pobil s niekoľkými šoférmí, potom zašiel k holičovi, kde si počas strihania a holenia dobre pospal, ale najprv poslal čašníčke náprotivného bistra niekoľko škatúl čokoládových bonbónov.

Od holiča zašiel do obchodného domu Lafayette vybaviť najsúrnejšie nákupy. Najprv kúpil fúru automatických myšiek, niekoľko tenisových loptičiek, niekoľko tuctov plniacich pier a štyri čokolády. Potom sa obliekol od hlavy po päty. Smoking, tvrdá náprsenka, ligotavé manželove gombičky, hodvábná vreckovka a v gombíkovej dierke biela chryzantéma, akú nosievajú starí žurnalisti a operní speváci. Potom fľaška parfému, na hlavu slamený klobúk a rukavice pripomínajúce farbu čínskeho kuliho, čo zomrel na žltáčku. Teraz už chýba len bambusová palička, na oko ten hrozný monokel s čiernou obrubou, klobúk trošku nabok a nakoniec spokojný pohľad do zrkadla.

Personál obchodného domu i časť kupujúcich si na ňom ide oči vyočiť, a keď náš mládenec zachytí perami vysoko vyhodenuú zapálenú cigaretu, odmieňajú ho srdečným potleskom. Po vystúpení Gorčev rozdáva vďačnému obecenstvu plniace perá a tenisové loptičky a klania sa. Potom odchádza.

Ale o päť minút sa vracia a milo osloví najbližšieho zriadenca.

- Všetky peniaze mi zostali v obleku, ktorý som pred chvíľočkou vyzliekol.

- Prirodzene, moment.

Vracajúcemu sa sluhovi sa trasú kolená, keď vlečie obrovské tisícfrankové bankovky.

- Vedel som, že ich nájdeme. Poctivé peniaze sa nestratia, - vykrične Gorčev a odmení sluhu tisíckou. Ostatné napcháva do vreciek. Posledný zväzok tisícfrankových bankoviek sa mu už nikde nezmesť, vopchá ho teda pod klobúk a teraz odchádza už definitívne. Pred obchodným domom naskočí do okoloidúceho taxíka.

- Netreba brzdiť. Poďme do niektorej banky.

Pohodne sa usadí vedľa vodiča a auto uháňa ďalej. Vytiahne niekoľko zhúžvaných tisícok a odovzdá ich vodičovi.

- Zameňte ich za stovky, starký, je to asi osemtisíc frankov, ale možno aj menej...

Šoférovi sa po takomto rozkaze mierne roztancuje asfalt pred očami, ale napokon zabrzdí pred najbližšou bankou.

Keby sa Gorčev nebol rozhodol zameniť peniaze, obrátilo by sa všetko iným smerom. Ale Gorčev musel ísť do banky a týmto čnom naskočil do expresu svojho osudu, ktorý ho viezol rýchlosťou rakety k zvláštnym, strašným a neuveriteľným dobrodružstvám.

- Počkám vás tu, vo voze. Ponáhľajte sa, - prikázal taxikárovi.

Neznámy zostal v aute a vodič sa pobral do banky. Pred pokladnicou poráтал bankovky.

Dvadsaťosemtisíc frankov!

Pasažier je spitý, alebo blázon. Možno obidvoje. Keď opäť vykročí! z banky na ulicu, prekvapený vidí, že neznámy ufujazdil aj s autom.

Stojí, bezradne hľadá, v hrsti hrča bankoviek.

Stalo sa iba to, že Gorčev zbadal za volantom športového voza dámu v červených šatách, čo sa naňho na hotelovej terase usmiala.

Aj teraz sa usmieva, ako sa tak mihne vôkol, a mizne v kúdole pracím a dymu smerom k prístavu.

Hurá!

Gorčev zakričal, celým telom sa ovalil na plyn a rozbehol sa za miznúcim športovým autom.

II. KAPITOLA

1

Toho dňa chránila vozidlá na autostráde smerom na Monte Carlo osobitná milosť osudu pred taxikom, čo očividne zbesnel. Vodičom taxíka bol Ivan Gorčev a hnal sa po ceste rýchlosťou zodpovedajúcou päťdesiatim smrťami za hodinu.

Sú však aj takí ľudia, ktorým dal osud do vienka, že z každého nebezpečenstva vyviaznu so zdravou kožou. A medzi tých patrí aj ľahťikársky hrdina nášho románu.

Medzitým sa dievča obzrie a vidí za sebou šialene poskakujúci taxík. Okamžite pridala a veľký športový voz začal hľtať kilometre ani tiger.

Takto dobehli do Monaka. Taxikár v smokingu, s čiernym monoklom a šviháckym slameným klobúkom vzbudil na uliciach mesta zaslúženú pozornosť. Treba priznať, za málokto riadi horšie a odvážnejšie ako Ivan Gorčev. A napriek tomu katastrofa akoby ho obchádzala. Nepomýľme sa: nie Gorčev sa vyhýba katastrofe. Nie, on sa do nej vrhá za každú cenu. Katastrofa sa vyhýba jemu. Práve teraz napríklad prebehne na červenú.

Vôkol škrípu brzdy.

Šoféri preklínajú.

A taxík letí ďalej.

Tento chlap je dieťaťom šťastia... Už sa valia po serpentíne, čo vedie ku kasínu v Monte Carlo, a chlapec s úsmevom kýva klobúkom.

Vozidlo dámy v červenom brzdí pred hotelom de Paris. Taxík ešte prebehne cez anglický trávnik na námestí a zastane.

Blázon pokojne vystúpi a prestrašeného vrátnika uspokojí tisícfrankovou bankovkou. Menšie hodnoty ani nepoužíva. Vrátnik sa klania a ihneď zariadi, aby taxík dopravili k chodníku.

Gorčev sa blíži k ustrašenej deve s hrdým úsmevom. Ale tentoraz sa karambolu nevyhne.

Odkiaľsi prichádza širokoplec, výborne oblečený plavovlasý obor. Uvidí Gorčeva a premeria ho ľadovým pohľadom.

- Poznáte tohto pána, Anette? - pýta sa dievčiny.

- Nie, - odvetí veselo námorník, nositeľ Nobelovej ceny. - Práve sa pokúšam tento nemožný stav zmeniť.

- To je dotieravosť.

- Pane, nazdávam sa, že nerozumiete pánskej móde. K takýmto nádherným, dvojradovým sakám dnes už nikto nenosí zlé spôsoby.

- Ste ochotný poskytnúť mi za túto urážku zadosťučinenie?

- Prirodzene, - pobáda ho Gorčev úsmevne. - No nemám veľa času. Ak na bojovom návrhu naozaj trváte, môžete sa biť, ale jedine expres-doporučene.

- Prosím! Som barón Lingeström.

Druhý chvíľku otáľal s odpoveďou.

- Z mojej strany... som knieža Červonec, - vyhlíkol naostatok, - gardový nadporučík, cársky emigrant a podobne ... Kde sa budeme biť, bät'uška?

Dievča stojí ani primrazené.

- V monackom dôstojníckom kasíne. Myslím, že nám budú tamojší páni k dispozícii, i keď ich nepoznáme, - odvetil Lingeström a posadil sa do taxíka pred vchodom.

Na jeho najväčšie prekvapenie za volant si sadá knieža Červonec, nastaví taxameter na jazdu a spustí motor.

- Taxík je môj vlastný, milý barónček Súbojovič, - vetí dozadu, šliapne na plyn a taxík s pološialeným vodičom a zhrozeným Lingeströmom odpáli.

2

Anette Labouxová zostala smutná pred hotelom

Ten usmievavý je bezpochyby trošku bezočivý, ale inakšie naozaj milý a žartovný človek. A Lingeström, tá hora mäsa a svalov, ktorá žije jedine športu a iste je aj dobrým šermiarom, rozseká teraz zlatého, pojašeného, milého vetroplacha? Napokon, akým právom sa ide Lingeström o mňa biť? položila si otázku v dodatočnom rozhorčení. Veď mi nie je verencom! A vôbec, kto je tento barón? Je tomu čajsi pol roka, čo sa znenazdajky zjavil v našom dome a veľa rokuje s otcom, ale vždy medzi štyrmi očami. A od toho času sa aj veľmi usiluje, aby si ho Anette oblúbila. Tieto pokusy neboli doposiaľ korunované úspechom.

Posadila sa za stolík na hotelovej terase a pustila sa smutne do malinovky.

O dobrú hodinu blížil sa k hotelu skuvíňajúci a klepotajúci voz. Taxík! A za volantom šialený cudzinec v slamenom klobúku. S monoklom!

Teraz zabrzdil celkom šikovne, pri chodníku. Akurát že narazil trošku hlučne do kufra pred ním stojaceho vozidla.

Ale takýmito drobnosťami sa cudzinec nezaoberá. Koniec koncov brzdenie dopadlo slušne. Vystúpil a poponáhlal sa k dievčine.

- Dúfam, že ste sa nenudili.

- Vy? - zajachtala Anette. - Odišli ste v spoločnosti baróna Lingeströma ... Čo je s barónom?

Mládenec sklopil oči a sklúčene krútil medzi prstami slamený klobúk.

- Odsekol som mu jedno ucho, - priznal sa cudne. - Hneváte sa?

- Lingeström je ranený?
- Nno.... Dostal malú príučku, ale ved' čo takô ucho ... najmä, ak mu ho prišijú ...

- Čiže ... poranili ste mu ucho?

- A ... a hlavu ...

- Aj hlavu?

Gorčev previnilo prisvedčil.

- Nie je to veľká rana, zo dvanásť centimetrov, ak sa nemýlim... ibaže je trošku hlboká. Nemôžem zato. Keď som mu už dosekal tvár a hrud', lekár nám odporúčal, aby sme súboj skončili. Ale Lingeström je usilovný človečik a chcel za každú cenu pokračovať, hoci ho až vtedy polepili krížom-krážom flajstrami, takže vyzeral ani rozzúrený stĺp na plagáty.

- Vás by mali zavrieť do blázinca. Knieža, a takto vyčína!

- Kto povedal, že som kniežaťom?

- Vy sám.

- A to teda hop! Volám sa Gorčev, a nie som kniežaťom.

- A prečo ste sa takto predstavili? Máte vo zvyku klamať?

- Zriedkakedy; ak ide o životne dôležité záležitosti...

- Prečo ste povedali, že ste knieža?

- Hanbím sa, že ním nie som. Ruský emigrant, ktorý ani len kniežaťom nie je, patrí v dnešných časoch do smetí.

- Zasa tárate.

- Tomu vy nerozumiете... Hrozná tragédia: volám sa Gorčev, som ruskej národnosti, a nie som ani knieža, ani gardový dôstojník. - Vzdychol si. - Rodičia sa mi vyst'ahovali do Paríža ešte pred svetovou vojnou. Narodil som sa už tu. A môj otec, ľahotársky rodič, zanedbal za mladi styky s gardou, celkom jednoducho trel biedu, hladoval, a preto sa z Ruska vyst'ahoval.

Toto všetko vyrozprával s takou uplakanou tvárou, že Anette sa nakoniec rozosmiala.

- Vy sa tomu smejete? Viete, aký ťažký je osud, ak človek nie je kniežaťom a nemá nič spoločné s gardou? - pýtal sa, ani keby sa mal už-už rozplakať. - Majiteľ činžiaka v Paríži bez titulu a hodnosti znamená menej ako trhovkyňa na rybnom trhu, lebo napríklad v tržničných kruhoch sa teší výbornej povesti gróf Nazostin, čo hrá na

balalajke. Môj otec bol síce majiteľom domu, ale nemal nič spoločné s gardou a nezavraždil ani Rasputina. Veľmi vás prosím, nerozširujte sa o tom, lebo sa veľmi hanbím ...

- Ste svetácky zjav! Zo všetkého si robíte žarty, - povedala Anette so smiechom.

- Áno? Nuž teda vedzte, že neviem ani po rusky! Chápete tú tragédiu? Moji rodičia sa zhovárali stále iba po francúzsky, aby privykli jazyku, ktorý denne používali. Moja prvá láska ma neodvolateľne opustila, lebo má v istom varieté poprosila, aby som jej preložil pieseň o Volge, ktorú spieval kozácky ľudový spevák, a keď som jej pieseň už preložil, naraz len vysvitne, že dotyčný nie je nijaký kozák, ale grécky filmový herec, ktorý spieval šlágre z Veselej vdovy... Po rusky viem akurát báťuška, mátuška, prípadne vodočka. To je všetko

Neskôr by už dievča nebolo vedelo povedať, ako k tomu prišlo, že sa prechádzali spolu po úzkom chodníku, čo vedie od kasína k železničnej stanici a kde je utiahnuté medzi stromami aj také milé bistro. Sem už zašli ruka v ruke.

- Pane, - ozvala sa Anette. - Ak sa môj otec dozvie, že ste vyvolali okolo mojej osoby škandál, bude vás brať na zodpovednosť.

- V tom prípade by som ihneď požiadal o vašu ruku. Nie? Anette, veď toto je výborný nápad. Chcete sa stať mojou ženou?

Anette naňho vystrašene hľadela. Žiaľ, Gorčev sa jej naozaj páči. Ale veď je to blázon!

- Teraz si myslíte, že som blázon. Mýlite sa. Pripúšťam, že v mojej vážnosti sa nájdu medzery, no blázon nie som. Pokojne môžete súhlasiť.

- Ale veď vás ani nepoznám!

- Práve preto.

- Povedzte, prosím... Nepokladajte to za číru zvedavosť: Čím ste sa zaoberali doteraz?

- Nuž, všeličím. Narodil som sa v Paríži, a ako som vám už bol spomenul, môj ľahotársky otec zabudol nadviazať styk s gardou alebo aspoň zavraždiť Rasputina, a pre túto povrchnosť musel sa v Paríži zaoberať spočiatku maloobchodnou činnosťou.

- Akou maloobchodnou?

- Takou, čo sa zavesí na plece. Predával po uliciach cukríky. Aj ja som sa musel veľmi skoro obzerať za chlebom. Ako šestnásťročného ma zamestnali v istej športovej škole ako pomocného inštruktora.

- Tam ste sa naučili šermovať?

- Áno, ale rozumiem všeličomu. Bol som klaviristom, námorníkom, tenisovým trénerom, viem výborne viesť autá a rozumiem hre na burze...

Nazdal sa, že svoj životopis prenikavo vylepší, ak si nasadí monokel. A zazlieval dievčine, že sa mu vysmiala.

Potom nadišiel večer. Ešte všeličo si povedali a nie je vylúčené, že sa aj pobožkali. Faktom zostáva, že sa z tohto stretnutia vyvinula veľká láska.

4

Gorčev sa po rozlúčke poponáhlal do kasína. Predsavzal si, že túto inštitúciu zlikviduje: vyhodí bank do povetria. Z nepochopiteľných príčin nepoužil na tento zámer osvedčené deštruktívne prostriedky, akými sú napríklad ekrazit alebo dynamit, lež hazardnú hru zvanú ruleta.

Za hodinu vyhral dvestotisíc frankov.

O ďalšiu hodinu stál uprostred kasína takisto, ako keď opustil zamestnanie na nákladnej lodi *Rangoon*: bez haliera.

Ako ďalej? Žiaľ, Anettu naozaj ľúbi. Ale ako si ju vezme bez jediného haliera? Dobré osvedčenú náhradu vo forme romantiky predsa len nemôže ponúknuť namiesto zariadeného bytu a vhodného životného štandardu!

Náhle sa mu pred očami zamarila strašidelne známa postava. Dotyčné strašidlo sa približovalo v prastarom širočiznom fraku, na krku biely motýlik, dlhokánske nohavice zanechávali na každom kroku širokú stopu v jemnom prašnom piesku krásneho parku.

Kabát na postave doslova visel a bol taký dlhý, že vzadu siahal až na päty strašidla. Takýmto odevom sa honosili kedysi v začiatkoch hraného filmu na plátne diplomati. Božemôj! Veď to je Vanek!

- Haló! Čo je s vami?

- Dobrý deň, - odvetil tajomník namosúrene. - Pekná robota! Pokúšal som šťastie.

- No a?

- Všetko Je preč. Dajte mi, prosím vás, tisíc frankov.

- Nemám ani fuka, starký.

- Volám sa Vanek.

- Tak teda: pohoreli sme, pán Vanek.
- Ale veď ste milionár!
- Akurát! Milionár by sa vám dal najesť! A teraz vás prepúšťam zo svojich služieb.

- Ako si to predstavujete? Vyplatili ste mi plat na celý mesiac.

- Ale žobrák nemôže mať tajomníka.

- Ak ho zaplatí?

Vyšli na námestie pred kasíno a pán Vanek častoval Gorčeva hojnými výčítkami.

- Ste ľahťikár!

- Ale, pán Vanek!

- Ticho! Nik vás neoprávnili, aby ste prehrali aj môj plat na budúci mesiac. So svojou budúcnosťou si zahrávajte koľko chcete, ale s mojou nie.

- Pravdu vravíte. Ale teraz mi ešte povedzte, kde ste vzali tento frak.

- Ak chcete vedieť, vypožičal som si ho od hlavného člnovoda. Pred osemnástimi rokmi sa v ňom sobášil a veľmi si ho chráni.

- Nebadať...

Pomaly kráčali, až sa dostali pred hotel Paris, tam, kde Gorčev zabudol taxík. A za volantom, na jeho najväčšie prekvapenie, spal vodič, ktorého ráno poslal do banky zameniť peniaze.

Len čo sa Gorčev priblížil, akási čudná telepatia ho prebrala a zreval:

- Pane!

- Čo vrieskate?

- Dlhujete mi za celodenné prevážanie. Okrem toho mi zaplatíte blatník.

- Načo vám bol blatník? - spýtal sa vyčítavo Vanek.

- Ja som si ho neprisvojil. Stratil sa.

- To je spolu štyristo frankov, - pokračoval taxikár. - Tu máte dvadsaťsedemtisíc šesťsto a pre budúcnosť si vyprosujem, aby ste zneužívali môj taxík.

Zlostne vopchal Gorčevovi do rúk za priehrštie bankoviek.

Nuž, takéto čudá! Stáli tam, akoby ich boli ovalili, a pánu Vanekovi sa začalo štikútať. Medzitým bezočivý šofér spustil motor.

- Vezmite si tisíc frankov, - ozval sa Gorčev naostatok. - To je odmena.

- Ďakujem, - odvetil taxikár a ufujazdil. Pán Vanek sa rozhorčene obrátil k mládencovi.

- Ešte aj teraz rozhadzujete tisícovky? Hanbite sa! Mohli ste sa poučiť.

- Ale, pán Vanek! Poctivý nálezca si azda len zaslúži nejakú odmenu.

- V budúcnosti sa zdržiavajte takýchto dotácií aj v odôvodnených prípadoch, kým nedisponujete potrebnou rezervou.

- V poriadku... Hoci... chcel som vás požiadať, aby ste prevzali dvojmesačný plat, lebo by som si rád vaše cenné služby zabezpečil aj do budúcnosti, nuž ale ak zastávate stanovisko, že nemám rozhadzovať...

- Čože? - Pán Vanek nervózne potriasol hlavou a potom ľahostajne prisvedčil. - Dobre, no. Výnimočne nedbám ...

- Ďakujem, - odvetil natešený Gorčev a vyplatil mu osemtisíc frankov.

- Prosím, - odvetil morózne Vanek a vopchal si peniaze do vrecka.

- Nazdávam sa, že ani v budúcnosti neol'utujete, že ste ma zamestnali. Teraz sa pôjdeme navečerať.

- Už ste vyležali poludňajšiu dávku?

- Ale, prosím vás! Veď mi nič nebolo! - odsekol povýšene a potiahol si bielu náprsenku.

Tento naškrobený odevný článok akiste čakal iba na príležitosť, lebo vzápätí skočil späť, akoby Vanekova hlava bola škatuľa, na ktorú vracajú vrchnák. Frak a jeho súčiastky sa zavše správali ako krvičné beštie, ktoré prepadli svojho majiteľa. Po krátkom, ale vyčerpávajúcom súboji usporiadal konečne rozzúrené šatstvo s výnimkou jednej gombičky na košeli, ktorá ho vytrvale mučila.

Gorčev bol čím ďalej, tým spokojnejší, že si zorganizoval práve pána Vaneka. Baval ho pohľad na tajomníka, ako tu stojí v tom smutnom fraku ani dedinský krčmárík, u ktorého si znenazdajky objednal večeru princ walesky so svojim sprievodom. Ešte aj manžety boli väčšieho kalibru ako rukávy fraku, takže tieto nadobudli stabilný tvar čiernych rúr, a biely motýlik dosiahol na svojej púti pravé ucho, kde konečne spočinul. Končeky zoschnutých lakových topánok trčali hore a prešedivené, rednúce dlhé vlasy mu odstávali každý iným smerom. Dlhý nos, čudné fúzy, cviker a kyslá tvár tajomníka prispôbili sa v ladnej harmónii jeho odevu. Očividne sa však svojmu

sviatočnému odevu tešil, lebo ako tak na seba pozeral, s radosťou konštatoval:

- Povedal by ktosi, že ráno som bol len nakladačom?

- Ten, kto vás takto vidí, mohol by odprisahať, že ste neverným strážcom panoptika, ktorý sa po nociach chodí zabávať v Bismarckovom fraku a ráno ho zasa oblečie voskovej figuríne veľkého štátnika.

- Frak je výborný, - ukončil tajomník kritiku krátko a rázne. - Vy nie ste v otázkach pánskej módy smerodajný. Ideme večerať.

- Obsaďte stôl. Hneď sa vrátim.

Aj v jedálni častovali panoptický frak príslušnou pozornosťou, najmä od chvíle, keď pán Vanek vybral z vrecka okuliare a pustil sa do podrobného štúdia jedálneho lístka. Opäť sa ukázal ako dôkladný človek. Podrobne dohodol s čašníkom celú večeru, od predjedla po múčnik, od vína po minerálku.

Kým začali podávať jedlo, vrátil sa Gorčev.

- Hneď sa lepšie cítim, keď mám vo vrečku stotisíc frankov, - podotkol. - Takýto pocit zlepšuje náladu.

- Kde ste nabrali toľko peňazí?

- Povedal som si, že kým vy budete objednávať, zjdem k rulete a hodím si imanie na rouge. Náhodou som vyhral. Pokladám to za dobré znamenie, tak som tam celú výhru nechal.

- Ste nezodpovedný človek! Nadarmo som vás karhal?

- Pripúšťam, že som sa zachoval nesprávne, a už to nikdy viac neurobím. Ale zato momentálne mám radosť a vaše služby si zabezpečujem až do októbra.

- Vašu nezodpovednosť neospravedlní ani takéto konanie.

Medzitým začali predkladať jedlá a pán Vanek na dlhšiu chvíľu zmĺkol.

Gorčev vypil zopár fliaš piva. Napriek tomu sa mu nechcela vrátiť jeho zvyčajná dobrá nálada.

Veľmi sa mu páči milá, detská, usmievavá tvár Anetty Labouxevej a jej krásne modelované obočie.

Zaľúbil sa. A poriadne.

Pán Vanek jedol. Ak sa dá, pravda, nazvať jedením manipulácia, pri ktorej sa hltá jedlo bez použitia zubov. Práve sa pustil do moriaka s povzdychom, s akým sa kedysi púšťal Dávid vyzbrojený gumipuškou do boja s Filištíncami. Aj tajomník bol odkázaný len na svoje čeľuste, ale držal sa.

- Čo máme podniknúť, pán Vanek, ak zamdliete? - opatrne sa spýtal Gorčev.

Tajomník najprv prehltol polovičku moriaka, potom odrapotal najdôležitejšie:

- Košeľu, golier uvoľniť, niekoľko minút ma nechajte ležať na čerstvom vzduchu, prípadne zaved'te umelé dýchanie a šesťnásť kvapiek kofeínu alebo gáfru.

Gorčev si tento návod poznamenal a pokračoval v pití. Keď sa potom pán Vanek zrútil pod stôl, odovzdal čašníkovi lístok a prikázal:

- Takto ho dopravte do Nice, do hotela Méditerranée.

Zaplatil a odišiel.

III. KAPITOLA

1

Kam? Vyhľadá Anettu! Najal si auto a pustil sa naspäť do Nice. Ani sám nevedel, čo vlastne chce a prečo pobeháva sem a tam.

Bolo už poriadne po polnoci, keď ju konečne zočil. Z diaľky. Z hotelovej jedálne práve vychádzal vysoký prešedivený štíhly muž opálenej tváre a po jeho boku Anette! V ich spoločnosti akýsi generál. Nastúpili do obrovského belasého auta. Aj zďaleka dovidel na značku: Alfa Romeo. Za volantom černocho.

Ešte nikdy nevidel také nádherné vozidlo. Určite nie je sériovej výroby. Pravdepodobne na objednávku, osobitný model továrne pre najvzácnejších zákazníkov.

Vďaka dokonalej súhre majstrovského perovania a výborne zabudovaného motora rozbehlo sa hrdé auto takmer nečujne. Štart pripomínal rozhodnú, a predsa mäkkú chôdzu, akou sa po nociach prechádzajú po ťažkých kobercoch svojich kaštieľov jemní a uzavretí magnáti.

Pocítil azda Gorčev, že toto auto, ktoré hrá fatálnu úlohu v osudoch toľkých ľudí, ba aj v živote malého štátu, zapríčiní mnohé zmeny i v jeho vlastnom osude?

Možno. Lebo sa za odchádzajúcim čudným vozom díval trochu zarazene.

- Ktože boli tí dvaja páni s dámou? - spýtal sa vrátnika, keď jeho voz zastal na mieste práve uvoľnenom po Alfa Romeu a vopchal do hrsti uniformovaného cerbera s mikulášskou bradou zopár bankoviek.

- Prešedivený chudý muž je splnomocnený minister Gustave Laboux, dáma je jeho dcéra a generál sa volá Auguste de Bertin.

Gorčev vyťahoval ďalšie bankovky.

- Bulvár Victora Huga 72, - povedal vrátnik s mikulášskou bradou a prevzal peniaze. Mládenec si ho začudovane premeral.

- Počúvajte, nie ste hlúpy.

- Tri hlavné náležitosti môjho povolania sú: rozum, psychológia a pestovaná brada. Okrem toho sa však vyžaduje ...

Čo sa okrem toho vyžaduje pri vrátnickom povolaní, to sa už Gorčev nedozvie nikdy, i keď nevylučujem, že by ho boli vypočuté poznatky zaujali. Ale keďže ho Anette zaujímala neporovnateľne viac, jednoducho odštartoval, aby sa svojím krkolomným a životu nebezpečným šoférskeým štýlom dostal čím skôr na bulvár Victora Huga.

A hádam by bol predsa len konal múdrejšie, keby si bol vypočul prednášku starého vrátnika ...

Nuž ale videli ste už na tejto zemeguli dvadsaťjedenročného mládenca, ktorý by bol vytušil čokoľvek vopred, najmä v stave nebezpečne zaľúbenom? A čo by aj ostalo z našej spoločnosti, keby boli mládenci schopní takto predvídať? Ako by len naraz vzrástol počet náhle zrušených zasnúbení a žiadostí o rozvod!

Našťastie, múdra ruka prírody neobdarovala človeka" schopnosťou predvídať, a Gorčev odštartoval v ústrety osudu.

2

Mládenec postával v tieni stromov a pozoroval letohrádok. Čo tu striehne? Načo tu postáva? Ani sám nevedel...

Prešľapoval tu asi pol hodiny, nervózny a zronený, keď sa spoza rohu vynorili dvaja muži. Na chvíľku ich zočil v svetle náročnej lampy. Jeden z nich je chlap škaredej zlej tváre, akiste tulák, druhý zavalitý, odetý trochu lepšie.

Zastali blízko Gorčeva, no nevideli, že ktosi stojí za stromom.

- Jednoducho vojdem a porozprávam sa s Labouxiom.
- Ani bohovi. Pokazil by si kšeft.
- Doboža, buď ma spozná, alebo dostane nôž medzi rebrá. Nom de nom!

- Pssst!

Ktosi otváral záhradnú bránu. Generál asi len odprevádzal Anettu a jej otca a teraz odchádzal domov.

Svetlá blízkych pouličných svietidiel neboli schopné predať sa hustými korunami stromov. Tulák sa zrazu postavil pred generála.

- Neponáhľajte sa, de Bertin! Pamätáte sa na mňa? Som Portenif.

- Čo si želáte?

- Pán generál, - ozval sa škrekľavý hrdelný hlas, asi toho zavalitého. - Ráče určite miesto, kde by ste boli ochotný s nami rokovať.

- Nemám s vami čo rokovať a ...

Portenif čímsi švihol. Generál uskočil a siahol po zbrani, ale zavalitý mu zovrel zápästia a najbližší Portenifov úder ho zasiahol.

Gorčev vyskočil. Banditi vonkoncom netušili, že nablízku môže byť ešte ktosi, a protiútok ich načisto prekvapil.

Portenif dostal odkiaľsi poriadny úder cez ústa, ale taký, že ho v okamihu zaliala krv a spadol na cestu, zavalitého zasa prikvačil k ohrade presne mierený zákerný kopanec,

- Pomoc! - ozýva sa z vily ženský hlas, akiste Anette.

- Polícia! - kričí generál a tácka sa k stene budovy ...

- Dobytok... - zachrčal zavalitý a švihol čímsi smerom k útočníkovi, ale odtiaľ doletelo také zaucho, že sa mu rozprestrela pred očami čierna tma.

Na asfalte zaduneli kroky bežiaceho policajta. Zavalitý a Portenif zdupkali. Gorčeva v tej tme nezazreli ani na sekundu.

- Ste pri vedomí? - pýtal sa generála príjemný mužský hlas.

- Áno, ale do očí mi tečie krv.

Vo dverách vily sa zjavila vysoká postava. V ruke pištoľ. Laboux.

- Čo sa stalo?

- Pána generála prepadli práve vo chvíli, keď som sem prišiel.

- Som de Bertin. Ďakujem za mimoriadne účinný zákrok, - oslovil generál Gorčeva. Po generálovom odchode oslovil Laboux Gorčeva.

- Ste výborný chlapík! Obrániť generála pred dvoma útočníkmi!

- Pred dvoma? To nie je číslo. Na námestí Vi-Sung v Šanghaji som pri istej príležitosti inzultoval dvanástich šoférov naraz.

- A odišli ste na vlastných nohách?
- Bol som nútený, lebo na blízkom okolí nezostal ani jeden zdravý taxikár.

Laboux sa z chuti a uvoľnene zarehotal.

- Nuž, ste naozaj výborný ksicht. Keby nebolo tak neskoro, pozval by som vás k sebe... Ale dúfam, že nás poctíte návštevou ...

- Pravdepodobne už zajtra. Chcem vás totiž požiadať o ruku vašej dcéry.

Laboux vytreštil oči.

- Čože? Čo ste povedali?

- Popoludní sme sa trošku prechádzali...

- Teda vy ste ten, čo dorúbal Lingeströma? - skríkol otec. - Pozrite, mládenče, pred niekoľkými minútami ste sa zachovali tak, že vám nemôžem povedať nič iné, len odíďte.

- Ale...

- Ináč by ste museli zniesť ťažký postih za to, že ste kompromitovali moju dcéru. Žiaľ, nemôžem si to dovoliť, lebo ste obránili môjho vzácneho hosťa a tým ste si ma zaviazali.

Gorčev sa po krátkej úvahe smutno ozval:

- Povedzte, pane... mal by som totiž otázku: keby ktosi dajme tomu veľmi ľúbil vašu dcéru a ináč by bol dobrým manželom, odmietli by ste otcovské požehnanie len preto, že vás dotyčný kedysi poriadne zrúbal? Pomýšľam, prirodzene, na poriadnu bitku.

Laboux sa postavil tesne pred neho a nahlas sa rozosmial.

- Chcete povedať, že by ste ma chceli zbiť, ale neurobíte to? Nuž počúvajte! Vy síce nikdy nebudete mojím zaťom, lebo ste ľahkomyselný a pochybný živel ..

- K tomu sa ešte vrátíme ...

- Veľmi rád, - zaligotali sa Labouxovi oči a tvarou mu prebehol záblesk zvláštnej horúčkovitej radosti. - Toľko však môžem vyhlásiť, že ak by som vás raz predsa inštaloval za svojho zaťa, takáto aféra by sa vám rátala k dobru.

- V tom prípade by ste sa mohli biť, však? - navrhol mládenec a aj jemu sa zaligotali oči.

- Vystríham vás, - povedal Laboux a oblizol si pery ako maškrtník, ktorému ponúkajú dávno nevidenú lahôdku. - Lepšie obídete, ak odtiaľto zmiznete.

- Chcete konverzovať, alebo sa ideme biť?

- Biť! - zahučal zanietene opálený prešedivený pán.

- Výborne. Môžeme začať?

- Počkajte, tu nie... Nech sa páči do mojej vily. Ráčte!

Obaja muži boli samý úsmev a zdvorilosť. Keď vošli do záhrady, Labouxovi čosi zišlo na um.

- Zabehnem na minútku dnu, aby som upokojil dcérku, vy sa zatiaľ ráčte posadiť tu, v záhrade.

Noc bola naozaj zázračne krásna a prehánali sa ňou bájne vône čarokrásnej Riviéry. Gorčev sa posadil na kamennú lavičku medzi kvetmi, zapálil si a sníval jednak o Anette, ktorú miluje, jednak o Labouxovi, ktorého teraz poriadne zrúbe.

Nemusel dlho vyčkávať. O chvíľku sa pán domu zjavil na cestičke, v rukách fľaša brandy a dva poháriky. Nalial.

- Na zdravie!

Vypili si a usmievali sa ani starí dobrí známi.

- Začneme?

- Počkajte, - povedal Gorčev.

Vyzliekol si kabát, zavesil ho na strom a uvoľnil si viazanku i golier.

- Čo robíte? - pajedil sa Laboux. - Prišli ste sa biť, alebo kúpať?

- Na svitaní by som si niektoré kusy šatstva ťažko doplnil, ak sa roztrhajú, - odvetil a Laboux musel tento argument prijať.

- Nečudujte sa, že som netrpezlivý, - ospravedlňoval sa, - ale nebil som sa vari vyše pätnásť rokov, - povedal v dojatom zasnení ako staršie dámy, čo spomínajú na svadobnú cestu.

- Nemali by ste si najsamprv trošku zatrénovať? Pätnásť rokov je predsa len dlhý čas.

- Ak si nechcete vyzuť ešte aj topánky, môžeme začať, - zreval bojachtivý otec.

- Ráčte, a...

Gorčev nemohol dopovedať, lebo Laboux mu skočil do reči. Ale v pravom zmysle slova, a tak mocne, že mládenec vletel do bazénu záhradného vodometu. Keď sa jeho začudovaná a poriadne otrášená tvár opäť vynorila, vyzeral ani zlostný Neptún na antických mal'bách.

Zaucho bolo totiž svojho druhu klasickou ukážkou. Hlava mu brnela, čudoval sa a otriasol sa ani mokrý pes.

- No?! - reval netrpezlivý Laboux. - Chcete sa kúpať, alebo biť?

Gorčev sa vytergal z vody. Vtedy mu Laboux zavesil druhé zaucho, to ho načas podržalo pod vodou ani potápača, ktorého zásobili dostatočným množstvom kyslíka.

Ale tretiemu zauchu už uhol a vyskočil z bazénu.

- Blahoželám. Máte celkom slušné údery. Toto však ešte nie je to pravé.

- A napríklad toto?

...Labouxova zázračne rýchla päť opäť švihla, ale minula cieľ. Gorčev mu zachytil zápästie a mierne ho skrútil, takže nádejný svokor predviedol valčíkový polobrat vôkol vlastného pleca a po nasledujúcom háku letel vysokým saltom rovno do vodometu. Gorčev ho zdvihol, ale len preto, aby mu mohol zavesiť dve zaucha, a keď tento úkon skončil, namočil milého otca ešte raz. Ešte to zopár ráz zopakoval, ako robievajú vidiecke ženičky pri plákaní bielizne, priemerne po dvoch zauchách jedno namočenie, a to až dotedy, kým sa namiesto naposledy namočeného Labouxa akýmsi zázrakom nezjavila päta dlhočiznej nohy a prekvapený Gorčev inkasoval kopanec naplno, až prevalil garnitúru pletených kresiel. Pri krátkom boji zblízka začali sa obaja kotúľať medzi zvyškami záhradného nábytku.

Lokaj André, povestný svojimi bokombriadkami a spôsobmi pripomínajúcimi význačných hercov, konštatoval, že ho prebúdza zo spánku nezvyčajný ruch v záhrade. Rozhodol sa, že narušiteľov napomenie. Rýchlo sa obliekol, lebo nijaká moc ho nedonúti, aby sa mimo svojej izby ukázal v nedostatočnom odevu.

Dolu pokračoval súboj, presnejšie, vrcholil. Obe bojujúce strany súhlasne konštatovali, že natrafili na správneho protivníka. Váľali sa v tesnom objatí, vzájomne si zvierali hrdlá a ruže La France, v predtuche svojho smutného konca, ich zasypávali riviérskou kvetenou.

Gorčev si jednou rukou pridržel Labouxov hltan, druhou mu obrátil tvár, jednak úderom medzi nos a ústa, jednak na ľavé oko. Tretí úder mal smerovať za ucho, ale Laboux dvihol koleno a Gorčev zaletel medzi lotosové kvety maličkého umelého jazierka, až po krk do morskej trávy...

Vyskočil z jazierka ako blesk a tmavú postavu, čo sa k nemu ponáhľala po trávniku, podobral rýchlo podbrušným kopancom, a keď sa tieň s výkrikom naklonil, dokončil dobré dielo, spodným hákom, takže protivník zaľahol bez slova medzi čarokrásne harlemské tulipány.

- Nepokladám za správne zneškodňovať môjho lokaja, - ozval sa po jeho boku Laboux.

- Aby ho čerti vzali!

André, ktorý prišiel na tvár miesta v nevhodnej chvíli, ležal ti chučko v objatí kvetov. Trošku sa aj hniezdil, no zdalo sa, že sa mu akosi ťažko hýbu údy.

- Nazdávam sa, že na dnešok stačilo, - povedal Gorčev.

Udychčaní hľadeli jeden na druhého. Svitalo. Voda z nich kvapkala pomalými, veľkými kropajami.

Gorčev si obliekol kabát, nasadil si slamený klobúk a čierny monokel. Teraz vyzeral, akoby nosil okuliare, lebo aj na druhom oku sa mu vyfarbil čierny krúžok ad Labouxovej päste.

- Naozaj. Bitka s vami je pôžitkom.

- Keby som bol vašim zaťom, mohli by sme sa kedykoľvek biť, - vnucoval sa Gorčev.

- Ani mi na um nezíde vydať si dievku za takého divého papľuha, - odvetil dobitý, dotrhaný otec. - V mojom veku ste ani vy nemohli byť starší ako ja.

- Ale vychodil som univerzitu života ... Ja som sekal hrdinské kúsky v légii, nie na Riviére.

- A to je voľačo?

- Nuž, viete vy čo? - zasmial sa Laboux. - Vstúpte do francúzskej cudzineckej légie a po demobilizácii vám nebudem klásť prekážky v zamýšľanom sobášu s mojou dcérou.

Gorčev na sekundu zmĺkol,

- No vidíte, - ozval sa Laboux výsmešne - Trošku silný tabak, všakže?

- Nie, len som sa začudoval, že si želáte iba toľko, - odvetil Gorčev. - Naozaj maličkosť, prihlásim sa ešte dnes.

- Len skúste. Chvastoš!

- Nafúkaný kôň, - odvetil Gorčev a odobral sa zlostne k vrátam.

V hustej tme vrazil na zákrute do vedra s vápnom čo ho už načisto rozzúrilo.

- Obyčajný chvastoš, - reval za ním Laboux.

- Čo ste to povedali?

- Chvastoš a chumaj, gypsová hlava!

Gorčev zúrivo zdrapil z vedra štetec, a pokiaľ sa v tme vôbec dalo, bežal naspäť po krivolakých záhradných cestičkách. Keď zočil

tieň druhého muža, bez rozmýšľania ho ovalil štetcom po tvári, takže celá hlava sa v bielej maske stratila, a začal ho otíkať násadou.

- Gypsová hlava...? Čo som...? - Štetec dopadol sprava i zľava, postava sa zatackala, Gorčev posledným mocným kopancom - dopravil protivníka do bazénu, ale keďže ten ešte dvíhal hlavu, otíkal ho ďalej: - Ja som ti gypsová hlava ...? Povedz ...! Kto som ja ...? Gypsová hlava?

- Nevypytyjte sa na nesprávnej adrese, - ozval sa mu po boku Laboux. - Lokaj predsa ešte nemôže vedieť, kto ste.

André visel dobitý a v bezvedomí cez zábradlie vodometu ani vosková bábika cez prestávku predstavenia.

- Tento mi prichádza do cesty naozaj vždy nevhod, - zahundral Gorčev.

- Ale teraz už hybajte domov, priateľke, lebo mi pomaly pobudíte a dokaličíte všetok personál.

- Nejdem domov! Idem do légie.

- Prečo blufujete? Myslíte si, že urobíte na mňa dojem? Ale hybajte si do légie, ak sa vám páči!

Prehodil si Andrého zľahka cez plece a obrátil sa chrbtom.

Gorčev sa schytil a zlostne vybehol na ulicu

A teraz ihneď do légie!

3

Letel autom ani blázon k najbližšej kasárni. Pred vrátami zabrzdil, zrútil strážnu búdku a spiatočkou takmer prešiel strážneho. Už sa chystali zatrúbiť na poplach, lebo stráž sa domnievala, že kasáreň prepadol akýsi motorizovaný civil, ale auto konečne horko-ťažko zastalo.

Gorčev sa v mokrom smokingu zaraz ohlásil v náborovej kancelárii. Predviedli ho k ospalému dôstojníkovi.

- Vaše meno? - dozvedal sa ohúrený službukonajúci.

- Ivan Gorčev.

- Chcete vstúpiť do légie?

- Áno.

- Ste majetný?

- Mám vo vrecku čajsi stotisíc frankov. Možno sa dnes v noci pri telocviku trošku premočili.

Poručík si pozorne obzrel dobitého, dokrčeného, ale ešte aj tak dobre vyzerajúceho mládenca.

- Čo vás priviedlo k tomu, aby ste vstúpili do légie napriek tomu, že vlastníte stotisíc frankov?

- Láska.

Dôstojník významne prisvedčil. Francúzske tradície chránia pátos i vážnosť tohto slova pred akýmikoľvek posmeškami.

Podpísal zmluvu, odobrili mu všetky doklady a dôstojník mu odovzdal preukážku.

- Toto je váš cestovný lístok a zároveň preukaz totožnosti. Od tejto chvíle ste vojakom a nariadujem vám, aby ste prvým vlakom odcestovali do Marseille, kde sa prihlásite vo Fort St. Jean. V prípade, že popoludňajším vlakom nedorazíte do Marseille, zavedieme celoštátne pátranie a stihne vás prísny trest. Rozumeli ste?

- Rozumiem, pán poručík.

- Podpísaním tejto zmluvy ste sa stali vojakom francúzskeho koloniálneho vojska. Z právneho hľadiska podliehate vojenskému súdnictvu, ktoré vás môže potrestať i smrťou. Budete slúžiť slávnej vlajke našej légie. Konajte svoju povinnosť mužne a statočne! Veľa šťastia!

Dôstojník podal Gorčevovi ruku a mládenec sa o dve minúty ocitol znovu za bránou, kde sa pustil obracať auto. Skrútol volant a spustil motor, ale zabudol vyhodiť spätnú rýchlosť, takže zlikvidoval reklamnú tabuľu. Keď sa mu napokon podarilo zasunúť prvú rýchlosť, vyšiel na náprotivný chodník, odkiaľ sa konečne rozbehol k morskému pobrežiu.

IV. KAPITOLA

1

Vysokovážený pane!

Súdiac podľa Vašich úderov, ste gentleman, o čom napokon ani nemôžem pochybovať. Po skončení nášho pohnutého nočného rozhovoru ste prisľúbili, že ak vstúpim do légie, neodmietnete mi po návrate ruku Vašej dcéry.

Dovoľujem si úctivo oznámiť, že som dnešným dňom do légie skutočne vstúpil, o čom svedčí cestovný rozkaz číslo A. 1172/27, a vo chvíli, keď budete čítať tieto riadku, už som sa aj hlásil k výkonu služby v marseillskej pevnosti St. Jean.

Vzhľadom na to, že nielen Vaše háky, ale aj pravé direkty ma viacnásobne presvedčili, že ste gentleman, nie ste podľa môjho názoru oprávnený vydať svoju dcéru za iného dovtedy, kým sa neprihlásim, alebo kým Vás moja prípadná smrť (o možnosti ktorej Vás nemôžem ani len trošku ubezpečiť) nezbaví Vášho záväzku.

Prosím, aby ste obsah našej dohody tlmočili svojej dcére Anette, a v nádeji, že sa Váš lokaj menom André taktiež čoskoro uzdraví, ostávam

*v plnej úcte Váš
Ivan Gorčev*

Generálovu hlavu zdobil ešte stále čierny obvaz. Laboux čítal Gorčevov list nahlas a de Bertin sa zachmúril. Obaja sedeli na verande Labouxovho letohrádku, pred ktorým sa odohrala predošlej noci slávna bitka.

- Naozaj si sľúbil, že mu dáš Anettu, ak vstúpi do légie? - spýtal sa generál.

- A čo keby som bol aj sľúbil? Hádám si nemyslíš, že budem pokladať Anettu za verenicu kadejakého podvodníka len preto, že môj žart uskutočnil?!

- Aké sú tvoje najväznejšie výhrady voči tomu chlapcovi? Totiž to, čo si doposiaľ povedal, svedčí v jeho prospech.

- Ty ... ho obhajuješ?

- Zatiaľ obhájil, lepšie povedané obrátil on mňa. V boji proti dvom zákerníkom.

- Žiadam ťa, aby si hovoril otvorene.

- Nuž dnešnej noci sa prihlásil do légie mládenec, ktorému nič nechýbalo, bol veselý, ani nie veľmi chudobný ... Kvôli tebe.

- Mohol som vopred vedieť, že je šialený?

- Mohol si vedieť, čo je to légia!

- Eh, - vykrikol poblednutý Laboux s predstieranou ľahostajnosťou. Zazvonil a nervózne skričal na vstupujúceho lokaja: - André! Koňak.

Pod okom Andrého sa modrala podliatina a ústa mu poriadne opuchli. Ponášal sa na vydarenú hereckú masku zo Zvonára u Matky božej.

Nalial a vzdialil sa so vznešenosťou lokaja.

- Na tvoje zdravie, - povedal Laboux, no generál si neštrngol.

- Musím poznať tvoje stanovisko, Gustáv. Obávam sa totiž, že v tomto prípade sa naše názory o posvätnosti daného slova rozchádzajú.

Laboux vyskočil ani uštipnutý.

- Hej, André! Nech Parker ihneď pristaví auto!

- Čo chceš podniknúť?

- Vyhladáme toho chlapa. Azda ešte nie je neskoro!

- V hale vás čaká nejaký pán, - oznámil André.

- Nikoho neprijímam ... Vlastne ani nie som doma ... Hybaj! Vybehneme zadným vchodom.

André sa vrátil do haly, kde hosť už netrpezlivo vyčkával.

- Monsieur Laboux je mimo domu, - oznamoval návštevníkovi. - Čo mu mám ohlásiť po návrate, kto ho hľadal?

- Ivan Gorčev.

2

- Monsieur Laboux vysloví dozaista poľutovanie, že sa v čase vašej návštevy nezdržiaval doma.

- Milý báťuška André, - odvetil Gorčev. - Človek sa vo vlastnom byte nezdržiava, ale býva.

- Monsieur Laboux neprejavuje námietky proti môjmu spôsobu vyjadrovania.

- Ale hej. Len sa s vami o tom nebaví. A teraz ma ohláste slečne Labouxovej, - odvetil, zľahka odhryzol konček cigary a vyplňul ju popri Andrého ušiach tak, že lokaja striaslo.

- Mademoiselle v týchto hodinách neprijíma, - ozval sa zhrozene.

- Počúvaj, ty... André! Nerád vyčkávam, neznášam odpor, nuž teda hybaj, báťuška, šľap a urob, čo som ti povedal, lebo ak ma najeduješ, nafackám ťa.

- Nemôžete ma donútiť porušiť moje povinnosti.

Gorčev lokaja jednoducho odstrčil a vybehol pekne hore schodmi.

Na poschodí pootváral rad-radom všetky dvere, čakali ho tu drobné prekvapenia, napríklad v kúpeľni, kde sa v tej chvíli zdržiavala učiteľka hudby práve vo vani, ďalej v menšej komôrke, odkiaľ vybehol skuvíňajúci, nedávno očkovaný pes. Ten neskôr pohryzol hystericky vrieskajúcu učiteľku hudby, takže aj ju museli zaočkovať proti besnote. Konečne pri jedných dverách začul Anettin hlas:

- Povedzte, prosím, tomu pánovi, že sa na mňa môže spoľahnúť a že prídem.

Dievča sa s niekým zhovára.

- Váš záujem, slečna... je vo vašom záujme, aby ste prišli, - odveťtil prepitý hlas. - Môžem vás ubezpečiť, že vám nik neublíži.

Gorčeva treba rozhodne odsúdiť za to, že nazrel dnu kľúčovou dierkou. A od toho, čo tam uvidel, takmer padol.

V izbe oproti Anette sedí tulák, ktorý prepadol generála! Ten, čo sa predstavil ako Portenif.

- Môžem sa spoľahnúť, slečna? Nezabudnete? Reštaurácia Texas v Toulone. Napokon, pri prvej benzínovej pumpe pred mestom vás pre istotu počkám, aby ste sa nemuseli vypytovať.

Majiteľ prepitého hlasu podišiel k oknu a po zdvorilom pozdrave ho preliezol a zmizol, akoby tento spôsob odchodu bol nanajvýš prirodzený.

Niet najmenších pochybností, že Anettin návštevník je totožný s osobou, čo prepadla generála. Nebude sa však dievčine vnucovať a nezmieni sa o sliedení za dverami, len ak by ho sama do toho zasvätila.

Ktosi ho chytil za plece. Obrátil sa a hľadel Andrému do očí, čo sa ligotali zlosťou a hnevom...

- Pane! Takéto konanie...

Náhľivo lokaja ohlušil a položil pod gauč. Zaklopal.

- Kto je?

- Ivan Gorčev.

Dievčina otvorila dvere a zhíkla údivom:

- Ako ste sa sem dostali?...

- Po schodoch ... Drahá.

- Kde je André?

- Prišiel mu na návštevu akýsi vidiecky príbuzný a teraz mu ukazuje mesto...

- Čo chcete?

- Požiadal som v noci o vašu ruku.

- Žartujete...

- Toto je jediné, o čom by som nikdy nežartoval. Požiadal som o vašu ruku a váš otec privolil.

- Je to... pravda? - spýtala sa Anette a oči jej zažiarili.

- Veru tak. A teraz vás pobožkám.

Privinul si dievča do náruče a vybožkával ju.

- Okrem toho som sa prišiel rozlúčiť, lebo váš otecko podmienil svoj súhlas tým, že vstúpim do légie.

- Čože...? Na to nesmiete ani pomyslieť!

- Ale... Na takejto maličkosti sa predsa nesmie zvrtnúť naše šťastie! Prirodzene, že som sa prihlásil hneď v prvej kasárni.

- Šialenec! - vykrikla prestrašene. - Nenastúpite do légie...

- Už som sa prihlásil...

- Preveziem vás svojím vozom cez hranice.

- Nenamáhajte sa, Anette. - Usmial sa a pohladil ju po tvári. - Som najtvrdohlavejší človek na svete. Myslím, že váš otec vravel pravdu. Nezaškodí, ak ešte trochu zvažniem. Napokon celá príhoda je natoľko bláznivá a nádherná, že ju nesmieme pokaziť. Idem si vás vyslúžiť, Anette.

- Prosím vás... Rozmyslite si to... Šialenstvo!

- Život Je pekný len vtedy, ak je trochu šialený.

- Ivan... Ak by sa vám čosi prihodilo... vedzte: nikdy viacej sa za nikoho nevydám.

- Veľmi pekne vás prosím, aby ste čosi podobné ani nevyslovili. Iba veľmi hlúpi muži sa rozplývajú šťastím, ak sa ich dáma zmárni od žiaľu. Keby ste si v dôsledku nejakého toho úmrtia predsa len našli niekoho, s kým sa budete vedieť aj z chuti zasmiať, aj dobré manželstvo prežiť... Boh nech vás žehná, Anette ...!

Ešte posledný bozk a už sa aj náhlil. Popoludňajším vlakom musí odcestovať do Marseille!

V hale ho pristavil trochu spuchnutý André.

- Ani na krok! Poslal som po strážnika a...

Gorčev ho urýchlene ohlušil a vopchal pod klavír. Potom odišiel.

Medzitým Laboux a generál začali pohon za Gorčevom. Informovali sa predovšetkým v hoteli Méditerranée. Gorčeva síce na vrátnici nepoznali, ale o nejakom strelenom Rusovi už počuli. Naposledy konštatovali jeho prítomnosť v panovníckom apartmáne, keď pištoľou poznášal šesť žiaroviek lustra. Potom sa pohovárali v toaletnej skrini kniežacieho príbytku s pánom Vanekom. Tajomník sa totiž hrozil veľkého priestoru a neznášal množstvo priestranných, vznešených izieb. Obrovská skriňa, kde okrem seba uložil len rezervnú batohinu, čiže cylinder, plavky a dáždňik, bola ešte vždy dva razy väčšia, než jeho posledné bydlisko, z ktorého sa pred niekoľkými mesiacmi vysťahoval.

Tajomníka vyrušili v spánku, preto prijal prichádzich trochu morózne.

- Hľadáme jedného pána! - zvestoval Laboux.

- No a? Len si hľadajte. Alebo vás ruším?

- Neviete, kde by mohol teraz byť?

- Kto?

- Ivan Gorčev.

- Ten položialený Rus? Namojdušu neviem, - odvetil. Laboux zhlboka zavzdychal a pozrel na generála.

- A čo v Monte Carlo?

- Bol som tam včera večer.

- Pane, ja sa pýtam v súvislosti s Gorčevom!

- Určite chodí do kasína, - dobiedzal de Bertin.

- Páni moji, - odvetil pán Vanek zadumane. - Ak ste ma už poctili svojou návštevou, aspoň mi prezradte: kto je vlastne ten Gorčev?

- Ale veď vy ste jeho tajomník!

- To ešte neznamená, že o ňom aj čosi viem. Úprimne povedané, ten chlap mi je podozrivý. Je sympatický, ale aj podozrivý. Uvidíte, že tu ešte niečo praskne v súvislosti s nejakou bilanciou v zahraničí.

Generál naznačil ukazovákom na čele koliesko a chytil Labouxa za plece.

- Poďme, Gustáv!

Laboux si pozvoľna začínal uvedomovať, že vyviedol hlúposť. Prekutali Nice i jej okolie, no Gorčeva nenašli. Keď sa večer okolo deviatej smrteľne unavení vracali, privítal ich v hale André.

Lokaj pôsobil dojmom poriadne vysileného človeka.

- André! Zháňam sa po istom Ivanovi Gorčevovi. Pôjdeš na políciu ...

- Vo veci pána Gorčeva som už na polícii bol, ale on sa medzitým, žiaľ, vzdialil.

- Čože ...? Kedy sa vzdialil?

- Neviem.

- A kde si bol?

- Pod klavírom.

- A predtým?

- Pod gaučom ... Pán Gorčev totiž v ranných hodinách prepadol byt, vnikol do slečniny izby a mňa opätovne zneškodnil. Pri tomto konaní postupoval tak, že ma v bezvedomom stave umiestil pod rozličným nábytkom.

Generál i Laboux preskakovali teraz už po štyri schody a vrazili do Anettinej izby. Dievča usedavo plakalo.

- Anette, počúvam, že tu bol Gorčev... - osmelil sa otec.

- Pred hodinou... odcestoval, - nariekalo dievča. - Ty si ho vyhnal na púšť! Vezmi na vedomie, že som jeho verenicou, a ak zomrie, zahyniem aj ja.

- Anette ... nože nie takto... Ved' aj ja som už oľutoval .. Ale Čo už teraz podniknem ... Azda si ešte zachoval štipku rozumu a zbehne.

- Ivan nemá rozum a nezbehne! - revala Anette. Obaja muži zmlkli, tíško stáli a hľadeli na dievča. Gorčevova voľba povolania ju strašne zdrvila. Do izby vstúpil André a hlásil:

- Nazdávam sa, že ktosi prináša zvesť o pánu Gorčevovi!

Vkročil Lingeström, s rukou v šatke, hlavu v obvaze a tvár krížom-krážom polepenou náplastami...

V. KAPITOLA

1

Laboux prehovoril až po krátkej, veľmi trápnej prestávke:

- Som veľmi zarmútený... Anette mi totiž oznámila, že ten bláznivý mládenec ...

- Vyprosujem si, - ziapalo dievča a oči sa jej blýskali. - Takto nech sa o ňom nik neodváža hovoriť. Ivan Gorčev vybojoval vyprovokovaný súboj ako gentleman.

- Ten spor vznikol pri obrane mademoiselle Anetty, - poznamenal barón.

- Neprosila som vás o obranu! A pokiaľ viem, ani naše vzťahy vás k takému zákroku neoprávňovali!

- Preto som vás aj vyhľadal, Anette. Totiž... Ale prosím vás! Prečo sa smejete?

- Prepáčte ... hihhi...

A odbehla. Generál a Laboux na seba významne pozreli. Dievča stratilo rozum. A keby ju tak boli videli, ako sedí vo vedľajšej izbe na koberci a priam sa zadúša smiechom. Pripomenula si totiž Gorčeva, ako krúti klobúk v hrsti, klopi oči a v pomykove vysvetľuje: "Odsekol som mu jedno ucho ... Hneváte sa ...?" Hihhi!

Potom sa bez akéhokoľvek prechodu rozplače. Lebo Ivan je už v tejto chvíli legionár... Ivan... ten drahý, milý blázon ... Už je tam. Deväť hodín...

Panebože! Deväť...! Ved' by už mala byť v Toulone! Čakajú ju pri benzínovej pumpe!

Náhľivo nahádzala na seba plášť i klobúk a odbehla ...

Po jej odchode sa prvý ozval barón Lingeström.

- Z Anettinho správania vyvodzujem, že by som si nemal robiť optimistické nádeje.

- Aj mne sa tak vidí, - odvetil Laboux úprimne - Čo si pomôžem? Šialené chlapčisko nám urobilo čiaru cez rozpočet.

Lingeström uprel zrak na generála:

- Viete, že Portenif je v Nice?

- Už som sa s ním stretol. - odvetil de Bertin a akoby na dôkaz upravil si na čele čiernu šatku.

- Vstúpili ste s ním azda do styku? - spýtal sa hostiteľ. Barón chvíľočku mlčal.

- Odkedy som sa presvedčil, že moje city voči Anette nie sú opätované... sledujem iba jediný zámer, ktorý sa mi zdá najvýhodnejší.

- Chápem. Čiže podmienkou bezvýhradnej spolupráce pána baróna bola Anettina ruka.

- A keby naozaj?

Laboux si nalial pohár koňaku, vypil ho a usmial sa

- Mám byť úprimný?

- Ráčte...

- Teší ma, že si moja dcéra nevybrala za manžela práve vás, pán barón.

- Ako mám tomu rozumieť?

- Takto prosím... Bol som po celý život poriadnym človekom a gentlemanom, ale kým som sa stal milionárom, odslúžil som si niekoľko rokov v pekle Sahary ... A odvtedy rád používam vo vážnych životných situáciách radšej legionársky jednoduché výrazy namiesto kľukatých salónnych rečičiek...

- Viem, že ste slúžili v légii. Informovali ma aj o tom, že ste prívržencom zjednodušených riešení...

- Počúvajte, barón, mňa život vzdedel lepšie ako vás. Okrem toho som si popri Shelleyho poézii osvojil aj umenie klasického háku ...

- Gustáv, - ozval sa generál.

- Ráčite ho nechať, pán generál. Originálne provinciálne výrazy pána hostiteľa ma nesmierne zaujímajú.

- Ste porazený, a navyše ste nateraz mojím hosťom. Ak sa teda ospravedlňujem, nuž konám tak iba preto, - zavrčal Laboux a hrkol si ešte za pohár silného nápoja, akoby to bola voda. - Ináč však musíte uznať, že svoju porážku v láske dávate do súvislosti, ktoré nemajú s Anettou nič spoločné.

- Prítomnosť pána Gorčeva na scéne poriadne narušila moju dôveru, čo do pevnosti našich vzťahov ...

- Počúvajte, - vyštekol Laboux surovo. - Niet mocnejšej záruky v týchto vzťahoch nad moje slovo! Toto si ráčte zapísať za uši... Pokiaľ ide o pána Gorčeva, to chlapčisko je šialené a bolo by ho treba hádam odstreliť, lebo ináč ani boh nevie, čo môže v budúcnosti vyvíeť. Ale chlap je to, bohuotcuprisahám, na mieste a pred jeho hákmi klobúk dolu. A... hm... pokiaľ vidím, vie aj šermovať, - dodal.

- Medzičasom som sa dozvedel, že Gorčev je agent provokatér ... - zakričal barón.

- Môžete to dokázať?

- Ako šestnásťročný bol športovým trénerom čiže šermiarom z povolania!

- A ja som bol na vojne pästiarskym trénerom, - odvetil Laboux, - a dostával som za tréningové hodiny osobitný žold.

- Ako sedemnásťročný vykonával už námornícke povolanie, - pokračoval barón Lingeström. - V Tokiu ho zatvorili pre zakázaný rybolov. Z gréckych prístavov ho vykázali pre ruvačku na nože a neskôr bol harmonikárom v povestnej krčme Plachetnica v Port Saide

...

- Ale veď to je výborné chlapčisko! - skríkol oživený Laboux. - A ja som sa takmer hanbil, že mi vyrazil zub.

- Nuž potom sa naozaj nečudujem, že vo mne nevidíte vhodného rodinného príslušníka, - odvetil Lingeström s blúčiacou tvárou a zdvihol sa na odchod.

Páni sa rozlúčili veľmi krátko a chladne.

- Nazdávaš sa, že Lingeström pôjde proti nám? - spýtal sa Laboux. keď osameli.

- Prečo? Azda si sa nazdával, že doposiaľ držal s nami? - odvetil znepokojený de Bertin. - Prezradil si mu tú záležitosť s autom?

Laboux v rozpakoch zažmurkal.

- Hovor! Povedal si mu niečo o zlate?!

- Nuž ... Výslovne ani nie, len ... Žartovne som podotkol, že moje belasé Alfa Romeo je hodné teraz najmenej desať miliónov libier šterlingov ...

- Ty blázon!

- Čo skáčeš? Voz parkuje pred domom, v noci ho stráži v garáži Parker ... Pripúšťam, že som sa Lingeströmovi zveril privčas, ale jeho otec bol taký poriadny človek...

- Aj tvoj otec bol poriadny. - zlostil sa de Bertin.

- Pravda. - odvetil skormútený Laboux a zazvonil.

Prišiel André ... Pravé oko ani oriešok.

- Pošli sem šoféra.

- Parker nie je v stave predstúpiť pred vás.

- Kde je?

- Sedí na schodoch a plače, lebo ktosi ukradol monsieurovo auto.

2

Keď Anette opustila dokmášaného Lingeströma i otca, auto ešte stálo pred brámkou. Dievča márne zháňalo Parkera. Čo si teraz po-

čne...? Nasadla a spustila motor... Pravda, mala si najprv pýtať dovo-
lenie od ocka. Laboux si veľmi potrpí na pravidlá slušného správ-
ania.

Ale! Nech je starký akokoľvek žiarlivý na svoj nádherný voz, is-
totne by naostatok neodmietol, aby si vzala nádherné Alfa Romeo na
krátku túru...

Auto tíško letí po bieloskvúcej autostráde medzi palmami a kveti-
novými záhonmi. Sedela za volantom v omamnom opare vône rýb,
vlažných rastlinných výparov Côte d'Azur; zaľúbená, nešťastná, a
predsa plná nezmariteľnej, proti všetkým smútkom mladosťou im-
pregnovanej viery, že Gorčev sa dozaista vráti...!

Gorčev...

Oči zaslzia a domy, autostráda i palmy sa pred ňou roztancujú,
preto musí hneď spomaliť.

A toto je čo? Jej výborný zmysel pre motory signalizuje, že spo-
ľahlivá brzda zaberá akosi slabo... Všetko jedno... Poďme! Treba si
vyjasniť tajomstvo z otcovej minulosti... Tulák ukázal akýsi list, čo
osočuje Labouxa.

Šesťdesiat kilometrov... Sedemdesiat... Ručička tachometra na-
máhavo poskakuje po ciferníku ...

Čo je s tou mašinou? Nevládze vytiahnuť nad osemdesiat! A ešte
jedno prekvapenie: spotreba benzínu i oleja je abnormálna, neporov-
nateľne vyššia, ako by mala byť...

Nemôže sa zamýšľať nad týmito maličkosťami, lebo v diaľke sa
vynára Toulon, a ak nechce zameškať, treba sa ponáhľať. Celou vá-
hou tela pritlačí plyn, ale ani tak nevládze vytlačiť tachometer nad
osemdesiatku ...

Toulon...! Tamto je benzínové čerpadlo. Brzdí!

Napriek záberu zázračnej brzdy kľže sa vozidlo ešte zo dvadsať
metrov ako nejaký mizerný starý ford s vydratými brzdami... Nepo-
chopiteľné!

Tulák otvára dvere, naskočí k Anette a tichučko ju osloví.

- Pridajte! Na druhom rohu doprava!

Dievča pudovo pridáva a voz sa rozbehne ...

- Ďaleko?

- Minúta ... Tam, na námestí skrúťte doprava ... Povedali ste nie-
komu, že idete sem?

- Sľúbila som predsa, že nikomu nič nepoviem. Ten list, čo ste mi ukazovali...

- Majte ešte chvíľku strpenie. Zastavte tamto na rohu pred tými červeno-belasými lampami.

Počuť harmoniku. Spieva prepitý ženský hlas. Zastavili pred krčmou. Nad vchodom tabuľa:

REŠTAURÁCIA TEXAS

- Vojdeme zadným vchodom do dvora ... - povedal Portenif.

Prešli tmavým nezastavaným priestorom. Na druhej strane budovy otvoril Portenif dvere, Anettu pustil dopredu, no nevošiel za ňou, lež privrel dvere.

Dievča stálo v nízkej maličkovej izbe a oproti nej dvaja muži. Jeden malý zavalitý, druhý vysoký širokoplecí a prešedivený.

- Prosím, poďte ďalej, - ozval sa širokoplecí.

Tvár síce vyzerala inteligentne, ale Anette sa striasla.

- Prišla som po list, čo mi ukázali a ktorý sa určite zakladá na omyle, alebo je vedome podvrhnutý. Nič zlé mi o mojom otcovi nemôžete nahovoriť.

- Načo ste teda prišli? - zachrapčal zavalitý človečik posmešne a Anette si konečne mohla poobzerať zblízka jeho periférnu eleganciu, doplnenú kriľavou viazankou a falošnými skvostami.

- Prišla som preto, aby som vylúčila čo i len tieň podozrenia...

Hluk zvonku... Akoby chceli niekde naštartovať motor!

- Nechala som vonku bez dozoru ... Kým stihla priskočiť ku dverám, prešedivený jej zastal cestu.

- Tu ostanete!

Nezbadala, že zavalitý ju obišiel, ani ako jej prehodil cez hlavu šatku, ktorá pritlmila výkrik... nemocničná vôňa ... Ešte cítila, ako ju obľapajú, a zamdlela ...

... Prebrala sa až na policajnej strážnici. Hlboká noc...

Za stolom sedí veliteľ strážnice a vedľa pije fúzatý strážmajster čaj. Anette sa posadila:

- Už je vám lepšie?

- Áno ... Len hlava ma bolí a hučí... Zatelefonujte do Nice...

Strážmajster vytreštil oči:

- Ale veď ste v Nice!

V mozgu dievčiny akoby zaduneli bubny Asi sa teraz dostavia druhotné účinky omamného prostriedku.

- Prosím vás... chcela by som ísť domov, - povedala v polosne. - Zavolajte taxík ...

- V celej Nice je zastavená premávka, - odvetil veliteľ a vidiac začudovaný pohľad dievčiny, dodal: - Stratil sa nejaký ukrutne dôležitý voz ... Belasé Alfa Romeo, poznávacia značka 1265DK13... Hej! Čo je ...? Slečna ...! Vodu!

Anette sa v bezvedomí zrútila na dlážku.

3

Gorčev sa pustil do Toulonu približne v rovnakom čase ako Anette. Keď bol umiestil lokaja pod klavírom, urýchlene nasadol do auta, aby dostihol vlak do Marseille, Lebo rozkaz je rozkaz. A stíhanie je stíhanie.

Auto už očividne prešlo istými útrapami. Vynikalo najmä tým, že mu chýbali pravé dvere. To sa stalo v Monaku, keď vbehol pri jatkách medzi hovädá a dvere sa otvorili. Blatník odrela na zákrute električka, to by bolo v poriadku, ale kde v pekle rozmlátil kapotu a kde stratil reflektor? Všetko jedno.

Predovšetkým poďme ešte na aperitív!

Šikovne a opatrne zastavil pred malou krčmičkou. Zabrzdil nádherné a vôbec nenarazil do parkujúcich vozidiel.

Príčina tkvela v tom, že Gorčev sa už trošku priučil viesť voz, ale aj v tom, že pred bistro nemparkovalo ani jedno auto. Tu totiž autá nemajú čo postávať, pravda, okrem autobusu. Veď preto je tam vyvesená medzinárodná značka: Zákaz parkovania!

Gorčev sa však značkami nikdy nezaoberal, tešil sa, že tak pekne zastavil, aj keď nie celkom pred bistro, ale o čosi vyššie, pred kinom ...

- Dávaj absint, milý bät'uška direktorovič, - povedal barmanovi a hodil na pult mincu.

Ale nápojom sa takmer zadusil!

V malej lóži v zadnej časti bistra zbadal muža, čo prepadol generála, v spoločnosti pestro polepeného Lingeströma.

Obaja sústredene rokovali. Gorčev sa stiahol nabok, aby ho Lingeström nezočil. Portenifa sa nebál, veď ten ho nepozná.

- K dievčaťu sa správajte ohľaduplne, Portenif. Dôležité je auto! Kedy sa spojíte s Majstrom?

- Do Toulonu sa dostanem o dobré dve hodiny. Stretnem sa s nimi v reštaurácii Texas.

- Aby ste ma pochopili. Dievčinu nesmiete vystrašiť. Treba len ukradnúť auto. Budem vás čakať v Cannes, pri ceste k parku ... Plaťme!

Ahá...! Takto sa veci majú! Dva dlhé kroky a Gorčev bol vonku.

Na ulici ho očakával pomerne veľký zhluk ľudí. Premávku zastavili, lebo autobusy museli obchádzať Gorčevov voz.

Niekoľkí policajti vošli do kina, aby vyhládali majiteľa nešťastného auta, a predstavenie museli prerušiť. Premávka, dirigovaná do bočných ulíc, medzitým beznádejne skrachovala. Teraz vytrubovalo na jednej kope asi sto vozidiel a z policajného ústredia volali pohotovosť, aby udržala poriadok.

Gorčev nemohol vedieť, čo sa prihodilo, ale keďže sa ponáhlal, ani sa o ten chaos nezaujímal a nasadol do auta.

Vtom ho oslovilo naraz zo dvadsať strážnikov:

- Auto je vaše?

- Nevideli ste zákaz?

- Ako ste sa opovážili zaparkovať na tomto mieste?

Gorčev sa hral so štartérom a stúpал na plyn.

- Konverzujem naraz len s dvoma policajnými čatami, - odvetil náhlivo. - Čo sa stalo?

- Zle ste zastali.

- Teraz? A čo by ste boli povedali ráno, keď som zastavil v cukrárni?

- Táto značka... Toto prečiarknuté P značí, že tu nesmiete parkovať!

- Ale, páni! Rozumiem sa iba riadeniu, hádanky nelúštim! Vypíšte zrozumiteľne, čo si želáte.

Strážnik vyhlásil, že ak sa Gorčev nechce dostať pred policajného trestného sudcu, príde ho tento žartík na dvesto frankov. Keďže Gorčev sa s policajným trestným sudcom stretnúť nemienil, odovzdal dvesto frankov a zaradil rýchlosť. Pri štarte zrúcal iba vývesnú tabuľu kina, ktorá padla na regál pouličného predavača cukríkov: spolu osemdesiat frankov. Príležitostná kúpa!

Až po hotel sa mu podarilo obísť všetky nástrahy a naostatok za-
brzdil za cenu sedemdesiatfrankovej trojkolky. Ihneď sa vôkol jeho
voza zhrčili zvedavci; každý predpokladal, že nemilosrdne doráňaný
dopravný prostriedok patrí slávnemu gréckemu pretekárovi, ktorý
prišiel z Atén na hviezdicový autoturnaj v Monte Carle cez hory a
doly, snehové záveje, po cestách i necestách, bez zastávky.

Auto totiž vyzeralo práve tak!

Gorčev sa ponáhľal do kniežacieho apartmánu a otvoril toaletnú
skriňu.

- Dobrý deň, - vítal Vanek svojho chlebobarcu. - Hľadali vás dva-
ja páni.

- Ako sa volajú?

- Neviem.

- Čo chceli?

- Neviem.

- Povedali ste im niečo o mne?

- A či ja o vás vôbec niečo viem?

- Aspoň mi ich opíšte.

- Jeden môže byť väčším vojenským pánom. Šarža. Druhý je vy-
ziabnutý, vysoký, prešedivená civilná osoba opálenej tváre s modrý-
mi očami.

- Laboux?

- Nevylučujem, ale nevidieť to na ňom.

- Smola... Ech, všetko jedno. - Gorčev sa posadil do kresla. - Po-
čúvajte, starký ...

- Volám sa Vanek ...

- Pán Vanek ... Teraz sa vám konečne naskytnie príležitosť, aby ste
ukázali, čo viete. Dôverujem vám natoľko, že ma budete v budúcnos-
ti osobne zastupovať.

- Pane, môžete sa spoľahnúť...

- Ak ste ochotný zastúpiť ma na jeden deň, odmením vás tisíckou.

- Tisíc frankov... Ráďte rozkázať!

- Vstúpil som do légie!

- Rozumiem. Spoľahnite sa. Kým vy pôjdete vojenčiť, spoľahlivo
vás zastanem.

- Naopak. Musíte sa dnes večer hlásiť vo Fort St. Jean, aby ste ma
zastúpili v légii!

Pán Vanek vyskočil a hlúpo sa zaškeril:

- Pane! V tom prípade môžu légiu zlikvidovať.
- Veď ja nechcem, aby ste vojenčili. Ale večer mám vážnu prácu. To som pri vstupe do légie ešte nevedel. Keď sa však do večera neohlásim, vyhlásia po mne celoštátne pátranie.
- Čo mám teda urobiť? - spýtal sa pán Vanek a vytiahol zásuvku na viazanky, potom aj škatuľu na topánky.
- Čo hľadáte?
- Niekde som si odložil olovrant... Aha!
- Stisol tlačidlo a z hĺbín toaletnej skrine vyskočila zásuvka s hrebeňom, kefou, zrkadielkom a šálkou čaju, v spoločnosti niekoľkých hriankov, dvadsiatich dekagramov salámy a dvoch vešiakov.
- Čiže?
- Dnes popoludní sa odoberiete do Marseille s mojím cestovným rozkazom, prihlásite sa v pevnosti a ja vás zajtra poobede vymením.
- Čo sa stane, ak náhodou nebudete môcť prísť?
- Keďže nie ste v zmluvnom pomere s armádou, nemôžu si vás tam podržať.
- Ale mi ani nezatlieskajú, ak zistia, že som ich prekabátil!
- Ste civilná osoba, nik vás nebude stíhať cestou nepríslušného súdu, čiže vojsko vás úradnou cestou môže vystaviť trestu.
- Tak to, prosím, prijímam.
- Tu je moja preukážka a tu dvetisíc frankov zálohy, pretože vás pokladám za gentlemana.
- Ja vás síce nepokladám za nič, vôbec vás nepoznám, peniaze však napriek tomu prijímam, lebo sa právom domnievam, že sa vo vás nesklamem.
- Ďakujem za dôveru. Nemusíte sa báť, že vás z roztržitosti zabudnem v légii.
- Veľmi odsudzujem roztržitosť, je zo všetkých ľudských chýb najškaredšia a najodsúdeniahodnejšia, - povedal pán Vanek a elegantne si zamiešal čaj zubnou kefkou.
- Keby tak bol tušil, čo sa touto úlohou valí na jeho hlavu, bol by bez dychu zutekal...

4

Ak sa chceme vžiť do Labouxovho a de Bertinovho duševného stavu po zmiznutí auta, musíme si objasniť určité tajomstvo.

Dve tretiny belasého Alfa Romea pozostávajú zo štrnásťkarátového zlata. Poniklované reflektory, rýchlostná páka, blatníky, časť podvozku, popolníky i kľučky sú z rýdzeho zlata. Do voza namontovali najvýkonnejší motor, ale na obrovskú váhu ani ten nestačil a aj brzdy sa ukázali slabé.

A teraz tento fantastický poklad ukradli.

Generál sa po lokajovom hlásení upokojil.

- Kedy si ho videl naostatok?

- Asi pred pol hodinou, pane.

De Bertin zdvihol telefón:

- Prosim si službukonajúceho stálej pohotovosti... hovorí de Bertin. Neznámy páchatel' odcudzil osobné vozidlo Gustáva Labouxa, továrenská značka Alfa Romeo, belasá farba, poznávacia značka 1265DK13. Nálezca alebo osoba, ktorá nás uvedie na stopu páchatel'a, dostane odmenu vo výške 50 000 frankov. Pátranie publikujte rozhlasom a pátrací rozkaz ihneď doručte všetkým policajným staniciam. Vo voze boli dôležité vojenské dokumenty ...

O pol hodiny naháňala polícia autami, motorkami i pešo na všetkých cestách južného Francúzska vozidlo poznávacej značky 1265DK13 a do Labouxovho letohrádku dochádzalo hlásenie za hlásením.

22.00 hodín: Belasé auto typu Alfa Romeo videné vo večerných hodinách na autostráde smerom do Cannes, poznávacia značka nezistená ... 23.00 hodín: Zisťuje sa, že vozidlo poznávacej značky 1265DK13 tankovalo presne o 22. hodine pred Toulonom.

Zaraz uzavreli všetky výpadové cesty z Toulonu a do ulíc i garáží mesta sa rozbehli stovky hliadok.

24.00 hodín: Belasé auto Alfa Romeo stíhanej poznávacej značky videné už o 23. hodine na ceste späť z Toulonu. Tankovalo v Cannes.

Uzavrieť všetky cesty vokol Cannes!

O pol jednej vybuchne senzácia.

Príslušník hliadkovej roty hlási: O pátracom rozkaze sa dozvedel neskoro, lebo v čase, keď ho vysielali rozhlasom, sledoval v istej reštaurácii podozrivé individuum a postával dlho pred barovým pultom, aby mohol dotyčného pozorovať. Aby svoje počínanie utajil, predstieral, že pije červené víno. Neskoršie zistil, že dotyčný nie je totožný s páchatel'om, vyšiel na ulicu a uvidel stíhané Alfa Romeo na bulvári Victoire, ako sa pohybuje približne šesťdesiatkilometrovou

rýchlosťou po chodníku. Vyššie, na avenue Magente prevrhlo stánok s pečenými zemiačkami, ale pokračovalo nerušene v ceste a naostatok cez ozdobný park Promenade des Anglais zabočilo na pláž. Osobitné rozlišovacie znaky: na chladiči vozidla je záhradné ležadlo, z ktorého visí hodvábne dámske kimono.

De Bertin zavrtel smutne hlavou a zablúdil pohľadom pred vrátka Labouxovej vily. V nasledujúcej sekunde si myslel, že sa už zbláznil.

Alfa Romeo poznávacej značky 1265DK13 stojí pred bránkou! Na chladiči ležadlo a hodvábne kimono.

VI. KAPITOLA

1

Gorčev sa pustil o 19.45 plným plynom k Toulonu. O 19.46 musel pre karambol zastaviť. Do tej chvíle absolvoval na autostráde Nice - Toulon presne šesťdesiat metrov. S vodičom parnej pracovne sa dohodol na štyridsiatich frankoch a pokračoval v ceste rýchlosťou vetra. O 19.49. min. zistil, že sa mu minul benzín. Skrútol preto volant k benzínovému čerpadlu, ale keďže ho odmrstilo o nejakých sedem či osem metrov, tankovanie zatiaľ neprichádzalo do úvahy. Zaplatil tristošesťdesiat frankov namiesto štyroch stovák, lebo štyridsať mu odrátali za reflektor a za druhý blatník.

Keď napokon benzín získal, pustil sa opäť k autostráde a dokonca sa mu podarilo na ňu hladko dostať. Tu bol už zasa vo svojej koži.

Cestár sa pri pohľade na šialene letiace auto prežehnal. A predsa by sa nebolo nič stalo, keby náhodou nebol inkasoval defekt na pravom prednom kolese. Rana ani výstrel z pušky ... brzda divo zaškrípe, Gorčev zúfalo krúti volantom, márne ... voz stráca rovnováhu, už beží len na pravej prednej obruči, naráža na strom, prevráti sa, ešte dvakrát sa prekoprene, hrozné rinčanie, treskot ... a voz i s vodičom padajú do priekopy... Koniec ...! Ticho. Nehýbe sa ani voz, ani vodič. Zbiehajú sa ľudia, kričia, ratujú.

- Volajte záchranku! - nariaďuje akýsi muž, zrejme kapitalista.

- Pozor pri dvíhaní... Opatrne!

- Treba zorganizovať záchranné práce, - tvrdí bradatý pán, ináč profesor ručných prác dievčenského lýcea.

V tej chvíli sa za predným sedadlom rozbitého voza zjavila noha. Po nej druhá. Nakoniec sa z voza vynoril nohami napred nešťastný vodič.

Začal prudko kopat', nohavice sa začali párat' a vznikla obava, že pri ďalšom samočinnom páraní nastanú komplikácie. Preto sa istý známy spisovateľ rozhodol, že spoločne s jedným námorníkom zabránia neodvratnej katastrofe.

Kapitalista odporúčal, aby dotyčného až do príchodu sanitky niečím prikryli, ale keďže nebol ochotný na tento účel venovať svoj plášť do dažďa, spisovateľ a námorník vyslobodili vodiča z nebezpečnej situácie.

Vyterigal sa z priekopy ani mátoha, dotrhaný, dokrvavený, zaolejovaný a špinavý. Lekár ho zbežne ohmatal.

- Pane! Toto je zázrak!

- U mňa je to prirodzené, - odvetil došklbaný vodič. - Kde by som si mohol prenajať nejaké vozidlo?

- Azda len nechcete ísť ďalej? O chvíľku príde sanitka! Nemôžeme vylúčiť vnútorné krvácanie.

- Kým mi neprekáža, dovtedy sa oň nestarám... Máte v garáži voľné auto? - zakričal majiteľovi blízkeho čerpadla.

- V takomto stave nemôžete cestovať. Vyzeráte ako mŕtvola.

- Pozor na papuľu, bätuška! - zavrčal Ivan. Obstarožný majiteľ čerpadla prikročil bližšie.

- Čujte, pane! Hádám ste ma chceli nastrašiť?

A zdrapil Gorčeva za lakeť. Vzápätí ho obeť katastrofy ovalila cez ústa, ale tak, že pumpár zletel do priekopy a tam v troskách auta zamdlel.

- Myslím, že sa obišiel bez vnútorných zranení, - zveril sa lekár majiteľovi činžiakov.

V tej chvíli dorazila sanitka, záchrancovia zbehli do priekopy a začali ošetrovať pumpára. Ľudia nepovedali nič, veď stav dotyčného si vyžadoval prvú pomoc.

Gorčev sa medzitým posadil do prázdneho voza stojaceho opodiaľ pod stromom a ufujazdil.

Gorčev opustil ukradnuté auto v Cannes a kúpil si námornícky oblek. Hneď sa lepšie cítil. A keďže ľúbil poctivé chodníčky, prenajal si staručký Chrysler a pustil sa opäť smerom na Toulon. O desať minút pokazil rýchlostnú páku. Hrom do mašiny! O 20.55 uháňal už na prekrásnej mercedeske a do zeleninovej záhrady chlapčenského sirotinca dorazil na postrekovači toulonského podniku verejnej hygieny číslo T 106/91 presne o 21. hodine.

Do prístavu sa dostal pomerne rýchlo a bez ťažkostí, vecí teraz už išiel pešo. Ale aby si predsa len zachoval panský výzor, nasadil si monokel s čiernou obrubou.

Pri nákladnom prístave sa začali zjavovať rozličné podozrivé postavy. Pod arkádami zočil tieň. Oslovil ho.

- Teší ma, starký! Nepovedali by ste mi, kde je reštaurácia Texas?

- Nie.

- Čože?

- Radšej ma poslušnite a hybajte do Modrého raja. Aj to je kyjakáreň...

- Ale...

- Poslušnite ma, pane, a neodvrávajte.

- Ale ja musím ísť do reštaurácie Texas!

- Nerozprávajte toľko, Modrý raj je tu hneď vedľa, hybajte ta a hotovo!

Tieň sa zvrtol a odišiel.

- Hovädo! - skríkol za ním Gorčev. Dotyčný sa vrátil. Tma. V prístave stáli oproti sebe dva tiene: jeden vyšší, druhý menší.

- Povedali ste čosi? - spýtal sa vyšší.

- Iba som podotkol, že ste hovädo.

- Odvolajte to!

- Nedá sa, - preriekol nižší tieň. - Počas nášho krátkeho rozhovoru sa tento dojem ešte viac upevnil. Ste hovädo, báľuška, čo si pomôžem? Nedá sa nič robiť...

- Teraz vás zrubem.

- Ale ba! Hneváte sa na mňa?

- Veru hej...! Na...! Joj!

Mládenec s monoklom zachytil ťažkú ruku v letku, trošku ju skrútil a rozhnevaného podozrivého chodca podobral ozrutným kopan-

com. Chodec sa v dôsledku tohto zákroku ocitol hlavou v nádobe s olejovou farbou.

Gorčev sa náhlil ďalej a trošku vyššie, pri colnici oslovil drobného mladučkého námorníka britského nového loďstva.

- Hallo, boy!

- What can I do for you? - odvetil veselo pehavý mládenec.

- Povedz mi, kamoško, kde je tu reštaurácia Texas?

- Go to hell! - rozhneval sa námorník a odišiel

... Skvelé. Ukazuje sa, že reštaurácia Texas je v týchto končinách akási povestná. A predsa sa ta musí dostať. Súrne.

Pristavil čudného človeka, ktorý konzumoval z čiapky tekvicové semiačka a opieral sa o nárožný kandeláber; mal oblek z vynikajúcej pásikavej látky, ale bez rukávov. Mocné veľké kostí svedčili o slušnej sile. Nosisko dlhé a pohyblivé ako káčer a semiačka lúskal tak šikovne, že zavše trafil šupkou aj vzdialenejších chodcov,

- Úctivosť, - pozdravil Gorčev a uskočil pred šupkou.

Muž bez rukávov pozdrav neopätovoal, ale zato sa rozkričal prepitým barytónom:

- Čo chcete, vy mamľas? Sypte, alebo hybajte do boha!

- Pozrite, holúbok ... Hop! - Opät' uskočil pred tekvicovými projektily. - Pricestoval som dnes loďou z Islandu a ešte sa tu nevyznám. Nerád by som sa dostal náhodou do reštaurácie Texas, lebo ma pred ňou vážne vystríhali...

- Texas ani nie je pre takých ufnukancov.

- Hop! Toto bol gól... Totiž, aby ste rozumeli - Utriel si oko. - Moji známi mi radili, aby som šiel do Modrého raja. Preto by som rád vedieť, kde je Texas, aby som tam náhodou nezablúdil. Hop!

- Máte šťastie. Ani náhodou ta nezablúdite, lebo sa práve zberám do Modrého raja a zavediem vás, vidím, že ste ako nemotorné decko.

- A kdeže je, tá reštaurácia Texas, aby som sa jej mohol vyhnúť? - zavzdychal.

- Len sa neštrachajte a hybajte so mnou. Modrý raj je tu, na rohu. Solídny, slušný podnik.

Po príchode k odporúčanému lokálu pocítil Gorčev voči reštaurácii Texas značný kus rešpektu. Lebo ak to je v porovnaní s Texasom solídny, ba slušný podnik... Pred Modrým rajom parkovali rýchle prepádové vozidlá policajnej pohotovosti, z lokálu zaznievalo rinčanie, hluč a výstrely; z rozbitých dverí vybehol polomŕtvy čašník.

- Sanitka! - reval o dušu. - Bigeur zomrel a ešte dvaja...

Nevedno, čo je s tými ďalšími, pretože z lokálu šmarili po čašníkovi lavicou a trafili ho presne do lebky. Medzitým polícia odviekla spútaného človeka ...

- Lúbite baraninu na cibuľke? - pýtal sa muž s kačacím nosom. - Tu ju varia jedinečne.

- Mne je fuk ...

- Nono... Mne teda nie. Lúbim mäská na cibuľke.

Nebolo treba ani povedať, lebo Gorčev už dávnejšie: zistil, že medzi neznámym a cibuľou jestvuje pevný a nerozborný zväzok. Čašík sa medzičasom prebral, vzal lavičku na plece a vrátil sa do lokálu, kde údajne zomrel Bigeur a ešte dvoch čosi postihlo.

- No poďte! Večera je už o tomto čase hotová. A keďže ste taký ucháň, pozývam vás. Ak chcete, môžete u mňa aj prenocovať.

- Kde bývate?

- Som bez prístrešia.

- Tak potom sa vyspíte radšej vy u mňa. Ani ja nemám byť.

- Vy hovädo, - okríkol ho muž s kačacím nosom. - Viete vy vôbec, s kým máte tú česť? Som Alex Privát! Poznám najpohodlnejšie vozne v prístave a prvotriedne tajné debny.

Alex Privát, znalec železničných vozňov i tajných debien, vykročil a Gorčev ho nasledoval.

Podišiel k nim vyziabnutý muž s okuliarami. Pritlačil si k hlave zakrvavenú mokrá handru a hľadel na hostí.

- Len sa posaďte, - zrúkol na nich a ukázal s odporom na Gorčeva: - A toto je čo za novú papuľu?

- Volám sa Červonec.

- No a...? Ja som Bigeur. Stalo sa čosi?

- Vy ste ten, čo zomrel?

- Hlúposti! - zavrčal na mládenca. - Môj výčapník trpí neurasténiou a zakaždým, keď mi rozbijú hlavu, vybehne na ulicu a vyvoláva sanitku.

- Pošlite nám baraninu na cesnaku, - ozval sa Alex Privát. - Varenú fazuľu, olej, ocot a fľašu červeného vina!

Bigeur potvrdil objednávku:

- Čo mi to tu sypete za romány? Už sme privykli chut'kam takýchto ksichtov, - zavrčal a potom skríkol do kuchyne. - Dve porcie baraniny á la Alex Privát.

- Povedzte, boli ste už v reštaurácii Texas? - začal sa vyzvedat', keď osameli.

- Akože by nie? Dost' často ta dochádzam. Ale to je čosi iné. Meno Alexa Priváta je v týchto končinách osobitý pojem. Môžem ísť, kam chcem.

Medzitým prestreli a Gorčev sa po dlhom čase zasa schuti najedol fazuľového šalátu na prístavný spôsob: veľa čierneho korenia a červenej cibule, k tomu baranina s červeným vínom.

- Ako sa voláte? - vypytoval sa počas večere znalca vozňov a tajných debien. - Nechce sa mi veriť, že by ste sa volali naozaj Alex Privát. Určite máte aj nejaké ľudské meno.

- A čo vás do toho? Prišli ste sa predstavovať, alebo večerať?!

- Len som si pomyslel... ak sme sa už spriatelili...

- Priateli sa s vami parížsky kat!

Chlap sa Gorčevovi čoraz väčšmi pozdával. Je pravda, že horel netrepezlivosťou kvôli Anette, ale predsa by chcel viacej vedieť o spolustolovníkovi.

- Čím sa zamestnávate?

- Lúpežníctvom, - odvetil Alex Privát. - Prečo si nedáte toho vína?

- Čože?

- Čo ste hluchý? Spolu s niekoľkými priateľmi sa zaoberám komisionálnym lúpením. Celkom slušné remeslo.

Komisionálny lúpežník Alex Privát vytiahol z vrecka žabykláč, odplul si, oprel sa o stôl a pustil sa do špárania zubov.

- Komisionálne lúpenie ako také nie je nebezpečné, ale ani veľmi výnosné. Máme skutočných veľkých lúpežníkov, čo zveria menšie práce do komisie. Napríklad: ak vykradnú nejaký sklad, my im tovar dovezieme nákladným vozom. Alebo niekoho ohlušme a dodáme, a potom si umyjeme ruky.

- Hm... Nuž, takéto poverenie ste dostali asi dávno, - poznamenal Gorčev pri pohľade na Alexove ruky.

- Ba práve že dnes! Unesieme akéhosi darebáka a sfúkne mu sviečku.

- Nejaký bohatý ujko? - spýtal sa a nalial si vína.

- Ba frasa! Dotyčný je obyčajný darebák a volá sa Gorčev...

- A kto je ten... oný... Gorčev, ak som dobre rozumel? - spýtal sa po chvíľke.

- Pľuhák! Vyzvedá na Riviére pre akéhosi černoškého kráľa.

- Naozaj? - Privát ho prekvapil. - Černoškí králi chcú prepadnúť Monte Carlo?.

- Nie, v pozadí je čosi iné. Ale to nie je dôležité. Skrížil cesty niekoľkým odhodlaným chlapikom a pritom je prefikany a odvážny.

- Ako vyzerá?

- Rozhodne nie tak ako vy.

- Určite.

- Ale teraz už dost' o tom. Radšej mi povedzte, čo vy tu hľadáte?

- Učím sa za lodníka.

- Ako ste sa k tomu dostali?

- Učil som sa za dámskeho krajčira, no pokazil som krásny jarný kostým, tak ma vykopli, - odvetil vážne. - Najprv som chcel ísť za čašníka, - vysvetľoval, - ale som zbabelý a ťažko chápvavý, tak som si pomyslel, že v prístave sa uživím ľahšie.

- Dobytok! - zreval muž s kačacím nosom a tresol päšťou o stôl. - Prístav je hádam pre zbabelcov a hlupákov?

- Nuž... rozhodne je to iné ako v jedálni, kde nejaký ožran môže čašníka jednoducho zrúbať.

- A v prístave nie sú ožrani?

- Sú? - spýtal sa vyl'akaný. - Na to som nepomyslel ...

- Blázon! Ved' s takouto dievčenskou papuľou a nemotornosťou nemôžete ísť do prístavu! Tu ste stratený! Čo urobíte, ak vám ktosi strelí zaucho?

- Nebojte sa, viem sa obrániť.

- Ako?

- Zaraz ho idem udat'.

- Okamžite sa practe, - zavrčal Privát, ale keď Gorčev naozaj vstal, zakričal: - Počkajte... Počkajte, vy blázon!

No Gorčev letel, ako len vládal, šťastný i nervózny zároveň, lebo sa potešil možnosti úniku a strachoval sa o Anettu.

Priváta nesmierne bolelo, že nemotorného, bojzlivého chlapca vystrašil. Ved' je to celkom milý chlapec, s chutnou papuľkou a nemá na tomto širom svete nikoho, kto by sa ho ujal. Pustil sa za ním.

- Stojte, vy hovädö! Neublížim vám...! Zastavte, lebo vás zrubem do fialova...

4

A teraz čo...? Už je noc. A kde je reštaurácia Texas? Hop! Výborný nápad!

Vošiel do telefónnej búdky a zavolať požiarňu službu. Reštaurácia musí byť nablízku a siréna ho už dovedie.

- Požiarnici, - hlásil sa ktosi na druhom konci drötu.

- Rýchlo k požiaru. Horí reštaurácia Texas!

- Chvalabohu.

- Čöže? Zbláznili ste sa! Tu je majiteľ reštaurácie!

- Áno? To ste vy Raoul...? Prečo ste si zase podpálili krömu? Aj tak neveria, že mrtvola je obeťou požiaru.

- Ale teraz je to naozaj tak. Vybuchol plynový sporák,

- Ale veď u vás je hlinená pec!

- Ale... dal som si zaviesť a... prídete teda?

- Dobre, no..., pôjdeme. Ako sa cíti Emanuel?

- Ehm... oné... už je zdravý...

- Bol azda chorý?

- No tak... nie celkom... fajčenie... - bľabotal Gorčev.

- Čöže? Emanuel fajčí?

- Eeee.. kdežeby... len tak zo žartu si zapáli čibuk...

- Emanuel? Váš somár?

Teraz sa už načisto rozzúrili:

- Áno, somár fajčí a číta romány, ba dokonca aj rozprával

- Haló! Čo ste povedali?

- Aby ste sa obesili!

Tresol slúchadlo na vidlicu. Kruci, takáto smola!

- Ty darebák, teraz ťa už mám! - Silná ruka, čo zovrela Gorčevovo hrdlo, patrila fúzatému strážnikovi. - Ty si ten vtáčik, čo odtiaľto vyvoláva hasičov?!

- Ale, prosím vás ...

- Ticho! Už týždeň pozorujeme všetky telefónne búdky. Ty si povolal pôrodnú babu na zasnúbenie policajného radcu Lussona, a vraj súrne?

- Prosím, priznávam sa k hasičom, no babu som nevolal ...

- Hybaj! Teraz t'a mám aj s dôkazom!
- Ale reštaurácia Texas naozaj horí!
- Ja ti dám! - zreval strážnik. - Kde tu horí, há?
A ukázal na susednú budovu.
Nad vchodom visela veľká osvetlená tabuľa:

REŠTAURÁCIA TEXAS
grobianski hostia platia výstupné

Pred reštauráciou práve zastavuje Alfa Romeo. Anette s Portenifom vystupujú a potom sa rýchlo strácajú v bráne vedľa Texasu, za ktorou je nezastavaný pozemok.

VII. KAPITOLA

1

- Poďme! - zavrčal strážnik, zdrapil Gorčeva za plece a sotil ho pred seba.

- Prisahám, že záležitosť s pôrodnou babou je krivé obvinenie. Hasičov priznávam a ...

Vzadu zahučal motor... Rýchlo sa obzrel. Alfa Romeo!

Strážnik ohlásil na druhý deň prípad v tom zmysle, že sa poklzol v kaluži a väzeň pri tej príležitosti utiekol. Pravdou však je, že ho Gorčev šikovne podrazil a vzápätí vyskočil na kufor Alfa Romea.

... Opustili Toulon. Portenif riadi výborne ... Cannes! Tu kdesi bude ten park, uvažoval Gorčev. Auto zabrzdilo pri riedkom stromoradí... Zastalo. Naozaj, tu je park, ale barón Lingeström ešte neprišiel. Portenif vystúpil, zabuchol dvere a obzrel sa. V tej chvíli dostal z čiernej tmy také zaucho, že zamdlel...

Gorčev sadol za volant a spustil motor. Netušil, že ho celá krajina už vyše pol hodiny stíha, a pustil sa zvyčajným tempom do Nice. Maličkosti, povedzme výstražný výstrel, kývanie, signály, nemôžu predsa človeka jeho formátu zaujímať, a keď sa pred vozom objavil

strážnik, iba si posmešne pomyslel: Ej, bratku, keby som vedel na takúto krátku vzdialenosť zabrzdiť, šiel by som pretekať na majstrovstvá sveta.

Strážnik uskočil podľa zásady múdrejši ustúpi, a tým si zachránil život. Ešte sa aj začudoval, že celoštátne stíhaný zlodej sa vykláňa z voza, hrozí mu päšťou a nadáva.

Pred Nice rezal zákrtu rovno cez dámsku pláž hotela Európa, zvalil s ukrutným lomozom ohradu, prenikol húfom výskajúcich dám a chladičom podobral ležadlo, ku ktorému neskoršie získal zo sušiarne istej práčovne čierne kimono s pozlátenými japonskými vzormi. Upaľoval o dušu, lebo zajtra musí vystriedať svojho tajomníka, ktorý dnes poobede nastúpil do légie. Do rána chce byť teda v Marseille, čo síce pešo nie je tak ďaleko, ale Gorčev sedí žiaľ, za volantom ...

Nech je už akokoľvek, vozidlo predsa len dorazilo na miesto určenia. Kým ho totiž hľadali v Toulone, letí už po autostráde a v Nice začali po ňom pátrať až vtedy, keď stálo pred Labouxovou vilou. A tu ho naozaj nik nehľadal.

Gorčev zašiel predovšetkým do obchodného domu Lafayette.

- Pošlite niekoľko vecí do kniežacieho apartmánu hotela Méditerranée, - prikázal predavačovi. - Predovšetkým niekoľko tenkých tričiek bez rukávov a všetko čo môže potrebovať koloniálny vojak, ďalej taký námornícky oblek, ako mám na sebe.

- Odpusťte, - poznamenal predavač, - ale o tom obleku nemôžem spoľahlivo povedať, aký bol. Viete, roky na ňom zanechali stopy.

- Včera som ho kúpil! A je biely.

- Hm ... Práve farbu vidieť najmenej.

"Haló .... haló ..." zavrešťal reproduktor.

- No, čo je? - zavrčal Gorčev, ale hlásateľ už začal čítať reláciu a všetci kupujúci vzrušene počúvali.

"Celoštátne stíhaný zlodej vozidla Alfa Romeo, poznávacej značky 1265DK13, pokúša sa vo vnútornej časti Nice o únik... Jeho zadržanie je iba otázkou času! Občan, čo páchatel'a zadrží, alebo uvedie políciu na jeho stopu, obdrží odmenu vo výške päťdesiat tisíc frankov..."

- Čo sa stalo? - spýtal sa Gorčev predavača. – prišiel som večer a neviem o ničom.

- Stratilo sa auto s dôležitými vojenskými spismi. Celá krajina je na nohách a polícia pátra po páchatel'ovi, ktorý je totožný s masovým vrahom z Lyonu, viacnásobným lúpežným vrahom.

- Nepovedzte!

- Istá naša zákazníčka ho aj videla, keď zabočil na pláž. Je to obrovský muž s veľkou červenou bradou.

Gorčev vyplatil účet a odišiel. Ejha... aká prázdna je tá ulica. Premávka je zastavená. Ale čo tí ľudia, nebudaj zbesneli? Veď auto sa našlo. Alebo ho hľadajú všade len práve tam nie, kde ho nechal?

Na rohu narazil na húp ľudí.

- Čo sa stalo? - spýtal sa malého poslíka.

- Chytili páchatel'a a teraz ho budú lynčovať! On uniesol aj Linberghovo dieťa. Maskovaný kovboj, bývalý spoločník Al Caponeho.

Gorčev si pomaly uvedomil všeobecne platnú axiómu: prevažná väčšina ľudstva sa narodila so spisovateľským črevom.

Všenárodný zhluk zadržal bugatku, v ktorej šiel zverolekár z Beromünsteru s manželkou a synčekom.

- To je on!

- Prefarbil auto! Ešte je mokré!

- Kde ste ukradli dieťa?

Vlastné decko! Žena vrieskala, dieťa nariekalo, zverolekár zúrila a ktosi mu strelil zaucho, až mu klobúk padol. Nebezpečnú situáciu vyriešila čata policajných strážnikov, ktorí obuškami rozohnali masu a oznámili, že auto sa už našlo.

Zverolekárovi sa v dôsledku prežitého vzrušenia obnovilo nervózne mykanie tváre, a keďže ho už raz pustili z Lourdes ako vyliečeného, odobral sa teraz namiesto Monte Carla do mesta zázrakov, aby si vysúdil naspäť peniaze.

Gorčev zašiel k Méditerranée pešo.

Vrátnik ho okríkol:

- Kam ráčite?

- Na prvé poschodie. Kedy odcestoval pán Vanek?

- Nevie ani o tom, že by bol pricestoval.

- Býva v kniežacom apartmáne.

Vrátnik nazrel do knihy a pokrčil plecom,

- Vôbec tam nebýva nijaký Vanek. Kniežací apartmán obýva akýsi bláznivý Portugalec menom Gorčev.

- Výborne, - vyhlásil Gorčev. - Posiela ma ten Portugalec, aby som vyplatil účet, a dovolil, aby som sa u neho preobliekol.

- Povedzte, chlapče, - oslovil ho dôverne vrátnik. - Gorčev je nejaký továrnik?

- Prirodzene. Má patent na dámske líčidlá terénnej farby, ale vyrába najmä ozdobné predmety z alpaky. Odtiaľto sa presťahuje do Villy D'Aragon.

- Vy ste tam kuričom?

- Nie. Záhradníkom. Budova patrí rozvedenej manželke pána Gorčeva.

Náhlil sa do apartmánu a rýchle sa preobliekol do čistých námorníckych šiat, ktoré mu spolu s ostatnými vecami dodali do hotela vo veľkom žltom kufri.

Chcel sa aj oholiť. Do légie by predsa len nemal vstúpiť so zarastenou bradou. Priviazal si na krk uterák a otvoril obrovskú toaletnú skriňu.

Mierne sa začudoval, lebo z najnižšej zásuvky vypadol na dlážku pán Vanek.

VIII. KAPITOLA

1

- Pane! Ako to, že nezaklopete, kým niekam vkročíte?

- Nájomníkom tohto apartmánu som ja!

- Ale táto skriňa je môj súkromný byt. My house is my castle!

- Mali ste sa hlásiť v Marseille v légii. Prijali ste tisíc frankov, a napriek tomu ste tu. Podviedli ste ma!

- Klamete!

Vznešená nadutosť uvedomelého občana, veriaceho svojej pravde, dodala pánu Vanekovi mimoriadnu silu.

- Dúfam, - odvetil Gorčev na výbuch pána Vaneka, - že ste si načistom s tým, že vás teraz zrubem.

- O tom som ani na sekundu nezapochoyboval... Ale stojím pred vami ako Galilei. Udríte ma! Dokaličte ma! Spáľte ma...! A predsa sa krúti!

- Nemáte právo prirovnávať sa k poctivým hvezdárom, lebo ste ma podviedli.

- Podlé ohováranie.

- Ak mi zaraz nepodáte uspokojivé vysvetlenie, napchám vás medzi vešiaky a pristavím pred skriňu ten veľký dubový stôl, aby ste v nej zostali trčať naveky!

- Galilei by zniesol takéto konanie hrdo.

- Želám si vysvetlenie!

- Požiadali ste ma, aby som vás na jeden deň zastúpil v légii, a dali ste mi tisíc frankov. Je tak, či nie?

- Tak.

- Zastupovanie som vybavil iným spôsobom jedine preto, aby ste nezostali bez tajomníka, - a búšil sa do prs. - Bez akéhokolvek zveličovania môžem tvrdiť, že som sa stal pre vás nepostrádateľný. Postavil som sa teda ku kasárni a pristavil som prvého smutne vyzerajúceho pána, čo sa naďabil a chcel sa očividne prihlásiť za nováčika. Ľahko som ho naviedol, aby vás zastúpil, a dal som mu päťsto frankov. Takto sa môže bez rizika v légii poobzerať, a ak si to rozmyslí, zajtra ho vystriedate, pán Gorlitzer.

Gorčev ho neopravil.

- Ako vlastne stoja teraz naše veci, pán Vanek?

- Máte v légii zástupcu, nestratili ste ani svojho tajomníka a mne zostalo päťsto frankov. Prípadne... tajomníka ste stratili, lebo ste ma urazili, a preto sa ihneď vzdialim, ale, - dokončil so zdvihnutou hlavou, - predsa sa krúti! Dobre si zapamätajte, pane!

Vytiahol zásuvku, aby si vzal starý kabát, plavky, dáždňik a dávku studeného zaprávaného teľacieho s uhorkovým šalátom.

- Chcel by som vás odprosiť, ak som vás urazil, - povedal Gorčev zronene.

Azda ešte nie je neskoro, uvažoval pán Vanek a položil šalát rýchlo späť, lebo šťava mu kvapkala na topánky.

- Prosím o prepáčenie!

- Dobre teda. Posledný raz zostávam. Ale zapamätajte si: ešte som nikdy neklamal.

- V tom prípade sa zem predsa len krúti, - poznamenal smutne Gorčev, - lebo by sa teraz pod vami otvorila!

2

O niečo neskoršie predobedom:

- Pán Petrovič!

Gorčev sa prebudil. Pri posteli stál tajomník, po päty v ozdobnej prikrývke.

Nosil ju totiž vo svojej skrini na noc namiesto pyžamy a takto, keď si ju prehodil cez plece, vyzeral ako Július Caesar v americkej burleske.

- Vstávajte, - opakoval trpezlivo. - Máte sa prihlásiť v légii namiesto toho Cortota! Vstávať!

- Počúvajte, vy pijavica...

- Som pán Vanek ...

- Povedzte, Vanek, vy pán pijavica, čo sa do mňa stariete?

- Bol by som nerád, keby sa naše dobré staré priateľstvo skončilo tým, že sa vo vás sklamem, pán Zwillingera!

Gorčev vyskočil z postele.

- Človeče! Pochopím čokoľvek, ale teraz mi hneď rozpovedzte, odkiaľ beriete toho Zwillingera, ináč ma porazí.

- O to nejde! Ja som sa však zaručil Cortotovi, čo vás zastupuje, vlastnou osobou.

- V poriadku. Ale Zwillingera ste odkiaľ vzali?

- Len som žartoval, veď viem, že ste Petrovič.

- A ten Cortot je kto? Prečo vstúpil do légie?

- Z lásky k vlasti. Vypovedali ho naveky z Francúzska pre zločiny. Teraz sa potajomky vrátil a vstúpil do légie.

- Impozantné!

Gorčev sa rýchlo obliekol. Stihli vlak a do Marseille dorazili ešte pred poludňajším zvonením. Pred pevnosťou podal pánu Vanekovi ruku:

- Ďakujem vám za všetko, čo ste pre mňa vykonali.

- Niet začo. Konal som si len povinnosť, pán Petrovič. No napriek tomu ráčte mi oznámiť ďalšie príkazy.

- Nezdá sa mi, že by služobné pravidlá légie pripúšťali svojim vojakom zamestnávať čo i len jediného tajomníka.

- Ale ja som civilná osoba, na mňa sa služobné pravidlá nevzťahujú.

- Vaša prítulnosť je dojemná, pán Vanek. Predsa by som vás o niečo poprosil.

- Ráčte.

- Zavolajte medzimestsky Nice.

- Vykonám, - odvetil Vanek a odchádzal.

- Pán Vanek! Počkajte! Veď ani neviete, čo máte urobiť!

- Zavolám medzimestsky Nice. Veď ste ma o to požiadali.

- Ale načo ju máte volať?

- Slušný tajomník nepchá nos, kde netreba.

- Zavolajte v Nice byt pána Labouxa... Prosím vás, neodchádzajte ... Opýtajte sa, či je slečna Anette doma, a ak áno, dajte mi to nejakým spôsobom vedieť.

- Čo vás po tej dáme?

- Súkromná vec, pán Vanek.

- Aha! - uškeril sa pán Vanek a zažmurkal. - Iste nejaká herečka! S herečkami treba opatrne, lebo láska ...

- Do videnia!

Gorčev zašiel rovno do pevnosti. Stráž ho vpustila bez rečí. Prešiel nádvorím ku kancelárii roty. Všade plno vojakov. Kde môže byť Cortot, čo ho zastupuje a nemôže žiť bez Francúzska? Po hodinovom hľadaní ho konečne našiel. Živel s nízkym čelom, škaredou, zlou a hádam ani nie celkom normálnou tvárou! Už sa hrdil v rovnošate.

- Vy ste ten ksicht, ten Gorčev? - spýtal sa ťahavým hrubým hlasom hlúpych ľudí.

- Ja som to, báťuška. Ďakujem ti veľmi pekne za láskavosť a teraz hybaj striedať!

- Nestriedame! Popoludní cestujeme do Afriky.

- Akože? Som Ivan Gorčev a vy mi vráťte totožnosť!

- Vydržať! Ja som sa tu zišiel s rotmajstrom, s ktorým sme za starých lepších čias makali spolu v Paríži, v závodoch Peugeot. Rotmajster Hector Potiou. Náhodou som sa dostal práve k nemu... Ak vás teraz vystriedam, musím sa opäť prihlásiť a bohhovie, k akému rotmajstrovi sa dostanem... Takto mi je roťák kamoš. A to sa cení! No nie?

- Ale ja chcem slúžiť.

- Tak sa dajte najat' ešte raz. Myslíte, že týchto zaujíma, koľkí Gorčevovci slúžia odrazu? - odvetil Cortot, bývalý obchodník so ženami, už teraz riadne pod parou.

- Hm... A vy budete vystupovať pod menom Gorčev?

- Nebojte sa. Neobnosím vaše meno, ani ho nezoderiem.

- Dobre teda, starký... Prihlásim sa do légie ešte raz a vy si pokojne odíďte so svojim rodákom.

O ďalšiu hodinku sa už Gorčev pokojne usadil na lavičku, tvárou k slnku, aby v rámci tunajších obmedzených možností využil čas na opaľovanie.

O chvíľku uvidel Cortota znovu. Tackal sa opito v spoločnosti rotmajstra s červenými fúzikmi. Akiste Hector Potiou. Potom jednotka nastúpila a rotmajster prečítal menný zoznam. Nováčikovia z útvaru rotmajstra Potioua sa zoradili aj so svojim haraburdím. Cortot si zabalil veci do škatule na cigary stredných rozmerov a previazal ju motúzom. Na škatuľu napísal veľkými, detskými písmenami: Ivan Gorčev. Nezaškodí, ak si človek niekam poznačí svoje meno, aby ho nezabudol.

Škatuľu si položil pekne vedľa seba.

Potom zaznie poľnica, oddiel sa odoberá vrátami pevnosti do prístavu, aby sa nalodil. Namiesto nich nastupuje na nádvorí hrmotná postava, istý rotmajster Verdier, a zreve:

- Tí, čo sa prihlásili do légie dnes, zoradia sa pri pravej bráne.

To sa vzťahuje aj na Gorčeva.

Rotmajstra Verdiera nazývali v legionárskych kruhoch Levom, Jeho vrásky okolo úst i nosa a to čudné sťahovanie obočia veľmi živo pripomínali spomenutého dravca. Ale revom ho ďaleko predstihol. Pravým okom ustavične žmúril. čím zvýrazňoval jednostrannú podozrievavosť, a jeho zuby dosahovali údajne dvojcentimetrovú dĺžku.

V tejto chvíli by rád vzbudil dojem dobrosrdečného, prívetivého poddôstojníka. Lenže tento blahosklonný a uznanlivý výraz zlučoval v akomsi diabolskom veselí črty kata, čo upokojuje svoju obeť, a psychopata prežívajúceho rozkošnicku víziu.

- Vy ste teda vstúpili do légie, - oslovil nováčikov - Nuž, toto je veľké šťastie a pocta, ktorej si musíte byť vedomí. Ak to bude tak, zabezpečili ste si panský život. Ja som totiž najlepší človek na svete.

Istý čas ma nazývali oteckom mužstva. Nemám však rád, ak by chcel so mnou ktosi vykývať. Oľutoval by to. Svedkami toto tvrdenie podporiť, žiaľ, nemôžem, lebo z dotýčnych už nežije ani jeden. Vy si zapamätajte len to, ostatné je moja vec. Na moje slová aj tak nezapbudnete. Ale ten, čo nechce vykývať, bude sa mať ako prasa v žite, lebo som najlepší človek na svete. Marš, nechcem vás ani vidieť. Banda!

Všetko odomlel rýchlo a bezvýrazne ani profesionálny svadobný družba a odchádzal v sprievode zvukov rinčiacich vyznamenaní, šable a okovaných čižiem. Na jeho miesto nastúpil desiatnik zlostnej tváre, akýsi Gent, čo trpel civilofóbiou. Názov choroby pochádzal od bohémskeho plukovného lekára, ktorý zároveň určil aj diagnostické znaky tejto nevyliciteľnej choroby: v blízkosti civilných osôb prudké zhnusenie, spojené s mučivým záchvatom zlosti.

Ako sa tak pred nich postavil, vyzeral ospanlivo, zasunul si palce za remeň, pokrútil hlavou a odpľul si.

- Som kaprál Gent, - predstavil sa melodicky a jemne. - A vy ste špinaví bleus. Toto meno pochádza z čias, keď za Napoleona zvieral našitý motúz goliera nováčikom hrdlá, od čoho im vyliezali jazyky a papule sfialovali. Odvtedy nazývame sprosté čriedy les bleus. Hybajte za mnou, ale postavte sa do radu, rýchlo, lebo sa rozplačem.

Vykročili za kaprálom.

- Ej, dcérenka, toto je akýsi bezprostredný štýl, povedal Gorčev vyľakanému mäsiarovi, obrovi s basedowovskými očami, čo sa stal obeťou vlastnej roztržitosti.

Chudák, chcel totiž spáchať poistný podvod a podpáliť si vlastný dom, ale predtým poriadne pozatváral všetky okná i dvere. Až po požiaru si spomenul na manželku ktorú zabudol v spálni. Preto sa odobral do légie.

- Ja som Boisson, - odvetil Gorčevovi. - A vy sa ako voláte?
Gorčev takéto otázky neznášal.

- Tintoretto, - odvetil okamžite a hlúpo, podľa dávneho zvyku.

- Hm... akoby som bol už o vás čosi počul.

- V civile som maliarom.

- Áno, už sa pamätám! A odkiaľ ste?

- Z Cinquecenta.

- To je kdesi v Savojsku?

- Malá dedinka. Medzi Avignonom a Toulonom.

- Viem ... Viem ... Býva tam môj príbuzný. Ba vlastne ani nie tam, lež v blízkej obci... Je tam aj dedina podobného mena, nie?

- Ale áno. Quattrocento.

- Áno, čosi podobné. A Je tam aj zoraďovacia stanica. Mal som tam príbuzného, staničného pisára, taký chudorľavý človečik...

- Aha! Poznám ho! Petrarca?

- Nie, meno sa mu začína na B ...

- Botticelli.

- Hádám ...

- Pravdaže! Sandro Botticelli! A čím sa teraz zaoberá?

- Vyrába fajky z morskej peny ...

- Tak je to on! Môj dobrý priateľ!

- Drž hubu!

Túto poznámku vyslovil vedľa nich kaprál, umáraný civilofóbiou. Medzitým vkročili do ubytovne mužstva a v prítomí obrovskej miestnosti vypukol vresk, krik, sácanie a boj o poličky i lôžka ... Kaprál Gent zaklopal na škatuľu, ktorú našiel na dvore akýsi nováčik. Na tú, čo ju stratil opitý Cortot.

- Ivan Gorčev, - prečítal Gent meno na škatuli.

- Tu som, sestrička!

- Sestričkou ti je krstná mater, - odvetil kaprál a rád by bol vysledil opovážlivca, ale zatiaľ k nemu doliehal iba hlas:

- Mýlite sa, kaprál Gent! Podľa cirkevných predpisov nemôže sa stať moja mladšia sestrička za nijakých okolností mojou krstnou matkou. Ale ani fyzicky to nie je dosť pravdepodobné, lebo v slušných rodinách sa rodia mladšie sestričky neskôr než starší bratia.

- Počkaj, milý Gorčev! O tom si ešte príležitostne pohovoríme! - zavrieskal kaprál.

- Keď sa tu skončí tento dobytčí trh, zájďte do skladu číslo dva. Dostanete tam rovnošatu a preoblečiete sa.

Odišiel.

Gorčev pristúpil k stolu a poobzeral si drevenú škatuľu, previazanú motúzom. Cortotova batožina. Treba sa dozvedieť, kam odoslali zločinného vlastenca.

Potom mu škatuľu pošle. Batožinu svojho dvojníka vyložil na poličku k dobre vybavenému vlastnému kufru. Mäsiar si vybral lôžko vedľa neho.

- Bude to tu dobré, milý pán Tintoretto... Sme blízko okna. A vaše ctené krstné meno?
  - Kazimír.
  - Krásne meno. Kazimír Tintoretto! A vaše remeslo, ak sa smiem opýtať?
  - Symbolista.
  - Naozaj? Hudobník? Žiaľ, ja nehrám na nijakom nástroji.
  - Môžete len ľutovať. Symbolizmus je veľmi jemná hudba.
  - Doniesli ste so sebou aj toto... oné ... symbolu?
  - Tu hľa, v tejto škatuľke... Dlhý nástroj. Skladám ho z troch kusov.
  - A prečo je napísané na škatuli Gorčev?
  - To je môj umelecký pseudonym... Ved' ani váš príbuzný sa narodil Botticellim.
  - Nie. Ba dokonca sa mi zdá, že sa volal Bražík a na juh sa odsťahoval z Alsaska.
  - Viem. Často o tom rozprával. Spomínal aj to, že obaja ste boli kedysi deti.
  - Naozaj? Zaujímavé, skutočne sme boli... Akýsi čatár s červenou hrivou vytiahol z puzdra bajonet a podišiel bližšie:
  - Ak neprestanete džavotať, oboch vás podrežem!
  - Gorčev! - zreval ktosi vo dverách.
- Mládenec vybehol.
- Zo susednej postele vstal pán Würfli, učiteľ tanca a spoločenskej výchovy, ktorého zničila ustanovizeň čajov o piatej, a preto sa začal notoricky ožierať. Manželka, maličká, zavalitá, škaredá a škulavá, ho opustila. Hrdosť učiteľa tanca a spoločenskej výchovy nemohla strpieť takúto hanu. Tak sa na konci šikmej plochy pristavil v légii. Teraz sa nudil, a tak oslovil mäsiara.
- Povedzte mi, vážený pane, doteraz som sa totiž nemohol zúčastniť vášho rozhovoru, lebo viacerí si na mňa posadali, ktože je tento... Tintoretto, s ktorým ste hovorili?
  - Legionár, čo používa falošné meno Gorčev, ináč hudobník, maliar a natierač. Dobre sa pozná s nejakým mojím príbuzným, ktorého nepoznám... Čo si poznamenávate?
  - Píšem denník. Chcel by som na ňom zbohatnúť. A aký nástroj je v tej škatuli?

- Symbola. Podobá sa basbombardonu, lenže je dlhá a úzka. A vy ste kto?

- Ja som Egon Würfli. Niekdajší majiteľ známeho Würfli-Bellahausu v Ziirichu.

Pán Würfli si všetko usilovne zaznačil, ako sa patrí na človeka, čo píše denník. Mäsiar však koketoval radšej s Gorčevovou batožinou. Najmä so žltým kufrom .. Aj na ňom visí ceduľka Gorčev. Ale sa mu vodi!

Vzdychol a vyšiel na nádvorie. Od údivu mu stuhli nohy.

Panebože! Tintoretto sa zhovára s generálom!

3

Gorčeva totiž očakával generál de Bertin. A po jeho boku Laboux. Dorazili autom a medzitým sa zúrivo škriepili.

- Gorčev sa v pevnosti hlásil. O tom ťa teda ubezpečujem. Pýtal som sa telefonicky, - tvrdil de Bertin.

- A ja zasa vravím, že s autom manipuloval on. Nik nemá okrem neho takýto hnusný monokel s čiernou obrubou ...

- Ale on sa včera večer hlásil v Marseille a nemohol byť odrazu aj v Toulone.

Monokel s čiernou obrubou leží na Labouxovej vystretej dlaní.

Generál zarazil akékoľvek slávnostné vítanie a dal si zavolať Gorčeva, ktorý sa vzápätí hlásil.

- Vy blázon! - skríkol Laboux bez úvodu. - Vy šialenec!

- Výborne, - odvetil Gorčev a rozopínal si blúzu. - Vedľa skladu je pivnica, môžeme si ta zájsť.

Labouxovi sa zaligotali oči a už by sa bol aj vyzliekal, no generál ho stiahol naspäť.

- Mládenče! Predovšetkým som vás vyhľadal preto, aby som sa vám poďakoval za nedávny mužný, odvážny zákrok.

- Naozaj niet za čo ďakovať. Rád sa bijem.

- Prečo sa to nenaučíte poriadne? - uškeril sa Laboux.

- Gustáv! - zavrčal generál.

- V poriadku. Nechajme bitku na neskoršie. Najprv sa porozprávajme.

- Opačne by sa to nedalo? Prečo by sme sa najprv nebili?

De Bertin sa už rozčúľil a netrpezlivo dohovárал niekdajšiemu ministrovi.

- Prestaň už konečne!... Počúvajte, Gorčev: vzdialili ste sa včera večer z pevnosti? .

- Ja...? Ani som nevedel, že sa to smie. Dnes večer teda pôjdem na prechádzku.

- Počkajte, - skočil mu do reči Laboux. - A tento monokel ste kde stratili?

- Tento? Podaroval som ho človeku, čo vyzeral na zlodeja áut. - A schmatol ho z Labouxovej hrsti.

De Bertin podal Gorčevovi ruku:

- Ešte raz vám, priateľu, zo srdca ďakujem a teraz vám nariadujem, ako generál legionárovi, aby ste sa s monsieurom Labouxom nepúšťali do nijakej aféry.

De Bertin sa náhlivo vzdialil.

Gorčev veselo prisvedčil a zažmurkal na Labouxa.

- Ešte sme, chvalabohu, neprisahali. Ešte ho nemusím poslúchať. Pod'ťe do skladu!

- Počkajte, Gorčev. Chcel by som s vami aj hovoriť... Dnes večer o deviatej vás pri Vieux Port, na rohu Cannabiére bude čakať auto.

- Nemôžem odtiaľto odísť.

- Príde po vás poddôstojník s rozkazom, aby vás zaviedol do mesta. Auto bude ráno už v Janove.

- Za volantom auta Anette a v jej vrecku rodičovský súhlas?

- Blázon!

- O tomto sa budeme rozprávať až v sklade.

- Pochopte konečne...

Nádvorím zahrmel hrôzostrašný rev.

- Odpusťte, pane, rotmajster zašepkal nástup, - ospravedlnil sa Gorčev a odbehol. Lev sa postavil pred nastúpenú jednotku.

- Ľudkovia! Tí, čo si až teraz uvedomili, že by neradi slúžili, dostanú poslednú príležitosť. Môžu sa ešte rozhodnúť. Nech predstúpia tí, čo si to rozmysleli!

Z radu vystúpili asi desiaty, medzi nimi i mäsiar.

- Tak teda vy by ste sa chceli vrátiť? Ty, tučný, vykroč o dva kroky a odpovedz. Do dvadsiatich štyroch hodín si môže ešte každý rozmyslieť...

- Áno, prosím, rád by som preonačil prihlášku, - odvetil mäsiar úprimne. Lev čosi zavrčal a pokynul čatárovi.

- Pekne ich označte v zozname hviezdíčkou. Sú nespoľahliví a pôjdu so zajtrajším transportom do Agadiru na Sahare... Ostatní odchádzajú dnes večer do Oranu!

Mäsiar lapal po dychu.

- Čo je, vy opuchlina?! Čo sa zdúvate? Nezdá sa vám niečo?

- Ale... pán rotmajster, veď ste vraveli, že si to do dvadsiatich štyroch hodín môžeme ... rozmyslieť ...

- Pravdaže som povedal. Ešte aj zajtra si to môžete rozmyslieť. Ale len rozmyslieť. Odstúpiť nie!

Gorčev napísal rýchlo pár riadkov, odovzdal to ktorémusi legionárovi a vrátil sa k trpezlivo vyčkávajúcemu Labouxovi.

- Ja som len žartoval, keď som vám sľúbil dcérinu ruku, - jedoval sa otec.

- Ak sa odvážite toto zopakovať aj po mojom návrate z niekoľko-ročnej služby, zastrelím vás ako besného psa a porota ma odsúdi veľmi mierne, lebo ich oboznámim so všetkými okolnosťami. Poriadna spoločnosť sa postaví za mňa a vás neprijme na onom svete za člena ani jediné kasíno.

- Bláznivý šarvanec!

- Výborne! Hybajte do skladu!

- Poďme!

V sklade sa potulovalo množstvo civilov, takže nikomu neboli nápadní, a šuchli sa do prázdnej vedľajšej miestnosti ...

IX. KAPITOLA

1

Gorčev sa práve rozhodol, že si v kantíne vypije pivo. Odrazu volali jeho meno.

Uprostred nádvoría stál rotmajster s mrožími fúziskami.

Mládenec podišiel a zdravil:

- Na rozkaz!

- Slúži u mňa legionár toho istého mena. Dnes odišiel so svojou čatou a nalodili ho.

To môže byť len Cortot, pomyslel si Gorčev.

- Pán rotmajster ráčia byť Hector Potiou?

- Čože ... Hm ... áno. Azda niečo o mne ten darebák rozprával?

Určite klamal. Čo vravel?

- Že pán rotmajster je rozumný a charakterný človek.

- No... Tak potom niekedy hovorí aj pravdu... mi len o to, že chlapec bol opitý a omylom vám odoslali jeho batožinu, ktorú tu zabudol.

- Na rozkaz! Mám ju na policičke nad lôžkom. Drevená škatuľka, previazaná motúzom. Kam ju mám poslať?

- Nikam. Ja cestujem až zajtra, lebo nepatrím k sprievodnej jednotke. Vezmem mu ju... Nechajte si to nad lôžkom.

Hector Potiou odišiel a Gorčev sa náhlil do kantíny, ku ktorej vedie tmavá chodba popod arkády bočnej dovy. Legionári sa v tej tme premávali, tmolili sem i a vzájomne sa sácali.

- Hybaj z cesty, - povedal mu ktosi a trošku odstrčil.

- Hej, nesáč!

Štuchol ho poriadne laktom do boka a bol by kráčal i ďalej, ale ten druhý zachrapčal a schmatol ho za plece.

- Ty bezočivý gal...

Viacej nestihol povedať, lebo Gorčev ho zdrapil za krk.

- Teraz ťa zadusím, ty cikáda!

Prečo ho nazval práve cikádou? Akiste je to tajomný prejav, jeden z tých, ktoré vyrážajú na povrch nečakane. Legionári sa z chuti rozrehotali, slovo sa páčilo a muž nazvaný cikádou nemohol odpovedať, pretože k tomu treba isté množstvo vzduchu a toto množstvo mu obmedzil Gorčev mocnou rukou. Bezprostredne pred zadusením ho pustil. Umierajúca osoba náhle ožila.

- Kto si?

- Nováčik, ty cikáda!

- Legionár. Povedzte svoje meno! - zvrieskol mi nazvaný cikádou a arkády sa od tohto hlasu zachveli.

V legionároch zamrzla krv!

Muž, ktorého mládenec inzultoval, je rotmajster Verdier, strašný Lev osobne! A nešťastný chlapec nazval tohto chlapa cikádou ... V takej tme...

- Ivan Gorčev, na rozkaz!

- Zodpoviete si to!

- Pokiaľ neprisahám, nemôžem spáchať vojenský trestný čin. A okrem toho nemôžem vedieť, že sa v tme stretnem práve s pánom rotmajstrom ...

- Nom de nom...! Čiže ty si aj vojenský trestný právnik... Dobre! Ved' sa ešte naučíš, aký je rozdiel medzi cikádou a Levom ... Až zložíš prísahu.

A odišiel.

Ejha, pomyslel si Gorčev, dobre sa to začína. Kaprál Gent si objasní diferenciu medzi sestričkou a krstnou materou, rotmajster ma upozorní na prirovnanie cikády k Levovi...

Všetko jedno... Už len nejakto bude. Na svoje najväčšie prekvapenie našiel na dvore pána Vaneka, ktorý si nad hlavou rozprestrel slnečník, zahĺbil sa do novín a spal.

Gorčev ho zobudil:

- Haló! Pán Vanek!

- Kde sa potulujete? Už vás zhánam vyše desať minút. Podarilo sa mi vybaviť si povolenie na návštevu.

- A výsledky vášho telefonátu?

- Uspokojivé.

- Čiže?

- Zistil som, že ste si pomýlili meno dotyčnej umelkyne. Medzi telefónnymi účastníkmi v Nice nie je jedna Loletta Anjouová!

- Čože?

- Našiel som jednu Lolu Zwillingerovú, lebo som predpokladal, že Anjouová je iba omyl z vašej strany. Ani táto dáma vás však nepozná a pracovala, žiaľ, v cirkuse na trapéze, ale odvtedy už uplynulo osem rokov. Predpokladám, že som vykonal statočný kus práce.

- Áno, - odvetil veľmi smutne Gorčev.

- Chyba je v tom, - pokračoval pán Vanek, - že vaša pamäť nie je spoľahlivá.

- Ste presvedčený, že ste nezabudli, čo som vám povedal?

- Pane, - odvetil tajomník s pohrdavou tvárou. - Ak si ja čosi zapamätám, je to isté ako smrť! Meno mi totiž zostáva neustále pred očami, akoby ho bolí vysádzali na moju sietnicu. Napríklad ako toto meno tu: Anette Labouxová.

Gorčev vydrapil Vanekovi z rúk noviny a čítal, akoby ho boli ovalili po hlave:

DNES NAPOLUDNIE UNIESLI V NICE ANETTE LABOUXOVÚ.

2

Po generálovom a Labouxovom návrate z Nice vyzeral dom ako zvyčajne. Čierny šofér Parker im otvoril záhradné dvierka a Anettin veľký biely chrt ich začal obskakovať.

Ale prečo skuvíňa?

Nevšimali si ho. Usadili sa v salóne a zrazu počuli spod príborníka vzdychanie. Labouxa ani veľmi neprekvapilo, že lokaja našiel poviazaného v širokej zásuvke,

- Tu som ešte nikdy nebol, - zastenal André.

- Čo je? Čo sa stalo?

- Ohlušili ma, - odvetil skormútene.

- Zle sa cítite?

- Sotva. Človek si pomaly zvyká ...

O niekoľko minút už vedeli všetko. V Anettinej izbe ich čakal na stole list.

Dcéru sme vám uniesli. Ak nebude auto v nezmenenom stave dnes v noci o jedenástej na diaľnici Nice - Cannes na rázcestí pri parku, môžete sa za ňu pomodliť. Zabijem ju v mene všetkých, ktorých ste okradli a pre ktorých vás musí stihnúť pomsta. Je mi ľahostajné, či mi veríte, alebo nie. B. L.

Laboux sa zachmúril a díval sa pred seba.

- Čo teraz?

- Upovedomíme políciu.

- Myslíš, že ľudia ako Portenif a jeho kumpáni neuskutočnia hrozbu, ak ich udáš?

- Ale potom... Čo chceš...?

- Zlato... odovzdáme...

- Doteraz si myslia iba oni, že sme lúpežníci, ale ak im ho dáš, potvrdíš obvinenie.

- Ale Anette, - zašepkal s roztrasenými perami muž ináč vždy pokojný, pevný a tvrdý. - Dáme im zlato, Auguste.

- Nie je naše.

- Aj tak. Pokúsim sa odškodniť ífirizského panovníka mojím majetkom a pomaličky azda splatím aj zostatok...

Pred záhradou zoskakoval z auta policajný oddiel.

- Kto vás volal?

- Ktosi telefonoval, že uniesli slečnu...

- Neberte to na vedomie... - odvetil generál. - Prosím, ráčte svojich ľudí odveliť..

Laboux zavolať lokaja.

- André! Kto odtiaľto telefonoval?

- Ja ... Počul som, že slečnu...

- Zrúbem ťa!

- V poriadku. Ale ak vás smiem poprosiť, sir, nepchajte ma pod nábytok alebo do nábytku.

- Dobytok!

Laboux a generál odfrčali. Viezli sa v belasom Alfa Romeu, ale za volantom nesedel Parker.

Večer už bola Anette doma a nádherné auto, takmer celé z rýdzeho zlata, v rukách Lingeströma a jeho spoločníkov.

3

Dievča strávilo v zajatí zločincov iba niekoľko hodín. A nemohla si sťažovať. Zavliekli ju do vily neďaleko Cannes, kde ju očakával Lingeström v spoločnosti niekoľkých ľudí. Barón sa správal chladne, no zdvorilo.

- Milá Anette, - oslovil ju svojim zvyčajným diplomatickým štýlom. - Keby ste boli moje city opätovali, nemusel som si vydobýjať oprávnené dedičstvo takýmto spôsobom.

- Načo sa pretvarujete! - odvetila Anette zlostne. - Ved' ste obyčajný vydierač! Zločinec!

- Žiadam od vášho otca iba svoj majetok!

- Môj otec nikdy nespáchal nič nezákonné!

- Ráčte, - povedal Lingeström a predložil jej list.

Podpísaní, odvážame z Ifirizu zlato v hodnote desiatich miliónov libier šterlingov. Dohodli sme sa, že pokiaľ by niekto spomedzi nás zomrel, zdedia jeho podiel ostatní kamaráti.

192..., oáza Abudír, Ifiriz.

Legionári: barón Lingeström, Portenif, Laboux, Latourette, Van Diren a Hurine.

Podpis je otcov. Určite je pravý!

- Ale to ešte nič nedokazuje.

- Ráčte.

Položil pred dievča zožltnutý roztrhaný list. Na ňom roztraseným nevypísaným rukopisom:

Syn môj!

Onedlho zomriem... S väzňami tu zaobchádzajú hrozne a ja stále slabnem. V prílohe Ti posielam tento doklad. Bojovali sme spolu v Ifirize s Gustávom Labouxom. Kráľ padol a legionári unikli s malým následníkom trónu i s niekoľkými náčelníkmi. Viezli sme kráľov majetok, štátnu pokladňu. Laboux bol zranený. Jeho sme vliekli na nosidlách. Rozhodli sme sa domorodých náčelníkov pozabíjať a peniaze ukradnúť. Boli sme v džungli. Všetko prebehlo plánovite. Zlato sme získali. Zraneného Labouxa sme vzali so sebou a šťastlivo sme unikli. Zlato sme schovali, ale keď sme sa doterigali do oázy Kufra, Laboux nás zradil štátnikovi de Bertinovi. Vojaci nás zajali a oni dvaja, Laboux a stotník, vyhrabali zlato pred našimi očami... Laboux dobre vedel, čo robí. Ved' keby sme povedali len slovo, повеšajú nás kvôli zavraždeným domorodcom. Laboux ešte toho istého večera zutekal a nás zatkli ako zbehov a odsúdili... Odvtedy urobili Laboux aj de Bertin zázračnú kariéru, a ja tu umieram v Columb-Béchar a myslím, že ešte aj Portenif je tu kdesi nablízku. Pomsti ma, syn môj, a pokús sa získať naspäť to, čo Ti právom prináleží...

Barón Kurt Lingeström

Columb-Béchar, Compagnie Disciplíne.

Anette hľadela meravo na list.

- A kde sú tie peniaze? - spýtala sa baróna.

- Alfa Romeo je z rýdzeho, štrnásťkarátového zlata...

Teraz už chápe, prečo brzdy nezaberajú... Prečo nebeží rýchlejšie a prečo je spotreba taká vysoká: zlato je ťažké.

V noci sa Anette Labouxová vrátila domov. Štrnásťkarátové auto putovalo do rúk baróna Lingeströma a jeho spoločníkov.

4

Prvý sa ozval otec:

- Nazdávam sa, starký, že aj tvoja vojenská česť si vyžaduje, aby sme Anette všetko povedali.

- Áno, - prisvedčil de Bertin, - Anette vie, že musí zachovať mlčanie.

- Tak teda pozri, dcérenka ... Aj toto sú dokumenty...

Z pancierovej skrine vytiahol staručkú koženú tobolku. Vybral z nej niekoľko spisov a podal ich Anette.

Gustave Laboux je dnešným dňom odveľený do Oranu, kde sa hlási v oddelení D. generálneho štábu.

Druhý rozkaz:

Gustave Laboux je dnešným dňom odveľený do Oranu. Bude sa hlásiť u panovníka Ifirizu Mala Padana ako vojenský zbeh a ponúkne mu svoje služby u boji proti vzbúrencom. Bude udržiavať konšpiratívny styk so stotníkom generálneho štábu de Bertinom, ktorého zároveň odosielame do Abudíru a ktorý mu bude dodávať ďalšie inštrukcie.

Anette sa od radosti rozplakala.

- Aká som šťastná ... A ja... už som si myslela, že ... že si predsa len čosi urobil...

- Vyznamenali ma ministerským kreslom práve za túto lúpež, - povedal Laboux. - Museli sme zniesť ešte aj ohavné podozrenie z krádeže, lebo Francúzsko sa do toho nesmelo zamiešať.

- Do čoho ...

- Akýsi Portugalec menom Dizard podnecoval vzburu proti frankofilskému panovníkovi Ifirizu Mala Padanovi. Ak sa do toho zapletie niektorá veľmoc, naruší koloniálny status quo. Mala Padan bol

však černošským kráľom, čo sympatizoval s Francúzskom. Nuž a toto je kľúč k celej záležitosti!

- Rozpovedz Anette aj ostatné, - poznamenal de Bertin. - Keď už vie toľko, môžeš jej prezradiť všetko.

Laboux, ktorým udalosti poriadne otriasli, vypil najprv za plný pohár koňaku.

- Tak teda počúvaj, Anette. Svojho času ma menovali k Mala Padanovi za diplomatického poradcu. Bolo to v čase, keď som bol ešte úradníkom ministerstva zahraničných vecí. Keď v Ifirize vypukli nepokoje, dostal som dôverný príkaz, aby som bez vedomia oficiálnych francúzskych kruhov zorganizoval pre ifirizskú armádu dobrovoľníkov. Vtedy som vstúpil do légie a slúžil som ako obyčajný legionár. - Oči sa mu zaligotali. - Boli to tvrdé mesiace, ale nikdy na ne nezabudnem!

Anettina tvár sa zachmúrila. Na sekundu posadla všetkých rovnaká myšlienka.

Gorčev je už niekoľko hodín na mori, plaví sa smerom k Afrike.

- Dlhو som obchádzal posádky, - zavzdychal Laboux. - Peniazmi, rozprávkami, všetkými prostriedkami som vábil zbehov do oázy Abudír. Abudír leží na hranici a legionári poľahučky prebehli cez neveľmi bdelú francúzsku pohraničnú stráž. Medzi nimi aj barón Lingeström, otec tohto gaunera. Dizardova vzbura pre zradu zvíťazila. Mala Padana zabil, ale pätnásťročný následník trónu Abe Padan a niekoľkí verní náčelníci kmeňov zutekali s malým legionárskym oddielom. Viezli aj zlatý poklad štátu a vliekli aj mňa, napriek ťažkému zraneniu. Ostatné už vieš, Lingeström a jeho spoločníci, medzi nimi aj Portenif, povraždili náčelníkov. Jeden z hodnostárov však unikol aj s pätnásťročným Abe Padanom. Ja, zranený, som sa k nim naoko pridružil. V Abudíre, kde so mnou de Bertin potajomky spolupracoval, dal som celú bandu aj so mnou pochytať. Potom sme s de Bertinom predstierali, že sme zlato ukradli. Keby sme ho totiž odovzdali, musí ho Francúzska republika vrátiť Dizardovi, novej hlave štátu. Ja som sa vrátil do diplomatických služieb a celá záležitosť zaspala. Zlato a následník trónu zmizli. Medzitým Abe Padan dospel... Skrýval sa v Maroku a dostalo sa mu výbornej výchovy. Nadišiel čas porátania sa s uzurpátorom Dizardom. Ale nato potreboval predovšetkým zlato, ktoré sme strážili my dvaja...

- A... ako sa dostalo zlato... do auta? - pýtala sa Anette.

- Také množstvo zlata previezť potajomky je veľmi komplikované. Nuž, skrsla v nás myšlienka: odliať zlato do foriem autosúčiasok. Prácu vykonal osobne kapitán Goulain, inžinier vojensko-technického ústavu, s dvoma dôstojníkmi.

- A všetko by sa bolo aj výborne skončilo, - podotkol de Bertin, - keby sa na scéne nezjavil Lingeström.

- Čert nám ho sem poslal! - prisvedčil zlostne Laboux a nalial si ďalší pohár koňaku. - Otec mu napísal ten prekliaty list... Naraz si ti len jedného pekného dňa príde ten chlap ku mne. Pokladal som ho za lepšieho človeka. Pravdu som mu vyrozprávať nemohol, najmä teraz by bol vypukol nesmierne nepríjemný škandál. Čo som mal robiť? Prisľúbil som mu, že ho z ukradnutého zlata odškodním. Dal som mu čosi z vlastných prostriedkov ...

- A táral si mu! - skríkol de Bertin.

Laboux sa začervenal až po uši.

- Eh, či je gentlemanovi ľahko znášať podozrenie, že je zlodejom?

- A auto... - povedala Anette. - Auto... si im dal... za mňa.

Zmlkli.

- Nuž, - ozval sa naostatok Laboux, - o jeden spriatelенý černošský štát bude pri francúzskych kolóniách menej. Zlato toho nášho štrnásťkarátového auta mal totiž Abe Padan použiť na vyzbrojenie verných kmeňov.

Opäť zavládlo ticho. Konečne sa nesmelo ozvala Anette:

- A ... čo je s Gorčevom?

De Bertin pozrel najprv na Labouxa.

- Zhováral som sa s istým kapitánom. - odvetil. - Je to Pierre Bous sier a je referentom na ministerstve ... Pozrel sa do kmeňového záznamu ... Gorčev sa tej noci v Nice hlásil do légie a už včera ho odtransportovali do Oranu.

Laboux nepovedal ani slovo... Hľadel uprene na koberec. Nemal dôvody zazlievať de Bertinovi jeho kroky. On sám dal dvetisíc frankov dôstojníckemu zástupcovi Douvillovi, ktorý cestuje spolu s Hectorom Potiouom do Oranu ako výcvikár, aby ho zavše upovedomil o Gorčevovom osude.

- Božemôj, - povedala Anette. - A teraz mám auto na svedomí ja

...

De Bertin sa donútil k veselému výrazu tváre:

- Čo na tom! Vysoká diplomacia si už len nájde nejaký spôsob, ako s Dizardom zatočiť! Ale poďme niekde, lebo ináč prídeme o nervy!

- Ja nikam nejdem! Ani Gorčev nemôže, - povedala.

- Ticho! Nijaký strach, kým ma tu vidíš! Pierre Boussier prisľúbil, že počas svojej africkej cesty dohliadne na Gorčeva. Cestuje po Afrike vo funkcii referenta ministerstva a o dva týždne bude v Orane. O Gorčevovi som mu povedal, že mi je veľmi blízky. Ak sa vyberieš s nami do Negresca, napíšem mu aj kartu.

- Idem, pravdaže idem.

Laboux ešte stále mlčal. Gorčevova tragická hlúposť naňho pomerne ťažko doliehala.

- Hej, André! - zakričal generál a zatlieskal.

Lokaj vstúpil do haly. Opuchlina na oku mu hrala opálovým odtieňom, samotné oko sa však tak zúžilo, že vyzeralo ako čierna niť. Laboux prikázal ako zvyčajne:

- Pripravte auto... - Ostatné prehltoť. Auto! Kde je už teraz naše auto? Vzdychol si.

- Zatelefonujte po taxík, - zavrčal generál.

- Áno, prosím. - Ešte vo dverách sa obrátil. - A Parker má odviezť auto do garáže?

- Eh, - zavrčal Laboux. - Počúvajte! Alfa Romeo som predal. Už sme ho odviezli novému majiteľovi...

- Pane! Sir Gorčev bol veľmi ohľaduplný alebo roztržitý, keď ma ohlušil, lebo ma neoslepil úplne a takto môžem pokojne potvrdiť, že voz stojí pred bránou. Celým jedným okom som ho videl...

Hnali sa dolu...

Na ulicu vykročil prvý generál, vzápätí uskočil. Anette zvrieskla. Laboux vytreštil oči... Čože ...?

Auto parkovalo pokojne pri chodníku, jedine na chladiči vidieť akési škrabance a na kapote je krvavé perie zrazenej kačice.

... Na gumovej dlážke voza leží monokel s čiernou obrubou. Na kúsku chýba celuloid ...

X. KAPITOLA

1

- Pán Vanek, - povedal Gorčev a zložil noviny, v ktorých sa dočítal o Anettinom únose. - Vy teraz vystúpíte na vrchol svojich tajomníckych povinností.

- Doteraz som tam azda nebol? - pýtal sa tajomník s chladným údivom.

- Nesprávne som sa vyjadril. Vyvíjali ste činnosť v nadoblačných výšinách. Ale teraz musíte vystúpiť až do stratosféry!

- Veľmi rád, ale musíte mi povedať bližšiu adresu, lebo sa tu v Marseille nevyznám.

- Dostanete štyristo frankov, pán Vanek, a zastúpíte ma do jednej po polnoci. Dôležité je, aby ste sa hlásili pri čítaní zoznamu. Pred odchodom vás prídem vystriedať.

- Naozaj veľmi rád, lebo civila potrestať nemôžu. No nemám nijakú batožinu ...

- Nad mojou posteľou nájdete všetko, čo môže človek v légii potrebovať.

- Napokon, na taký krátky čas potrebujem iba trpezlivosť.

Keby bol videl do budúcnosti, rozhodne by sa bol vyjadril opatrnejšie. Ale človeka stvorili v jeho vlastnom záujme takého, aby do budúcnosti nevidel.

... O desať minút opustil Gorčev Fort St. Jean v občianskom odevu, v ktorom sa mohol podeliť o miesto ešte s niekoľkými ďalšími osobami.

Tento oblek nosil donedávna jeho tajomník.

Pán Vanek sa po výmene oblečenia zjavil na dvore vo vojenských nohaviciach; boli mu krátke ako študentovi, čiapka mu sedela kdesi na temene a blúza siahala asi po lakety. Gombíky odpadávali jeden po druhom. Oslovil najprv plukovníka, ktorý práve prechádzal nádvořím, a zdvihol čiapku na zdvorilý pozdrav.

- Dobrý deň. Volám sa Petrovič. Povedzte mi, prosím, pán nadporučík, kde je tu ubytovňa mužstva?

Plukovník sa niekoľko sekúnd nazdával, že posádka sa vzbúrila a nastáva všeobecné vraždenie.

- Totiž, - pokračoval pán Vanek veselo a dvoma prstami sa dotkol plukovníkovho vyznamenania, - nevyznám sa tu ešte... Pardon ... ospravedlňoval sa ľútostivo, lebo náhodou odtrhol rad Francúzskej orlice I. triedy.

- Vy ste kto? - zreval ohúrený plukovník.

- Som nový zamestnanec ozbrojených síl, prosím. Volám sa Vaň ... áno, volám sa Petrovič.

Plukovník sa zrazu rozosmial, ale tak, že pán Vanek ustrašene odstúpil.

- Syn môj milý, - ozval sa napokon plukovník s hlbokou sústrasťou. - Povedzte mi, pre božie zmilovanie, ako ste mohli ísť za vojaka?

- Teraz nie je reč o tom, prosím ...

- Pozbierajte všetku silu vôle, a to urýchlene, ináč to strašne dopadne! Viete vy, aká veľká vec je hovoriť s predstaveným? Postavte sa trošku po vojensky.

- To už poznám z filmového týždenníka, ale veď teraz nie sú manévry, pravda? Prečo by sme sa teraz bavili takým detským spôsobom ...? Nemáte zápalku, pán nadporučík?

Plukovníka pochytil opäť záchvat smiechu. Ale potom smutne pokrútil hlavou.

- Panebože! - povedal plukovník. - Ako len môže takýto človek prísť na myšlienku obliecť si rovnošatu ...? Zo srdca vás ľutujem. Viete, že ak budete dva dni vojakom, dostanete za toto železá a okrem toho dvadsaťštyrihodinovú službu navyše?

Znovu pokrútil hlavou a odišiel. Vanek za ním zlostne hľadel.

- A z tohto sa mám dozvedieť, kde je spáľňa ...? Všetko jedno ... Haló! Pán kaprál!

To kričal na rotmajstra Verdiera. Starý Lev sa obrátil rýchlosťou blesku.

- Ty si kto?

- Petrovič.

- Psisko klamárske! Nováčikov písmena P. ešte neobliekli. Ale veď tu je tvoje číslo: dvadsaťsedem...

- Prosím vás, teraz nejde o to, - znervóznel pán Vanek. - Prečo sa stále takto ondiete ...?

Lev si vyhl'adal v lajstrách meno dvadsaťsedmičky a pri tejto príležitosti predviedol vrcholný rev svojho života.

- Pomoc, - zakričal pán Vanek prestrašene.

- Gorčev! Ty si Gorčev!

- No a? Nepovedal som ...?

Lev sa usmieval:

- Ja som cikáda, - poznamenal dôrazne.

- Teší ma, ja som Vanek. Povedzte mi, pán Cievárek. kde je tu spáľňa a kde si môže človek zapáliť?

Lev ho nezabil. Naopak. Úslužne vytiahol zapaľovač, usmial sa, pripálil Vanekovi a potom ho vzal okolo pliec.

- Osobne vás zavediem do spálne. Ráčte! S vami treba zaobchádzať zdvorilo! Veď ste ešte nezložili prísahu. Však?

- Nemusíte sa s ňou ponáhľať, ak nemáte čas... Naozaj ma nič nesúri.

- A ja na ňu zasa ledva čakám ... Ráčte... - ukázal na dvere. - Až po vás!

- Ste naozaj veľmi milý poddôstojník, - konverzoval pán Vanek nenútene. - Viete, románopisci potárali o légii toľko hlúpostí, že zo svojej strany môžem povedať: príjemne som sa sklamal.

Mäsiar sa práve sťahoval. Preložili ho odtiaľto k nespoľahlivým. Vliekol veľký ťažký žltý kufor a narazil do pána Vaneka. Tajomník netušil, že kufor je Gorčevov.

Pán Vanek sa vyvalil na posteľ a zaspal. Veľmi znervóznel, keď ho akýsi Bretónc s poďobanou tvárou bez slova zhodil na zem.

Vonku zaznieva poľnica.

Nástup.

Kaprál Gent čítal mená a medzitým k nemu podišiel rotmajster Verdier. Mená odznievajú potichučky. Naraz len z útvaru vystúpi pán Vanek a zdrapí kaprála za rukáv:

- Prepáčte, že vás prerušujem: nik ma ešte nehľadal?

Smrteľné ticho. Ale ešte kým ho stihol Gent ovaliť, Lev sa na nováčika usmial.

- Nie... milý Gorčev, nik vás nehľadal. A čo podniknúť, ak by vás hľadali?

Gorčev!

Gent si doposiaľ darmo lámal hlavu nad menom toho darebáka, čo mu prednášal o mladšej sestričke a krstnej materi.

- Áno, - zasmial sa Lev. - Toto je Gorčev. A pekne sa s ním rozprávajte, Gent, lebo ešte neprisahal, čiže služobné pravidlá sa naňho ešte nevzťahujú ...

Kaprál s porozumením prisvedčil a čítal menoslov ďalej. Ale pán Vanek ho znovu chytil za rameno:

- Prepáčte, ale ak by ma naozaj niekto hľadal...

- Ticho.

Toto už povedal poručík, čo práve prišiel pred nastúpenú jednotku.

- Prosím, pán čatár...

- Nováčik! Vy idiot! Čo je to za neslušnosť? Nemuseli ste byť ešte vojakom, ale zato slušnú výchovu ste si mohli priniesť aj sem!

Po prečítaní menoslovu sa Vanek odobral do ubytovne. Mäsiar sa už spolu s nespohľivými odsťahoval a že toto zadelenie bolo správne, dokazuje aj fakt, že Gorčevovu batožinu celkom jednoducho ukradol. Ale drevenú škatuľu, na ktorú Cortot napísal Ivan Gorčev a previazal motúzom, nechal tam.

Pán Vanek vedel iba toľko, že jeho batožina, zahrnujúca všetky legionárske potreby, nachádza sa na poličke nad posteľou, a trochu ho prekvapilo, keď našiel iba škatuľu od cigár označenú menom. Nuž ale toto by malo obsahovať všetko, čo taký legionár potrebuje?

Ktosi sa vedľa neho ozval:

- Ešte som sa vám nepredstavil: som Egon Würfli, profesor tanca a spoločenského správania.

- Teší ma, Van... áno, ozaj, Egon je krásne meno. Ja som Petrovič.

- A nie je váš pseudonym Gorčev?

- Nie. Pseudonym je Petrovič. Gorčev je skutočné meno.

- A Tintoretto?

- Čo si želáte?

- Vravím Tintoretto.

Pán Vanek bezradne zažmurkal.

- Vy ste Talian?

- Švajčiar.

- Žiaľ, neviem po švajčiarsky... - Vzal z police škatuľu. - Zaujímavá batožinka, - usúdil.

Pán Würfli sa ohľaduplne usmial.

- Nuž teda, nerozbaľujeme ...

- Veď ani netreba. Stačí prestrihnúť motúz, takto... hm. Povedzte, prosím vás, toto je kompletný legionársky výstroj?

Prehrabal obsah škatule: dve použité onuce, kus motúza, niekoľko pakľúčov, ďalej vývrtka a veľmi veľa cigaretových ohorkov.

- To je možné, - povedal Würfli. - Ja som ešte výstroj nedostal.

- Načo potrebuje legionár na púšti vývrtku? - hundral pán Vanek.

- A prečo zásobujú vojakov pakľúčmi a cigaretovými ohorkami?

- Nie je vylúčené, že tabakovú šťavu užívajú ako liek. Africkí vojaci dostávajú totiž všetci skorbut.

Pán Vanek sa nervózne prehrabával v škatuli.

- Ja som ho nedostal. A ak áno, niekto mi odtiaľto môj skorbut ukradol.

Pán Würfli zvedavo natáhoval dlhý krk.

- Symbola je vnútri?

- Čo mám urobiť? - spýtal sa pán Vanek a zmeravel.

- Zložte tie tri kusy.

- Aké kusy...?

- Nuž tie, čo máte v škatuli.

- Ohorky?

- Nežartujte, prosím. Zložte to dovedna a zahrajte niečo.

- V poriadku, - chlácholil ho pán Vanek s upokojujúcim úsmevom neurológa. - Skrútim onuce, previažem ich motúzom a niečo vám na nich zahrám... Prečo tu nie je holiaci prístroj? Haló! Predstavený!

Práve odchádzal kaprál Gent a žľč v ňom zovrela:

- Pozrite, vy kôň ... Zajtra zažijete taký zázrak .. ;

- Prečo? Čo bude zajtra?

- Zajtra budete prisahať! - kričal kaprál.

- Ale prosím vás, veď ja som ženatý!

V tej chvíli zaznela opäť poľnica.

- Nástup! - zrúkol Gent a vybehol na dvor. Pán Vanek vzápätí za ním aj so škatuľou. Nepokojne sa obzeral. Gorčeva niet!

- Zaujímavé, - podotkol pán Würfli. - Všetci umelci majú svoje muchy.

- Hádám.

- Hudobníci i maliari...

- Aj tanečníci a kamenári. Povedzte, iné starosti nemáte?

Nervózne sa rozhlíadal... Nie je tu. A zase menoslov a potom odchod do prístavu k lodi, a Gorčev ešte stále neprišiel. Z paluby spustili mostík.

V tej chvíli prikočil k Vanekovi námorník.

- Poslal vám to ktosi pred polhodinou. Aby som to vraj odovzdal dvadsaťsedmičke!

Vážený pán Vanek!

Nemohol som sa, žiaľ, vrátiť, ale nie z mojej viny. V Orane Vás vystriedam, dovedy určujem Váš plat na dvesto frankov denne, ktoré počnúc zajtrajším dňom ukladám v banke na Vaše meno a potvrdenky Vám pošlem. Prosím o trpezlivosť.

Váš vd'ačný šéf

Petrovič

...A parník vezie pána Vaneka do Afriky.

2

Gorčev sa v čudnom obleku pána Vaneka ponáhl'al z pevnosti ku Vieux Port, bez rozmýšľania nasadol do najbližšieho opusteného auta a pustil sa do ďalšieho zo svojich zvyčajných veľkolepých výletov, ktorého stopy pripomínali inváziu starovekých barbarských hôrd.

Musel sa veľmi ponáhľať, aby splnil sľub a pána Vaneka vymenil. Hnal vozidlo plnou rýchlosťou a pomerne so šťastím, lebo dobrý maličký citroen vydržal až po La Ciotat, hoci tá je vzdialená od Marseille takmer šesťnásť kilometrov. V rybárskom prístave však nemohol nájsť nijaké luxusné auto, len nákladné vozidlá s ranným úlovkom.

Do Toulonu Gorčev pokračoval s plným nákladom čerstvo ulovených rýb. Silný, veľký kamión odolal nástrahám, iba chladič si odniesol zrážku s kandelábrum a žiačky dievčenského ústavu sa takmer zadusili pod sprškou zdochnutých rýb, čo na ne kamión vysypal, ale cesta plynula ináč hladko až po Toulon, kde Gorčev spokojne zatiahol ručnú brzdu a vystúpil vo výklade obchodu so zverinou a hydinou.

Kto by aj vedel všetko navlas vyrátať? A vôbec, nech hodí po Gorčevovi kameňom ten, kto ho dostihne. Lebo ihneď zdupal. Po

polhodinovom cezpoľnom behu väčšina masy odpadla, prenasledovalo ho už len osem či desať amatérov, tých postupne dočkal, po jednom zrúbal a potom zašiel k najbližšiemu strážnikovi.

Ale strážnik ho nevypočul.

- Najprv mi povedzte, kde ste ukradli toto oblečenie?

Gorčevov odev sa zdal nápadný aj iným a čochvíľa ho obstúpili.

- Poďte na políciu ...

- Ale ja hľadám reštauráciu Texas ...

Po tejto obrane ho takmer zlyňčovali.

Policajť ho zdrapil a Gorčev si pomyslel na Anettu, nehovoriac o pánu Vanekovi, ktorý ho očakáva, a pritom iste pácha volovinu za volovinou.

Našťastie prechádzali práve popri schodišti viaduktu a odtiaľto mohol policajta zhodiť na krk trom betonárom. Bežal nádherným štýlom, rýchlosťou šípu a v miernom predklone. Po chvíli dobehol do prístavu a utiekol všetkým prenasledovateľom.

Panebože! Vari sa nikdy nedozvie, kde je tá reštaurácia Texas?

- Haló! Ale veď toto je ten môj mladučký námorník... Čo tu zháňate v týchto šatách?

Alex Privát!

- Dobrý deň, pane. Teší ma, že vás vidím, - odvetil vyplašene.

- Kto je to chlapčisko? - spýtal sa muž nápadne zbojníckeho zovňajšku.

- Zelenáč, čo beží v ústrety vlastnej záhube. Vzal som ho pod ochranu, niekedy dobre padne, ak môžem čosi odpísať zo svojho účtu. Kam ste utiekli minule, sopl'oš?

- Bál som sa vás, pane, - odvetil Gorčev detsky.

Chlapi sa rozrehotali, nemotorný chlapec milej tváre sa im páčil. Nevravný vrah Drugič ho dokonca priateľsky potľapkal po pleci, až Gorčevovi vypadli z vrecka hodinky.

Uznali ho za sympatickeho a to bola jeho záhuba.

- Teraz už len pokojne ostaň pri mne, - chlácholil ho Alex Privát. - Ja ti neublížim, zbabelček. Patrí sa, aby sme aj my zavše vykonali čosi dobré, ochraňovali a podporovali slabého, lebo také činy nám zarátajú pred porotou na onom svete.

- Čo by si aj toto chlapča počalo osamotené v prístave, - poznamenal dobrosrdečne zlodej bicyklov Jazmín a nevravný vrah Drugič

poklepal chlapca opäť po pleci, ale tak, že mu z vrecka vypadlo pol tucta plniacich pier a niekoľko autosúčiastok.

- Vstúpil som do légie, - povedal, aby sa ich zbavil. - Večer sa musím hlásiť.

Alex Privát sa chytil za hlavu.

- Čo vravíš? Zbláznil si sa?

- Nijaké hlásenie! Chudák chlapec.

- Načisto prišiel o rozum... Ved' to je peklo, - vykrikovali všetci.

- Pusťte ma, drahí páni...! Prosim vás ... Musím sa hlásiť. - Nakoniec chcel utiecť, ale nevravný vrah Drugič ho ovalil po hlave rebríkom a Gorčev zamdlel.

3

Keď sa prebral, sedel na nízkej stoličke v malej plesnivej miestnosti a vedľa neho si popíjali Alex Privát s Drugičom a Jazmínom.

Panebože, koľko môže byť hodín?

- No, ty sopl'oš! Už si sa zobudil? - spýtal sa zlodej bicyklov Jazmín, ktorý rozprával ťahavo a navyše aj ráčkoval ani háklivý šľachtic, lebo mu vlani pri krátkej škriepke odfaklili pol čeľuste.

- Počúvajte, toto nie je bohvieaké jemné zaobchádzanie! - rozhorčil sa Gorčev.

- Akurát od teba sa budem učiť móresom. Odteraz si ťa beriem na starosť... Chceš-nechceš, si pod našou ochranou!

- A dokedy ma tu chcete držať?

- Kým sa ti rozum nevráti!

- Nechcem sa skrývať. Nechajte ma ...

- Vieš, že ak budeš veľa papuľovať, môžeme ťa v tejto miestnosti podržať aj rok?

- Prečo? Je to azda zbojnícke väzenie, určené pre poctivých?

- Nie! Ale východ je z neho iba jediný a ten je strážený.

- A kdeže som vlastne?

- V reštaurácii Texas.

Konečne!

- Čuduješ sa, čo? Tu sídli Majstrova banda, naše družstvo. A toto je naša klubovňa. Dnes večer dostaneme štyridsaťtisíc frankov na dľaň a z toho dáme aj tebe dvetisíc.

- Za predpokladu, - podotkol Jazmín, - že sa nám podarí toho grázla spútať a doniesť ho do tejto izby.

- Bezpochyby. Rybička sa nikdy nemýli, - odvetil Alex Privát. - Ak ho už raz dostaneme sem, tak s ním aj skončujeme! - ukončil svoju reč charakteristickým pohybom dlane.

- Koho tu chcete zabiť? - vyzvedal sa chlapec.

- Ivana Gorčeva.

- Ten ešte žije? - spytoval sa Rus začudovane.

- Áno! Ale viac sa mu to neprihodí! Stačilo! Poďme, chlapi.

- Správne. Musíme naložiť auto na Podozrivého žraloka! Nepokúšaj sa zutekať, hliadky na konci chodby nikoho nepustia, iba tých, čo odchodia v spoločnosti známej osoby.

A Anette? Čo je s Anettou? Veď ju uniesli! Ale kto? Istotne ten tučniak a otrhanec Portenif, ďalej Lingeström, ktorého pri najbližšej príležitosti zahluší. Bože veľký! A Vanek!

Sotva sa dostal v myšlienkach potiaľto, vo dverách sa zjavil živel menom Portenif. Okrem zanedbaného zovňajšku bol úplne spitý.

Gorčeva si obzeral celkom nezúčastnene. On ho totiž nevidel v tme, keď sa pokúsil o atentát na generála. Vedel len toľko, čo mu Alex Privát oznámil: banda vzala pod ochranu milého zelenáča, čo sa prihlásil do légie.

- Už ho drapli? - pýtal sa Gorčev.

- Koho? - dozvedal sa unavený Portenif.

- Gorčeva.

- Áno! Už ho vezú...

- Čože?! Drapli ste Gorčeva ...?

- Popíjal a Rybička ho aj so štyrmi kumpánmi prepadol.

Zaštikútal, zvalil sa na stoličku a privrel viečka.

Gorčev sa zamyslel. Žeby ho boli prepadli pri popíjaní a ani o tom nevedel?

- Čo ten Gorčev vykonal?

- Bezočivý darebák. Pravdepodobne je v žolde nepriateľskej bandy. Šťastie, že sa mu nepodarilo skrížiť nám plány. Medzitým sme si totiž zaobstarali dievča a vymenili sme ju... u toho pľuhavca Labouxa za auto ... a auto sme schovali.

- Potom je... dobre... - povedal Gorčev a upokojil sa.

Hlavne že je Anette na slobode.

Portenifa náhle hodilo dopredu na stôl, čelo mu buchlo o dosku a zaspal.

Gorčev sa zúfalo díval na nástenné hodiny. Štvrt'hodinky sa miňajú jedna za druhou, a Portenif chrápe...

Konečne sa zjavil vo dverách hrbatý muž plochej tváre.

- Tak ho doneste, no... Už ťa máme, gauner. - a zvesela poskočil. - Štyridsaťtisíc frankov! Máme Gorčeva!

Dovliekli poviazaného bezvedomého Cortota, francúzskeho zločínca, čo trpel túžbou po vlasti.

XI. KAPITOLA

1

Ohlušeného legionára hodili do kúta. Potom sa pokúsili zobudiť Portenifa, no s minimálnym úspechom. Nevravný vrah Drugič zobral zo stoličky Gorčevov kabát s prikryl ho.

Vstúpil zavalitý chlap, ktorý sa prítomným mužom neohrabane uklonil.

- Majster odkazuje, aby ste naložili auto na Podozrivého žraloka. Ihneď.

- Hohó! Podozrivého žraloka musíme doplaviť od Quai des Beiges po Pharao, kde je auto zaparkované. A to bude dlho trvať. Chceme peniaze, Aldous!

Zavalitý, na ktorom až teraz Gorčev zbadal, že je miešanec, nafúkane odvetil:

- Majster sem príde s peniazmi a vyplatí za Gorčeva vtedy, keď si ho odvezie. Aj v tom prípade, keby ste tu nechali poverenca ...!

- Jazmín, ty zostaneš tu a prevezmeš peniaze, - rozhodol Alex Privát. - O hodinu a pol je Alfa Romeo nalodené. Spôľahneme sa na Majstrovu poctivosť. Ak by sme sa sklamali, ešte vždy je v zálohu auto.

Nevravný vrah Drugič doposiaľ budil Portenifa kopancami, ale keďže aj tieto zostali bezvýsledné, prikryl ho opäť Gorčevovým kabátom, vzal si čiapku a odišiel.

Ostatní za ním. Zostali iba Jazmín, Aldous, obaja Gorčevovci a Portenif.

- Sadnem si do Čiernej hviezdy, - povedal Aldous. - Majster si aj tak príde po tovar.

- Idem aj ja, - povedal Jazmín. - Šteňa, ty nesmieš odtiaľto vyjsť, stráže ťa nepustia, nuž nám dozeraj na väzňa. Ak by tu chceli nechať peniaze, pod štyridsaťtisíc neber...

... Cortot sa veľmi čudoval, keď prišiel k sebe. V hlave mu hučalo a tvár mu umýval skutočný Gorčev.

- Čo ... čo je...? Kde ...?

- Človeče! Ako ste sa sem dostali?

- Bavili sme sa ... s Hectorom Potiouom ... potom ... sám...

- Ale veď vy ste sa na obed v Marseille už nalodili!

- N... nie... - chrapčal legionár. - Potiou si ma vzal... za pucáka ... a mali sme... spolu odcestovať z Toulonu.

Čudné stretnutie strašidelne podfarbovalo Portenifovo chrápanie.

- Dobre ma počúvajte... vládzete sa postaviť? - Keď sa to ako-tak podarilo, napísal rýchlo pár riadkov a podal ich Cortotovi. - Vás odtiaľto určite pustia, ak sa presvedčia, že nie ste Gorčev. Dôležité je len to, aby ste mlčali.

- A ... a toto písmo?

- Ak sa vyslobodíte, doručte ho do Marseille, na parník Constanz. Ak sa loď čo i len trošku omešká, istotne ju ešte dostihnete. Odkaz je pre legionára číslo dvadsaťsedem.

Cortot poskladal papierik do vrečka a zísal hlúpo pred seba.

V tej sekunde sa otvorili dvere a v nich sa zjavil s nabitou pištoľou barón Lingeström.

A za jeho chrbtom širokoplecí, zachmúrený, prešedivený muž. Majster!

2

Barón vrhol na Gorčeva zbežný pohľad.

- To je on ... V poriadku.

- A toto je kto? - spýtal sa Majster a ukázal na Cortota.

- Teraz mi vravel Jazmín, že tu väznia aj akéhosi chruňa, čo utiekol z légie, - odvetil Lingeström netrepezlivo.

- Tak ho teda odbavíme? - zreval Majster. - Títo voli mi dovlečú na krk armádu pre nejaké hlúposti. Bez môjho dovolenia sem neslobodno vodiť väzňov!

- Teraz to nie je dôležité, - hodil Lingeström rukou a meravo pozoroval Gorčeva. - Najprv odbavíme tohto, ak len nepríde k rozumu. Pristavte voz k zadnej bránke. Keď odídeme, môžete Gorčeva povozit'.

- Pôjdem teda pohľadať Aldousa. Sám také veci nerobím.

Gorčev veľmi dobre vie, čo znamená povozit'. Výstrel, bezvládný cestujúci vyletí z voza do mora... A aká je druhá možnosť? Jestvuje! Veď títo nevedia, že banditi pokladajú Cortota za Gorčeva!

- A keď nenájdete Aldousa? - spýtal sa Lingeström.

- Prečo by ste ho nenašli, - pokrčil plecóm Gorčev. - Zašiel do Čiernej hviezdy.

Majster si ho obzrel prižmúrenými očami.

- Páči sa mi, že nie si nervózny, - zavrčal a obrátil sa ku Cortotovi.

- Vy dobytok! Teraz vás odtiaľto vykopnem! Ale ak vás ešte raz zazriem niekde v mojej blízkosti, odstrelím vás ako psa! Marš!

Zdrapil Cortota za golier, odvliekol ho a vykopol mĺkveho legiónára do úzkej, špinavej uličky. Cortot upaľoval o dušu k najbližším kasáňam, ale najprv zariadil doručenie Gorčevovho listu pánu Vanekovi.

3

V izbe zostali dvaja. Lingeström s nabitou pištoľou a Gorčev so svojím povestným úškrnom...

- Tak čo, pán Gorčev? - povedal Lingeström posmešne po krátkej prestávke. - Čo vy napríklad na toto? Čo...? Napokon, zapamätajte si, že ja nie som bandita.

- Nehnevajte sa, ale odkiaľ som to mal vedieť?

- Bezočivosti si nechajte. Ste veľmi šikovný podvodník. Spočiatku som vám naletel, nazdával som sa, že ste nejaký pojašený mladý blázon!

- A dnes?

- Dnes už viem, že ste agentom Abe Padana.

- Čo som urobil? - spýtal sa Gorčev vystrašene.
- Zapierate, že ste Abe Padanov človek?
- Nemá to zmysel, - odvetil po krátkom otáľaní. - Ak ste už na to prišli...

- Poznali ste aj Mala Padana?
- No... zbežne... Som v dobrom vzťahu k celej famílii Dalaiovcov a...

- Chcete sa pripojiť k Portugalcovi?
- Nuž... - uvažoval Gorčev, - nemám námietok ... alebo radšej nie. Ten, kto sa s vami pustí do reči, nemôže byť poriadny človek. Zostanem u pôvodnej firmy.

- Upozorňujem vás, že Dizard je tvrdý chlapík a Abudír je ďaleko.
- Naozaj? Ani som na to ešte nepomyslel.
- A Ifiriz? V službách Abe Padana sa nedostanete ani do Abudíru, ani do Ifirizu, to je už dnes isté...

Gorčev mlčky uvažoval.

- Nuž teda? - súril Lingeström. - Na čo myslíte?
- Poviem vám úprimne: Strašidelne mi pripomínate istého tajomníka menom Vanek.

- V poriadku. Aj tak dobre ...

Portenif sa pohol. A práve prichádzal Majster.

- Vyplatil som Jazmínovi peniaze za túto akciu, - povedal. - Aldo-us už čaká vonku.

- V poriadku. Tohto chlapa treba odbaviť!

- Stane sa... - postavil sa pred Gorčeva. - Nebyť vás, boli by sme už od Portugalca dávno dostali peniaze.

- Ba frasa. Nemá ani haliera, - odvrkol Gorčev. Vôbec sa mu nechcelo uveriť, že zomrie. Bohvieprečo.

- Naposledy môžete žartovať!

- Slovom, chcete ma zabiť?

- Ja som vaša smrť, - povedal Majster. - Hýbte sa!

- Počkajte! Lingeström... Dajte mi päť minút na rozmyslenie! Možno budem pracovať pre Portugalca ...

- Akú nám dáte záruku?

- Máte ma v hrsti a budem robiť, čo si len zažiadate, - povedal Gorčev a zrútil sa na stoličku. - Prosím ... nechajte ma ... osamote ...

Majster si ho pohrdavo premeral. Videl on často takýchto chlapíkov, ako sa zložili...

Majster a Lingeström vyšli von. Zahli dlhou chodbou vpravo, do výčapu.

Vypili zopár hltov... Potom sa vrátili do izby. Ale tam našli iba Portenifa, ako si na zemi pochrapkáva. Gorčev sa vyparil...

XII. KAPITOLA

1

Nový deň v oranskej pevnosti St. Thérése sa začínal úsmevom a jasne, nijaká mimoriadna príhoda. Práve hlásili príchod oddielu nováčikov z Marseille; najsamprv zložili prísahu a potom ich dali nastúpiť na nádvorí. V tej chvíli si rotmajster labužnícky oblizol pery.

- Čože vám povedal ten Gorčev? - spýtal sa kaprála.

- Že vraj "sestrička" a potom mi vykladal, že krstná mater mu nemôže byť mladšou sestričkou.

- A mňa nazval cikádou. O tom si s ním ešte pohovorím, - pokýval Lev hlavou a v predtuche dobrej zábavy zahľadel sa na legionára milo.

Rotmajster sa zlovestne vyškieral. Pán Vanek opätoval jeho úsmev skromnučko a ešte mu aj hlavou kývol. Práve vtedy, keď pred nastúpenú jednotku predstúpil veliteľ roty a ako na potvoru zbadal kývajúceho nováčika.

- Legionár!

- Čo je? - spýtal sa legionár veselo. Veliteľ roty vytreštil oči a o krok ustúpil. Desiatnik Gent zasyčal:

- Dobytok! To je váš veliteľ! Zdravíť!

- Prepáčte, - povedal nováčik ľútosťovo a dvihol čiapku. - Poklona účtívá ... Volám sa Van ... áno, volám sa, ale to teraz nie je dôležité ...

Veliteľ roty hľadel na legionára, akoby videl pred sebou mátohu. Veď toto je asi jediný prípad v dejinách, že vojak dvihne čiapku na pozdrav.

Rotmajster Verdier zbledol ako krieda a pokúšal sa za kapitánovým chrbtom ukázať vojenský pozdrav. Nato pán Vanek dvihol čiapku ešte raz a začudovane preriekol:

- Ale veď my sme sa dnes už stretli! Ako sa máte?
- Pozor! - zreval kapitán. - Čo je tu? Ústav šialencov?
- Nemyslím, - povedal pán Vanek neisto
- Pozor...! Čo je toto za pozor?
- Prečo sa tu ondiete, prosím pekne ...
- Ako sa voláte?
- Volám sa Van ... áno, Van ... Petrovič.
- Vy ste Holand'an?
- Ja?
- Ja sa pýtam, nie vy!
- Dobre, no, ale takto sa rokovať nedá.
- Prečo vravíte, že ste van Petrovič?

Pán Vanek vykročil a dirigentským gestom zarazil kaprála, čo sa práve chystal prehovoriť.

- Pardon... Som vlastne Gorčev. Ostatné odvolávam ...

Veliteľ roty prižmúril na sekundu unavené oči a zhlboka sa nadýchol.

- Rotmajster! Chlapa predvediete na raport! S návrhom na desať dní salle de police! - Premeral Vaneka zlostným pohľadom. - Od vzniku tejto pevnosti ste prvým nováčikom, čo ho už v deň príchodu potrestali! Môžete sa hanbiť!

Mladý poručík, čo sledoval výjav zboku, pristúpil bližšie:

- Počúvajte, priateľko! Zaiste je vám známe, že jestvujú starostlivo chované rasy poľovníckych psov a plemenný dobytok, vypestovaný z prísne evidovaných predkov. Nuž, vy sa mi zdáte, žiaľ, čistým plemenom meštičika!

- Pán major sa ráčia zaoberať plemenným dobytkom?

- Nie. Kedysi dávno som sa zaoberal psychológiou. Viete, čo znamená výraz antivojak?

- Pravdaže. Napoleonova socha zo starého porcelánu.

Dôstojník zavzdychal:

- Ste každým cólom civil! A ja vás nesmierne ľutujem. Pochopili ste ma vôbec?

- Zhruba. - odvetil pán Vanek. - Len toľko by som ešte prosil objasniť, čo majú spoločné plemenné kravy so starými porcelánovými hrnčekmi.

- Smutná to postava, - zarecitoval poručík a odišiel.

Pán Vanek pokrčil plecami, zašiel na prvé poschodie a vošiel do dverí, na ktorých visela tabuľa:

KANCELÁRIA VELITEĽA PRÁPORU

major Ribou

Vstup bez povolenia zakázaný!

Vkročil a dvihol pred majorom čiapku.

- Dobrý deň, pán kaprál. Neprišiel náhodou list na meno Gorčev? Nováčik ... Druhá rota ...

Major vstal spoza stola a obzrel si ho.

- Legionár! Za toto pôjdete do želez!

- Ale čože ste tu všetci takí nervózni? Určite mi už nejaký list prišiel, len sa pozrite: Petrovič.

- Straťte sa, - povedal major potichučky. - Marš!

Akí sú tí ľudia podráždení, pomyslel si pán Vanek a hopkal dolu schodmi. Dobadkal sa na nádvorie práve k nástupu, ale útvár už stál v pevnej formácii. Pán Vanek pochodoval pred rotou ani generál a uznanlivo pokyvoval hlavou.

- Legionár! Čo robíte?! - reval kapitán.

- Hľadám si miesto... Stávam medzi takým dlhým sedliakom a nejakým chlapom s červenými fúziskami.., Aha ...! No, pust'te ma na miesto!

- Dobytok!

- Veď už som na mieste! Čo sa rozčuľujete?

- Zajtra o ôsmej na raport! Dvadsaťdva dní ostrého väzenia, dvojitá služba! Veď vás tu naučia... Nebojte sa... - Kapitán sa priam zadychčal a hlas sa mu triasol; takéto čosi ešte nezažil.

Prichádzal aj poručík a pán Vanek dvihol čiapku:

- Dobrý deň!

- Čo to robíte?

- Pozdravil som pána zverolekára.

- Do želez!

Nezachádzajme do ďalších podrobností. Uvedeného dňa vyhľadali lekára a lekárňu viacerí dôstojníci i poddôstojníci.

Ale nadišiel aj druhý deň a rota sa zoradila prvý raz na cvičisku. Rotmajster Verdier si zo dva razy vykrútil fúzy ako labužník, čo pomaličky vychutnáva predložené jedlo a oddaľuje zakončenie pôžitkov. Potom sa ozval:

- Nno... nože predstúpte, vy tam...

Prostredie účinkovalo na pána Vaneka trošičku výstražne a počas uplynulého dňa si už uvedomil, že čosi tu nie je v poriadku.

Vystúpil skromne a úsmevne.

- Povedzte mi teda, - pýtal sa rotmajster nenútene, - ako sa volám?

Pán Vanek si chvíľku namáhal pamäť, potom blažene skríkol:

- Vy ste náš vremlilovaný poddôstojník menom Cikáda ...!

Usmial sa a poobzeral sa vôkol ani človek, čo právom očakáva pochvalu.

- Dobytok! - odvetil bledý Verdier. - Vezmite si ľahký guľomet, zanesiete ho na tamten vršok a zaujmete pozorovacie postavenie! Poklusom!

Teraz už aj pán Vanek uznal, že tu sa nežartuje...

Pozorovacie postavenie je vystavené pražiacemu africkému slnku a pán Vanek si v polovičnom bezvedomí zaumienil zaobstarat' dážd-ník alebo snečník.

O chvíľku neskôr upaľoval na kopec pán Würfli, obťažkaný po-riadnym reflektorom.

Aj on čosi spáchal. Dychčali svorne. Teplota: štyridsať v tieni. Ale na pozorovacom postavení niet tieňa.

- Prečo je rotmajster na mňa nasrdený? - spýtal sa pán Vanek.

- Pre tú cikádu. Cikáda je totiž zvieratko podobné kobyľke, no rotmajster je Lev.

- Odkiaľ to mám vedieť? Vidím len toľko, že je to akýsi väčší pes

...

- Umelci znášajú vojenský život veľmi ťažko.

- Zaiste, - odvetil pán Vanek a pokrčil plecami. Čo máta ustavične s umelcami?

Potom sa vrátili k jednotke, naučili sa niekoľko základných obra-tov a rotmajster si opäť vykrútil fúzy spomenutým pomalým pohy-bom ako labužníci, čo preľahujú čas, aby im pôžitok dlhšie trval.

- Legionár! - oslovil tajomníka. - Teraz mi povedzte, kto som!

- Oné ... Lev!
  - To je už o niečo lepšie. Ináč ako by ste ma nazvali?
  - Ste kráľ zvierat!
  - Dobytok! Vy ste kráľ zvierat! Rozumiete?!
  - Á... áno. Ja som lev Petrovič.
  - Za túto bezočivosť ohláste pánu nadporučíkovi, že ste dostali desať dní kasárenského väzenia.
- Pán Vanek sa urýchlene vzdialil.

2

Lingeström a Majster zatvorili za sebou dvere a Gorčev sa váhavo poobzeral.

Zutekať! Ale ako..? Portenif leží pod bielym námorníckym kabátikom a rytmicky chrápe... Otvoril dvere a vyšiel na tmavú spojovaciu chodbu... Na konci chodby stráže a tie ho vypustia jedine v spoločnosti niektorého zločinca.

Vtom sa dvere s veľkým lomozom otvorili a od výčapu sa blížil Jazmín. Trošku spitý ...

- Kto si? - oslovil tmavý tieň na chodbe.
- Pst... - povedal Gorčev. - Som Červonec... Šteňa...
- Čo sa tu táraš?
- Majster ma šmaril o stenu a povedal, aby som sa odtiaľto stratil, lebo keď sa vráti, zabije ma... A stráže ma nechcú pustiť, - zafňukal.

Jazmín zahrešil.

- S tebou je iba trápenie ... Hybaj! Previedol ho chodbou, otvoril dvere do záhrady a strážcov odbil:

- Chlapčisko ide so mnou.
- Počúvaj, Jazmín, - povedal Gorčev, keď už boli v centre mesta. - Aby sme to vzali nakrátko: podviedol som ťa. Ja som totiž Gorčev. Majster ma chcel práve zabiť!

- Hahaha. To je sranda. Ty chruňo! O Gorčevovi vravia, že jeho zauchá by mali prednášať na periférnej akadémii.

Gorčev mu narýchlo jednu zavesil, takže Jazmín preskočil cez operadlo lavičky ani tiger a pustil sa dolu hlavou do mláky. Keď sa o chvíľu opäť zjavil, zdal sa poriadne uťahaný.

- Teraz mi už veríš, že som Gorčev? - pýtal sa Rus.

- Nuž teda, - odvetil trošku neisto a chriplavo. - Čosi na tom bude, to je isté ...

Gorčev si premeral zlodeja prísnyim pohľadom a odišiel.

Jazmín uvažoval. A rozhodol sa predsa len kráčať vlastnou cestou. Stratil sa ešte toho istého dňa a nikdy viac sa v Toulone neukázal.

Gorčeva síce osud pána Vaneka pobolieval až do špiku, ale do prístavu nazrieť musel.

Pribehol zavčasu, lebo Podozrivý žralok ešte nie je ani na obzore. Ale zato auto hej. Ako vraveli: pod plachtou. A pri ňom spí nevravný Drugič, opretý hlavou o blatník.

Ukrutne si udrel hlavu, lebo blatník sa spod neho vytratil šesťdesiatkilometrovou rýchlosťou ...

Gorčev ešte neabsolvoval ani polovicu cesty do Nice, keď mu odrazu zaiskrili oči v úžasnej hrôze.

Peňaženka!

Námornický kabátik zostal v izbe! Vyzliekol si ho v tej horúčave... Naposledy ho mal v rukách Drugič, keď prikryl Portenifa!

A v ňom bezmála stotisíc frankov!

XIII. KAPITOLA

1

De Bertin, Laboux i dievča hľadeli na auto s vytreštenými očami.

- Ako sa sem dostal ten voz? - spýtal sa Laboux lokaja.

- Azda je tu nablízku aj ten, ktorému ste ho predali ...

- Čože? Jaj, či tak... Nie, nemyslím, že by bol s ním kupujúci zašiel až sem!

André sa nezdal presvedčený.

- Môj bratanec, - ozval sa odmerane, - má bernardína, ktorého predal mäsiarovi, ale pes sa dva razy vrátil. Poznamenávam však, že o prítulných autách som ešte nepočul.

- Sem sa pozri! - skríkla zrazu Anette a ukázala na sedadlo. Na koženom poťahu ležal monokel s čiernou obrubou.

- Gorčevov monokel! - zreval Laboux.

- Nuž ale... Ved' si videl na vlastné oči, že bol už v rovnošate vo Fort. St. Jean... Počkaj!

Generál zabehol do izby a pýtal si Marseille.

- Zapojte mi stotníka Harriota...! Servus! Prosím ťa, informuj ma o legionárovi Gorčevovi, ktorý sa prihlásil do légie osemnásteho v noci v delostreleckej kasárni v Nice a dnes predpoludním ho zaradili do transportného peletónu... Zisti mi, či sa ten chlap odobral dnes poobede alebo v noci do Afriky... - Krátka prestávka. - Áno... d'akujem ...

- Teda? - spýtal sa Laboux chripl'avým hlasom, keď generál zložil slúchadlo.

- Legionár číslo dvadsaťsedem menom Ivan Gorčev je spolu s ostatnými na ceste do Oranu.

2

Gorčev sa vrátil najbližším vlakom do Toulonu. Treba sa obzrieť po kabáte.

Zájsť na tvár miesta je nateraz viac ako nebezpečné, nuž ale iného východiska niet! Ved' by nemohol vyplatiť ani Vanekove nadčasy, ak sa nedostane ku kabátu a k peniazom.

K reštaurácii Texas prišiel neskoro popoludní. Najprv opatrne obšmrdal vôkol... Potom ostražito nazrel do výčapu. Ejha. Nevravný vrah Drugič pri pulte, na hlave obrovský obvaz a výčapník mu práve nalieva. Eh ...! Riskujem...! Čo sa môže stať?

Vkročil do výčapu.

Nevravný vrah Drugič skríkol:

- Haló! Ved' toto je šteňa... Červonec! Počúvam, že ťa Majster včera vykopol...

Hm. Títo teda vonkoncom netušia, že Majster vyhodil toho, ktorého pokladali za Gorčeva, a Jazmín vyviedol jeho.

- Pôjdem, - zašepkal bojazlivo. - Chcel by som iba svoj kabátik, ktorým ste prikryli Portenifa.

- Pamätám sa, - odvetil Drugič. - Ale Portenifa sme dopravili na *Podozrivého žraloka*, lebo ešte aj ráno bol spitý. Hybaj so mnou, idem práve na *Žraloka*. Plavíme sa do Afriky v autokrádežnej záležitosti.

- Aj doteraz ste sa zaoberali touto vecou, nie? - pýtal sa Gorčev.
- Veru tak! Ale teraz už nebudú nijaké kalamity. Majster vymyslel taký geniálny plán, aký ešte aj vo filmoch vidieť zriedka ...
- Veď na to auto budú dávať určite veľký pozor..;
- Dobre počúvaj: plán je tak nabetón, že aj keby na to Alfa Romeo dozerala celá vojenská flota, predsa sa dostane do rúk posádky *Podozrivého žraloka!* No!

Gorčev si povedal, že Drugič hádam zveličuje. Ale nevravný vrah povedal holú pravdu. Majstrov plán nemohla ohroziť ani flota v plnej bojovej zostave.

Prekliate Alfa Romeo, príčina toľkého nešťastia, viezlo sa v ústrety osudu v útrobach vznešenej lode *République*...

3

Podozrivý žralok kotvil pri dlhom móle tichého Quai des Beiges. Staručký biedny zaoceánsky parníček. Kto by sa nazdal, že táto opotrebovaná papuča bude hrdinkou výletu, o ktorom sa bude ešte dlhé roky rozprávať vo svete!

Posádka lode pozostáva iba zo štyroch mužov, ale tí sú vo svojom odbore jedineční. Skúsený sudca by im nasolil len tak, z prvého dojmu, najmenej po desať rokov. Kapitánom je Alex Privát. Vie, že pozícia zaväzuje, a preto si pri tejto príležitosti obul topánky, čím si získal potrebnú autoritu.

Hrbáč Rybička vysedáva pod hlavným sťažňom, koncertuje na malej harmonike a ostatní ho počúvajú.

- Šesť hodín.

Po úzkej lávke z móla ide na loď nevravný Drugič a mládenec, ktorého včera Majster vykopol z reštaurácie Texas.

Prepuká prevelká senzácia. Alex Privát sa ani nepokúša utajiť nesmierne pohnutie.

- Predsa si sa vrátil, ty chruňko?

- V noci som Portenifa prikryl jeho kabátom, - vraví Drugič. - Tak ho teraz zháňa.

- Prosím pekne... - ozval sa Gorčev bojazlivo. - Nemohol by som zostať s vami?

Teraz sa už totiž musí dostať do Oranu, aby tam vystriedal pána Vaneka, a prečo by sa medzitým nepozrel Majstrovi na prsty?

- Sprostosti, - ozval sa Rybička. - Majster nám šteňa jednoducho odstrelí.

- A to všetko pre tvoju hlúposť... že si sa prihlásil do légie! - kričal "kapitán".

- Po boku Alexa Priváta nepoznám pocit strachu, - zareval Gorčev oduševnene.

- V tomto je veľa logiky, - prisvedčil "kapitán". To, čo sa odohralo ďalej, pripadalo Gorčevovi ako zlý sen. O siedmej mu Alex Privát oznámil, že ho berú so sebou, ale pocestuje v zemiakovej debne v nástrojárni a zaviazže sa, že bude vychádzať len vtedy, keď Majster zaspí.

Niekoľko minút pred deviatou zaujal určené miesto a vzápätí zažil prvý frontálny útok stonožiek, ktoré sa nazdávali, že majú do činenia s veľkým zemiakom. Pätnásť minút po deviatej prišiel Alex Privát a spríjemnil mu pobyt fľašou pálenky s niekoľkými údenými rybami.

Okolo desiatej sa zjavil Majster. Orlí nos, belasé oči, sivé vlasy a opálená tvár pripomínali polárneho cestovateľa, čo sa po dlhých rokoch vrátil späť do veľkomesta. Za päťami mu kráčal vycivený mládenec skromného zovňajšku s nápadne veľkými ušami.

- Toto je monsieur Gafirone, - vyhlásil Majster. - Pocestuje s nami.

- Cestovať môže, len ak sa obaja uskromníte v jednej miestnosti, - povedal Alex Privát. - *Podozrivý žralok* nie je zariadený na osobnú prepravu.

- Máte iba jedinú kajutu...? Chyba ...

- To by ešte chyba nebola, keby sme mali aspoň jednu, a dreváreň je tiež len jediná, - odvetil Alex Privát.

Majster sa poprechádzal po lodi a cestou natrafil na nástrojareň.

- Nast'ahujem sa sem, - vyhlásil. - Doneste mi sem kufor.

A posadil sa na debnu. Nik sa nezmohol na slovo.

- No, čo tak zízate?

- A spať kde budete?

- Na tomto, tu...

Rozložil prikrývku nad Gorčevovým prístreším a hneď si aj ľahol. Čo si tu počneš?

Gafirone zašiel na návštevu k Majstrovi. Svitlo nové ráno, Majster ležal v polospánku na debne a Gorčev polomŕtvý v debne.

- Sadnite si, - ponúkol Majster a posadil sa. - Ved' sme si ešte ani nestihli nič povedať.

- Ďakujem, - odvetil vycivený muž s veľkými ušami. - Budeme spolu aj počas túry?

- Nie, pán Gafirone. Vaším spoločníkom bude vlastník toho auta.

Kde som už počul toto meno?, uvažoval Gorčev vo svojom väzení.

- Prečo má dotyčný záujem o zlepšenie rekordu?

- Ten pán sa stavil s jedným známym, - vykladal Majster, - že Alfa Romeo dosiahne výborný čas aj v púšťovom teréne.

Pán, Gafirone medzi rečou vybral z vrecka malú lakovanú škatuľku a rozložil pred sebou rozličné drobné nožničky, pinzety a pilníky na nechty.

- Nehneváte sa, ak si budem pri rozhovore robiť manikúru? Aj ja som začal ako automechanik, podobne ako mnohí iní pretekári. - A zaštrkotal nožničkami. - Moja nečakaná kariéra mi umožňuje, aby som venoval patričnú starostlivosť aj svojim úbohým nechtom, čo v dielni tak veľa vytrpeli...

Zhlboka si vzdychol. A pílil.

Teraz už Gorčev vedel, odkiaľ pozná meno dotyčného: počul alebo sa o ňom dočítal ako o známom pretekárovi.

- Ak by sa štart z mojej viny nepodaril, vrátim vám štrnásťtisíc frankov, - poznamenal Gafirone a vyberal spod nechtov prebytočnú pokožku. - Poctivosť pokladám za prvoradú.

- Aj ja, - odvetil Majster.

- Ale dvadsaťtisíc frankov dostanem v každom prípade.

- Nedívajte sa na to ako na preteky. Vašou úlohou je dopraviť auto pretekárskym tempom na určené miesto. V Orane sa nasťahujeme do hotela Imperial. S poverovateľom sa stretnete akiste už na druhý deň.

- Kde sa s ním stretnem?

- Navštívi vás v hoteli. Volá sa barón Lingeström.

- Ale to vám hovorím vopred, - povedala pretekárska primadona, čo kedysi montovala ufúlvané motory - Nekúpili ste si ma. Ak sa mi niečo nebude pozdával, pískam na všetko.

- Nech sa páči; toto je presná mapa.

Gafirone si mapu pozorne preštudoval, ale medzitým aj usilovne narábala pilníkom.

- Jedným slovom, - povedal Majster a obočie mu začalo poskakovať, lebo vŕzkanie pilníka ho hysterizovalo, - sledujte cestu zakreslenú čiernou farbou a dostanete sa do slobodného černošského štátu Ifiriz. Sem musíte dopraviť baróna autom.

- A táto červená čiara?

- Ak náhodou zabľúдите na čiaru vyznačenú červenou, je všetkému koniec! Táto cesta vedie k Prokopovej papuči!

- Aké nebezpečenstvo môže skrývať nejaká domáca obuv?

- Prokopova papuča je mŕtve riečište čudného tvaru, v ktorom sa zdržuje domorodý náčelník Abe Padan, najväčší nepriateľ baróna Lingeströma. Tu máte, pane, mapu, dobre si ju schovajte.

- Ďakujem. Neprekáža vám, ak to trošku prefarbím?

- Ale, pán Gafirone! Prečo chcete prefarbiť mapu?

- Hovorím o svojich nechtoch!

Otvoril lakovanú škatuľku a rozložil potrebné náčinie.

- Pred vylodením vám odovzdám štyridsaťtisíc frankov. V hoteli vás potom vyhladá Lingeström a vybaví ostatné. Dôležité je len, aby ste si dávali pozor, najmä v súvislosti s istým Gorčevom.

- A to je kto?

- Nebezpečný dobrodruh. Pred ním sme v bezpečí jedine na tejto lodi.

- Zaujímavé, - poznamenal Gafirone, - koľko chrobákov po vás behá.

Majster sa strhol, vyskočil, začal tancovať, poskakovať, driapal zo seba šaty, bielizeň, akoby bol zošalel.

Légie stonožiek a iného hmyzu mu behali po celom tele, vo vlasoch, nohaviciach, všade. A už aj začali diabolsky štípať a hrýzť.

Kým on prednášal, Gorčev sa venoval neúnavnému zberu chrobákov a vždy po naplnení škatuľky vypustil zlostnú háved' škárou v debne tam, kde videl pred sebou Majstrove nohavice a nohu.

XIV. KAPITOLA

1

Africké brehy už boli dosť blízko a blízko boli aj udalosti, čo ich na konci tejto plavby očakávali. Všetko pre to diabolské auto. Posádka *Podozrivého žraloka* sa zišla večer v nástrojárni. Majster sa totiž presťahoval na opačný koniec lode a usilovne sa natieral rozličnými mastičkami. Ofenzívu stonožiek pokladal za jeden z najhroznejších zážitkov svojho života a telo mal pokryté pupencami ešte aj po týždni. Jeho sa teda báť nemuseli. Iné problémy omínali teraz hlavy komisionálnych lúpežníkov. Zaoberali sa prípadom opusteného chlapca. Počas porady poskytoval lacnú pálenku nevravný vrah Drugič z svojej stálej zásoby.

- Rozmýšľam takto, - povedal napríklad Alex Privát. - Ak nenechám toho bezmocného chalana skapať, azda mi na druhom svete odpíšu z účtu kuriča. - A po krátkej úvahe dodal: - Hádám aj pošťara... Aj keď doručoval peniaze ...

- Odporúčam, - ozval sa Rybička, - aby sme ho vyučili za prechovávača. K tomu remeslu netreba sily, komercia je jednoduchá a zárobok slušný.

- To nie je dobré, lebo toho chmuľ'a každý podvedie, - mienil Alex Privát. - Nech je radšej lodným kuchárom. Toho sa neodvážia veľmi zrúbať: nemá zástupcu. A usilujú sa s ním dobre vychádzať, aby hlboko načieral.

Majstra zatiaľ sledovala stála hliadka, lebo sa báli, že sa kvôli Gorčevovi vyvrší na tomto mládencovi. Keď sa zbojník úctyhodného zovňajšku približoval, Gorčev sa vrátil do debny, medzi svoje obľúbené stonožky. Ako by sa zatvárali, keby sa zrazu dozvedeli, že nemotorný chlapec je Gorčev?

Tento prekvapujúci obraz im zatiaľ osud rezervoval.

Gorčev sa ukázal všestranne užitočný pomocník. Večerami za sprievodu muzikálne založeného Rybičku vyspevoval a naučil ich niekoľko naozaj krásnych piesní o Volge. On sám pískal terc, Alex Privát prispel basom, Mosadzná noha tenorom a nevravný vrah Drugič pálenkou.

Až po dlhom čase vysvitlo, že prekrásne piesne o Volge sú vlastne úryvky z hrdinského eposu fínskeho ľudu Kalevala, preložené do svetového jazyka esperanto.

Keď sa v diaľke zjavili kontúry oranského prístavu, Gorčev sedel pri okienku a pozeral. Vedľa neho fajčil Alex Privát z čibuku. Gorčevov zovňajšok bol už uspokojivý, lebo medzitým sa mu podarilo získať od Portenifa naspäť kabát. Obaja sa dívali na luxusný parník *République*, čo zakotvil po boku *Podozrivého žraloka*.

- Na tomto vezú auto... - hundral Alex Privát. - Nejaký generál a jeho kumpán.

Čiže de Bertin a Laboux prišli takisto loďou *République*. A pravdepodobne aj Anette.

Nuž ale prečo si títo najali pretekára, ak je Alfa Romeo v Labouxových rukách? A čo je to za "geniálny" plán, o ktorom sa bol zmienil Drugič? A vôbec, čo to je za potvoru, to Alfa Romeo, že sa preň tak zúrivo bojuje? To všetko sa premieľalo Gorčevovi v hlave. Medzitým sa na *République* začala vykládka.

Z hlbín lode sa štvirá obrovské, na belaso lakované Alfa Romeo... Žeriav zahučí, zarinčí, natočí sa smerom k moru a voz sa zaligoce na vzdušnej ceste nad hlbokou vodou...

- Chlapče, - zašepkal Alex Privát a hľadel meravo na rozhojdané auto, čo teraz na sekundu znehybnelo vo vzduchu. - Ty... šteňa ... - zachripel vzrušene a oči sa mu zaligotali. - Počúvaj sem a... a potom zabudni, čo som ti povedal, lebo ináč ťa zahluším. Toto je najcennejšie auto na svete...! Je celé zo štrnásťkarátového zlata!

Gorčev zísal do výšky s otvorenými ústami.... A zrazu naľakane skríkol.

- Reťaz sa pretrhla!

Jediná sekunda ... a štrnásťkarátové Alfa Romeo padá do šireho mora, vzápätí vybuší obrovský gejzír, špliechanie ... a hlbiny nepokojného oceánu auto pohltia...

2

Prípád tohto diabolského vozidla je mimoriadny najmä preto, lebo postihol aj vonkoncom nezúčastnených ľudí a zapríčinil im mnohé nezmyselné útrapy.

Jedným z tých, ktorých neveriteľná príhoda postihla, bol neborák pán Vanek. Jeho lôžko v ubytovni používali na hladenie bielizne, pretože pán Vanek sa tu aj tak nikdy nezdržoval: takmer nevychádzal z väzenia.

Predpoludním krúžieval pán Vanek po nádvorí, prirodzene, poklúsom, poobede sa zúčastňoval na povinnom výcviku a vo voľných chvíľach ho spoluväzeň Mehár, jednooký Turek, pravidelne bil. Bíjal ho po každom jedle, akoby bola bitka medecínou. Medzi pánom Vanekom a obrovským Turkom jestvovalo akési nedorozumenie, ktoré sa nedá objasniť, lebo Mehár hovorí výlučne svojou materčinou. Keď pána Vaneka priviedli do tejto cely prvý raz, jednooký obor tam už pobýval dlhší čas a zaoberal sa zvláštnym telocvikom. Tajomník ho chvíľku pozoroval a potom sa informoval, ako často vykonáva Mehár takúto namáhavú rozcvičku.

Turek zavrieskal niekoľko samohlások.

- Prosím, - povedal pán Vanek. - Nechcem sa vnucovať, ale ja týmto veciam rozumiem; moja sesternica viedla kedysi školu rytmickej gymnastiky a cvičila spolu so svojimi žiačkami pod šírým nebom pohyby zvané Dalcroze, kým sa len do toho nebul akýsi úradný lekár.

Mehár sa po tejto prednáške upokojil a neskôr sa aj priateľsky usmial.

Ale vtedy spáchal pán Vanek chybu. Poznamenal totiž, že vonku je pekné počasie.

To nemal robiť!

Ako to Turek pochopil, nedozvie sa hádam nikdy. Ale poznámka o počasí zapríčinila neopísateľný duševný otras. Bil sa oboma päťami do prs, vrieskal, prisahal a plakal.

- Ale, prosím vás... - zahabkal pán Vanek. - Ak si želáte, poznámku odvolám a uznám, že počasie je prevažne suché, búrlivé, ba pripustím aj prízemné mrazy ...

- Ty ... pes ... neveriaci... - zreval Mehár a zdrapil pána Vaneka pod krk. - Ty asi... nevedieť... kto ja byť?

- Prosím ... - zašepkal pán Vanek. - Ráďte mi povedať, aká ste zver, a ja vás budem podľa toho oslovovať ...

Život pána Vaneka zachránil strážny, čo doniesol večeru. Napokon veľa toho života v ňom už aj tak nebolo, lebo obrovitý Turek

Mehár otrieskal hlavu spoluväzňa o kovové dvere cely, pričom plakal skutočnými slzami.

Mehár zrúbal tajomníka častejšie, lebo ho rozčúлил už samotný pohľad na pána Vaneka. Ale dôvody hnevu a nedorozumenia v súvislosti s Vanekovou poznámkou o počasí sa doteraz nevysvetlili.

Tajomník si uvedomil, že ak v dohľadnom čase nezoznenie tlmočníka, Turek ho skôr alebo neskôr zahluší.

Medzitým mu Gorčev odkazuje, že treba už len trošku pozhovieť. V prílohe posielala ústrižky o zaplatení honoráru. Pán Würfli, ktorého vohnali do konkurzu a neskôr do légie, akosi podvedome vycítil, že musí držať s pánom Vanekom, a preto ho veľmi často obťažoval.

- My sme lepší ľudia, - šepkal mu potichučky v kaluži na cvičisku, kde práve ležali.

- Verte mi, v tejto kaluži sme hnusní.

- Ale prosím vás! Ráčte sa vyjadrovať v jednotnom čísle.

- Prečo? Veď ani ja nie som oveľa krajší ako vy!

- Sme príbuzní a blízke duše!

- To si mám vysvetliť tak že ste mojím duchovným bratancom alebo duchovnou babičkou? Čo ma po vás?

- Počúvajte, - zašepkal pán Würfli a priplazil sa v mláke ešte o kúsok bližšie. - Mohli by sme spolu zbehnúť.

- Pane! Slušný zamestnanec radšej zomrie, ale zmluvu neporuší!

- Vy ste boli aj zamestnaný, pán Tintoretto?

- Ak si želáte, aby sme diškurovali aj v ďalších mlákach, toto hnusné slovo viacej nepoužite!

- Dvadsaťsedmička ...! Vy gaunerí - vrieskal Verdier a Vanek smutne vzdychol:

- Zasa som na programe. Aby vás porazilo, pán Würfli!

A tak to šlo pekne dokola. Nemal voľnej chvíľky na kantínu, na slobode sa pohyboval málokedy a pri prvej vychádzke natrafil nešťastník práve na maršala Marigona, známeho svojou večne moróznou náladou, lebo mu v boku uviazol náboj, ktorý sa pri zmene počasia alebo rozčúlení pohyboval. Maršal prechádzal práve popri tlačiarňi, keď mu padol zrak na legionára, čo zdraví majiteľa tlačiarne. A nadvihne čiapku. Nuž toto nemôže nechať len tak, veď takéto divadlo mu rozhybe náboj v boku!

- Legionár! Vy blázon. Čiapku na hlavu!

- Ďakujem, nie je mi zima. Vojak má byť otužilý, - odvetil a priateľsky kývol rukou.

- Legionár ...! Kto som?

Vanek sa naľakane poobzeral:

- Tiger...? Nie...? Prosím, ak náhodou nie, ja ... Budem radšej hádať, dobre?

Náboj v maršalovom boku sa obrátil. Tu stojí pred ním vojak, gombíky špinavé, akoby bol prišiel na rovnošatu starodávne, zašlé mince z archeologického nálezu, zbraň mu visí kdesi v okolí brucha, čiapku si drží pri stehne ani nejaký doručovateľ. Nom de nom!

- Legionár! Ihneď si dajte čiapku na hlavu! Vy ste chorý na mozog!

- Prosím pekne, pán doktor, - bľabotal pán Vanek. - Som totiž novým zamestnancom armády ...

- V ktorej pevnosti slúžite? Predložte mi osobné dáta.

To, čo sa stalo potom, rozprával maršal ešte po rokoch zachrípnutým hlasom a náboj v boku sa mu zachvieval...

Legionár siahol do vrečka, vytiahol navštívenku a odovzdal mu ju. Šedivý vojak sa zháčil a zabudnúc na všetko, vybral z vrečka okuliare. Neveril vlastným očiam!

EDUARD B. VANEK

Legionár

Cudzinecká légia
ORAN

Fort St. Thérèse
telefón: 3736

Maršal vytreštil oči.

- Marš! Veď ja to už zariadim. Teraz sa vráťte do pevnosti a hláste, že sme sa stretli...

- Koho tam zaujímajú moje súkromné záležitosti? Je tam toľko práce ...

- Zmiznite! Idiot! Odstúpte!

- Odkiaľ?... - spýtal sa nevinne a tým sa dialóg skončil.

Maršal smrteľne zbledol, pohrozil legionárovi päšťou a odišiel. Ale toľko ešte stihol zočiť, že legionár na rozlúčku zdvorilo dvihol čiapku.

XV. KAPITOLA

1

Sedeli na terase oranského letohrádku a mlčali. De Bertin už pohol všetkými pákami, aby auto z mora urýchlene vytiahli. Žiaľ, na mieste, kde sa utopilo, je hĺbka čosi vyše sto metrov. Treba nasadiť osobitnú pomocnú loď vojnového loďstva, ale najbližšia jednotka kotví v Breste a trvalo celý deň, kým s admiraliťou vybavili, aby špeciálnu mínolovku odvelili do Oranu.

- Akékoľvek oneskorenie je teraz už nebezpečné, - povedal Laboux. - Ak sa povstalci Abe Padana nedostanú včas k zbraniam, utopí Dizard celú vzburu v krvi.

- Kam ste mali auto dopraviť? - spýtala sa Anette, Ináč málovravná a bledá.

- Neďaleko oázy Abudír je skalnaté riečište. Prokopova papuča. Tam sa utáboril aj Abe Padan.

- A prečo ho Portugalec nechá na pokoji?

- Smerom od Ifirizu je to miesto neprístupné. Dizard by musel prejsť cez francúzske územie, pretože severná časť Ifirizu je preseknutá neutrálnym pásmom a tam sa smú pohybovať len neozbrojené civilné osoby.

- Ako zaútočí Abe Padan?

- Hm... Jemu by sa podarilo preniknúť v noci cez francúzske pásmo... Dizardovi by to asi nevyšlo, lebo francúzski hraničiarci nevidia iba toho, koho nechcú...

Anette mlčala. André servíroval čaj a naozaj nemôžeme povedať, že dotieral, ale jeho tvár predsa len mierne dramatickou grimasou vyjadrovala sústrasť, veď aj on sa dopočul o smutnom osude vozidla.

- Na čo myslíš? - spýtala sa Laboux dcéry.

- Na nič. Vlastne ... na chudáka Gorčeva ...

- Je v poriadku... Bertin sa už informoval, - povedal tichučko. Generál mu skočil do reči.

- Rota odišla z Oranu hneď na druhý deň. Výcvikový tábor je niekoľko kilometrov odtiaľto a dôstojnícky zástupca Douville dostal opäť dvetisíc frankov, aby sa Gorčevovi vodilo dobre. Ale prezradím ti, Anette, že mu ich dal Laboux.

- Á ... áno ... Ľutujem, že ten trul'o ...

Nemohol dokončiť. Anette sa mu hodila okolo hrdla a vybozkávala ho. Ešte aj slzička Jej vypadla.

- A čo bude... po výcviku? - spýtala sa Anette.

- De Bertin urobí všetko, aby ho neposlali na púšť... Je v ustavičnom kontakte s veliteľom roty. A ten už vie, že Gorčev je z nejakého dôvodu osobitne významná osobnosť.

- Z nejakého dôvodu! - vykričlo dievča žalostne. - Ja ho predsa ľúbim a nikdy nebudem ľúbiť nikoho Iného!

- Nemôžem vydať dcéru za prvého pobeľaha, čo jej skríži cestu!

- Nijaký pobeľah! - skríkla Anette. - Ľúbim ho! A vezmi na vedomie, že sa zaňho vydám!

- Odmietnem ho! Nech sa stane v budúcnosti čokoľvek! - reval Laboux a očervenel.

A budúcnosť sa prihlásila o záverečné slovo ako na konci divadelnej hry: vstúpil André, na táčni pošta, hlava vztýčená a na tvári grimasa, akoby mu boli všetky listy dávnymi nepriateľmi.

Jeden z listov obsahuje sústrastné riadky veliteľa Bores-Bouledinskej roty. Nováčik Ivan Gorčev zomrel nečakane na infarkt...

2

Smrť alkoholika Cortota urýchlila rozhodne i veľkorysosť, ktorú mu preukazoval Douville z Labouxových peňazí. Hector Potiou mu umožnil voľný pohyb a potulky, nečudo teda, že bol spitý vo dne v noci. Nastalo to, čo väzenskí lekári dlhý čas predpovedali. Pri nácviku ofenzívneho rozbehu srdce nevydržalo.

Anette sa prebrala až po niekoľkých injekciách.

Laboux sa zrútil a sedel skrčený v kresle. Zvesť ho načisto zlomila.

- Aspoň ty sa pozbieraj, - prehovoril de Bertin. - Musíme sa s nešťastím zmieriť. Ten neposedný človek šiel za svojím osudom sám... i keď si zaslúžil lepšie.

Ale Labouxa trýznilo svedomie. Všetko pre hlúpy žart...

- Kedy ho pochovávajú? - spýtal sa.

- Dnes poobede, - zachmúril sa generál.

Potom sa s nimi rozbehlo auto k výcvikovému stredisku. Veliteľ roty ich zaviedol do baraku, kde bol ubytovaný nebohý "Gorčev" ... Tu je jeho lôžko ... veci... Pri posteli na dlážke ležala tabuľka žuvačieho tabaku. Generál sa zháčil. Veď chudák chlapec nežul predsa močku!

- Prosím ťa, ukáž mi aj jeho veci, - požiadal veliteľ'a.

Ten však musí čosi narýchlo vybaviť. Pridelil im rotmajstra Hectora Potioua, ktorý sa ukrutne prestrašil, že generál chce vidieť "Gorčevovu" batožinu. Lebo teraz sa strhne harmatanec... Dobre vedel, že Cortot nie je Gorčev.

Zašli do skladu a Potiou predložil veľký žltý kufor. Na kufri vizitka: Ivan Gorčev. Spomedzi jemnej bielizne vypadli fotografie.

Je to on!

Zo snímok sa na nich usmievala milá, veselá tvár známeho mládenca v slamenom klobúku, ktorý nosil trošku nakrivo.

Hector Potiou medzitým zbledol ani mŕtvola. Mohol by povedať, že originál tejto fotografie nikdy v týchto končinách neslúžil a žltý kufor doručili Cortotovi vojenskou poštou. Nejaký mäsiar ho ukradol v Marseille skutočnému Gorčevovi a akýsi vojak to z pomsty udal. Ale ak to rotmajster rozpovie, začnú sa kutrať v Cortotovej záležitosti a môže nastať ukrutná kucapaca. Nuž teda radšej mlčať a mlčať. Laboux si hrýzol pery, Anette nariekala. Neskoršie zašli na maličký legionársky cintorín, aby sa zúčastnili na jednoduchých obradoch ...

Truhla čaká na spustenie do tmavého hrobu a na nej bielymi písmenami:

LEGIONÁR IVAN GORČEV
21-ročný

Labouxa bolí srdce. Ťaží ho vedomie viny. Posadil sa v posteli.
 V povetrí je scirocco. Sporný, odporný večer.
 Napije sa koňaku... Pred oknom hmla a na nej ani ha plátne kina
 chveje sa obraz:

LEGIONÁR IVAN GORČEV
 21-ročný

Chodiť! Ísť...! Neznáša dcérin pohľad, neznáša vlastné myšlienky... Asi sa mu obnovila malária ... Horúčka...?

Obliekol sa a odišiel z domu... Náhlil sa preč.

Vietor skuvíňa a vlažná zapáchajúca africká noc je skrz-naskrz popretkávaná tenkými, priesvitnými závoji hmly...

Zašiel do prístavnej krčmy. Vždy keď sa tnú čosi nepozdávalo, želal si zo seba zhodiť panský život a zamiešať sa medzi masu námorníkov i ostatných jednoduchých ľudí.

- Koňak!

Krčmár si podozrievavo premeral hosťa v slušnom odeve.

- Čo zízate, no?! Doneste mi ten koňak, chumaj!

- Áno! - odvetil krčmár a podozrenie sa rozplynulo.

Po ôsmom koňaku vnútorné napätie akosi ustúpilo. Radostne vdychoval výpary mokrých blúz a gumených plášťov.

Do nevzdušnej, hmlistej noci vykročil ešte stále s horúcou hlavou. Sparou sa k nemu predierajú rozmazané tváre, ligotavá čiapka policajta ... rinčiace pomalé nákladné auto. Vzdialené lodné sirény skuvíňajú opretekky s vetrom.

Trošku sa mu zakrútila hlava. Asi som sa opil, pomyslel si... Z postrannej uličky sa ozval tiahly zvuk klaksónu a pred Labouxovými očami sa zjavuje opäť nápis: 21-ročný.

A teraz sa spoza rohu vynára veľké belasé auto: potopené Alfa Romeo. A za volantom mŕtvy legionár Gorčev.

Čiapka, blúza... áno, Laboux vidí na ňom všetko a vo svetle reflektorov druhého auta vidí aj jeho tvár...!

Mŕtvy vojak za volantom potopeného auta!

Vozidlo prebehne na červenú. Čo sa stará mátoha o cestné signály...? Laboux len stojí, hlúpo zíza a hlava mu horí. Veľmi dobre vie,

že keby podišiel bližšie k autu, vidina by sa rozplynula spolu s Gorčevom...

V hroznom duševnom stave kráčal po stopách stratenej vízie, v pouličnom ruchu, čo stratil v tomto opare kontúry.

Videl mŕtveho za volantom potopeného auta!

Laboux si pretiera spotené čelo. Azda sa zbláznil...? Treba sa dostať domov... Toto už bolo viac ako opitosť a viac ako horúčka... To je už vízia. Fixné predstavy narušených zmyslov ...

Na námestí zabočí a je doma ...

Náhle vystrie obe paže pred seba ako v obrane a telom mu prebieha mrazivé šteklenie.

Pred vilou stojí neporušené obrovské Alfa Romeo...!

Chcel by kričať, zrevať, no z hrdla nevychádzajú ani slová, ani dych ... Bože! Len nezošalieť!

Posadil sa zadychané na mokré schody a hľadel na auto ... Chcel, aby sa vízia stratila ... Márne!

Auto stojí pred domom a na čarokrásny belasý lak búšia ťažké kvapky tropického dažďa ...

4

Teraz už udalosti nevy pustili zo svojho vírivého besnenia smietku, čo sa volala Gorčev. Skrčil sa v nástrojárni a odtiaľ pozoroval, kedy odídu Majster a Gafirone. Po odchode oboch cestujúcich prišiel poňho kapitán.

- No, a teraz vyjdeme na breh, - povedal Alex Privát. - Dúfam, že sa nechceš hlásiť v légii?

- Nie, nie, - ponáhlal sa odvetiť, lebo netreba sa báť na tomto svede nikoho, iba dobrodincov a spomedzi nich najmä Drugiča, ktorého súcit je natoľko mocný, že ho svojho času ohlušil rebrikom. - Chcem sa iba pozrieť za istým príbuzným a potom by som sa vrátil.

- Popoludní budeme v reštaurácii U troch veselých červíkov.

- Na čo ešte čakáme, ak auto padlo do mora?

- O to sa ty nestaraj! A vôbec, v každom prípade musíme počkať, lebo Lingeström a Aldous pricestujú až zajtra.

Gorčevovi sa bohémske ľahťárstvo protektorov páčilo. Celkom ľahko oželeli stratu vzácneho voza. Tvrdí chlapci.

Na brehu sa rozlúčili. Nevravný vrah Drugič ho ešte potľapkal láskavo po pleci, až mu čiapka spadla. Všetko jedno! Hlavne, že sa ich konečne zbavil.

Zašiel predovšetkým na poštu, aby sa presvedčil, či ho nečaká nejaký list v poste-restante. Prirodzene, čakal.

Keď bo otvoril, trošku sa mu zakrútila hlava.

P. T.

*Lev Petrovič
riaditeľ*

*ORAN
poste-restante*

Potvrdzujem príjem Vášho ct. listu zo dňa 2. t. m., dovoľujem si Vám oznámiť, vážený pán riaditeľ, že po prehliadke mojich ct. účtov fungujú na nich tieto zanedbané splatnosti:

Na účet môjho zvýšeného platu od 1. t. m.

1000 fr.

Zástupné od Z. t. m.

8000 fr.

Spolu

9000 fr.

Vykázaná podlžnosť pravdepodobne ušla Vašej ct. pozornosti, a tak Vás úctivo prosím, aby ste túto u mojej ct. podpísanej firmy čo najskôr vyrovnali.

Zároveň si Vás dovoľujem zdvorilo upozorniť, že moje vzťahy voči francúzskej brannej moci si vyžadujú neodkladnú úpravu, a preto očakávam Vašu ctenú prítomnosť čo najrýchlejšie, v opačnom prípade by som bol nútený s hlbokým poľutovaním naďalej slúžiť, čo by znamenalo pre horeuvedenú armádu veľmi smutné následky a mňa by to donútilo neodkladne vykonať prehliadkové kroky a podobné nepríjemné cviky.

Vyslovujúc svoje hlboké pohnutie v dôsledku Vášho veľacteného meškania, zato však aj naďalej očakávajúc Vaše vzácne dispozície, znamenám sa

s vynikajúcou úctou:

EDUARD B. VANEK.

legionár a súkromný tajomník

XVI. KAPITOLA

1

Oranský hrad postavili na výčnelku pevniny iba nedávno, pred niekoľko sto rokmi, a turisti tvrdia, že je odtiaľ nádherný výhľad na more.

Pod rozličnými zrúcanými terasami hradu je Sultana Korridor. Tu strážil maurský vojvodca Abu ben Mansir svoju nevernú milenku na reťazi, aby ju týmto naozaj radikálnym zákrokom uchránil od akýchkoľvek ďalších nerestí.

Toto miesto si Gorčev vybral na stretnutie s pánom Vanekom.

- Nehnevajte sa za oneskorenie, - ospravedlňoval sa Gorčev po zvítaní. - Nezavinil som to a dúfam, že som zaň aj zaplatil...

- Myslíte si, že sa čosi podobné dá zaplatiť?

- Nuž, pozrite, - priznal sa Gorčev. - Ja som to predpokladal.

Vanek smutne prisvedčil:

- Mali ste pravdu.

- Teraz si oblečiem vaše šaty a zídem k rote. Vás stíhať nemôžu, len ak sa ja budem musieť zodpovedať za to, že ste ma zastupovali.

Vanek vyzliekol rovnošatu a Gorčev sa obliekol za vojaka. Nohavice mohol vytiahnuť až pod pazuchy a blúza na ňom visela ako plást. Zato pán Vanek obišiel horšie: keď si chcel obliecť Gorčevove nohavice, praskli. Ale načisto, na dva kusy!

- Tu počkáte, - rozhodol Gorčev, - kým vám od najbližšieho stariára čosi neprinesiem.

Pán Vanek sa úzkostlivo poobzeral.

- Myslím, že tu zažijem trápne týždne, kým ma zasa vyhľadáte.

- Nežartujte! Hádám si nemyslíte o mne čosi také? O minútu som naspäť. Nestrachujte sa, - povedal Gorčev a odišiel.

O minútu sa ešte pán Vanek ani nestráchal, ale o také dve či tri hodiny ho už schytila obava, a keď sa začalo pomaličky stmievať, zmyslel si nadviazať kontakt s okolitým svetom. Vykročil z dverí, aby na niekoho zakýval. Jediný odev v blízkosti pána Vaneka bolo Gorčevovo námornícke sako.

Pán Vanek zakýval.

Prechádzala tadiaľ práve balneologička z Nórska, na vrchole svojho života, na tvári predzvesť ženskej jesene a v rukách kodak. Odpadla na mieste. Dva dni ju liečili na úpal, pretože nevládala rozpo-vedať, čo sa jej stalo.

O chvíľku šla okolo skupina chovaniiek dievčenského sirotinca; ich profesor rozmlátil na Vanekovom úbohom chrbte dáždnik.

Po týchto udalostiach si zasadol vyčerpaný pán Vanek opäť na kamennú lavičku... Už sa bol aj zmieril s myšlienkou, že tam vyčká Gorčevov návrat a bude sa stravovať surovým mäsom rozličných plazov, no profesor dievčenského sirotinca podal proti nemravníkovi trestné oznámenie a po váženého tajomníka si prišla hliadka.

V cele sa zvítal s Mehárom, ktorý sa práve zaoberal systematickými úklonmi tvárou až po zem. Pán Vanek sa posadil potichučky do kútika a ozval sa skromnučko až vtedy, keď sa Turek na chvíľku obrátil:

- Môžete ma zrúbať až po skončení. Neponáhľam sa. Len sa bavte ďalej, pán šialenec...

2

Čo sa prihodilo Gorčevovi? Prečo zabudol na zmučeného tajomníka?

Zavinil to výhľad.

Gorčev sa totiž na chvíľu zahľadel z terasy na nádhernú panorámu a zistil, že hrad vyčnieva presne nad kamenným mólom, pri ktorom kotví *République* a v bezprostrednej blízkosti aj *Podozrivý žralok*.

A naraz len zočí, že na móle pri *République* stojí Majster, bezpečne ho spoznáva podľa sivých vlasov, vedľa neho hrbáč Rybička a tamten čaptavý... Druhič! Ten je zasa Alex Privát! Vedľa nich muž v úradnej čiapke - díva sa na akýsi papier, akiste nákladný list, čo mu odovzdal Majster...

Gorčev ich vzrušene pozoroval. Onedlho zaškripal žeriav ... spúšťa reťaz do útrov *République* ... dvíha čosi do výšky... Auto v plachte... Vidieť mu štyri kolesá

Gorčev nič ešte nechápe, ale voľačo tuší a srdce mu divo búcha.

Prevážajú štrnásťkarátové auto! Tu je vzácne auto, reve mu čosi v mozgu, hoci je to vylúčené, veď padlo do vody ...! Nie ...! Tu sa niečo muselo stať! A rozbehne sa... Medzitým sa slnko schová za mra-

ky, obrovský tank oceánskej hmly dosiahol pobrežie, vtrhne do ulíc, zahalí ľudí...

Gorčev dobehol na nábrežie... Zo sypkej hmly zaznieva klaksón a z diaľky sa blížia svetelné kužele taxíka ... Na sekundu osvetlia karosériu auta a Rus nevdojak zreve!

Z nábrežia odchádza obrovské, na belaso lakované Alfa Romeo...
Štrnásťkarátové auto!

3

Gafirone sa podľa Majstrových príkazov posadil pred Imperiálom do Alfa Romea a pustil sa pestiť si nechty.

Dvierka na aute sa otvárajú. Pri voze stojí mladý vojak prísneho držania, no v nie celkom priliehavej rovnošate.

- Vy ste automobilový pretekár Gafirone?

- Áno.

- Toto belaso lakované Alfa Romeo je vaše?

- N ... nie ... ee ... patrí totiž pánovi, čo ...

- Nasledujte ma, prosím, nie je vylúčené, že ide len o jednoduchú formalitu. Pôjdeme pešo. Voz počká tu...

Gafirone zbledne ani stena a smutne putuje za Gorčevom. Mohol si ostatne myslieť, že vec nie je čistá.

Pred nimi chmúrna, tmavá budova... Vojak otvára dvere a Gafirone vstúpi dnu. Ostatnú časť chodby oddeľuje záclona.

- Počkajte tu, kým vás ohlásim pánu majorovi.

A zájde za oponu. Gafirone čaká ... čaká ... Uplynie dvadsať minút. Konečne vyjde spoza opony príslušník pápežskej telesnej stráže s halapartňou, v rovnošate z minulého storočia a vytreští oči na pretekára.

- Koho čakáte? ...

- Eee ... majora ...

- Akého majora? Toto je umelecký vchod oranského Divadla klasičky, hej!

Gafirone sa chvíľočku nazdáva, že zošalel, potom sa rozbehne a nestará sa o ľudí, do ktorých vráža ... Beží, uteká, letí...

Neskoro...! A Majster pred hotelom zúri... Po jeho boku kapitán s kačacím zobákom a ostatné zanedbateľné postavičky z lode. Len auto chýba ...

Gorčev medzičasom predbehol Majstra, vrátil sa k hotelu taxíkom, Jednoducho si sadol za volant a rozbehol sa s vozom rýchlosťou šialenca.

O pol hodiny zaparkoval pred Labouxovou vilou.

4

- Čo sa stalo? - pýtal sa považáč menom Mosadzné noha, keď sa poňho Alex Privát stavil v reštaurácii U troch veselých červíkov, aby zašli spolu na námestie, kde majú počkať Majstra.

- Ten Gorčev... - zaškrípal zubami. - Bodaj by zdochol! Ukradol nám auto. Pretekára elegantne previezol ....

- To nebolo nijaké umenie, - usúdil nevravný vrah Drugič, ktorého hlas počuť jedine v tých výnimočných chvíľach, keď sa mylí. - Pretekár je blázon tak či onak.

- Teraz nám aspoň rozpovedz, čo je to za historku s autom, čo raz hodia do vody, inokedy ho zasa ukradnú!

- Majster dal v Janove na *République* just takú mašinu, ako je táto štrnásťkarátová, - vysvetľoval Alex Privát. - Deklarovali ho ako Gafironov voz a prikryli plachtou. V lodnom skladišti ho pristavili k Labouxovmu vozu. Skladníka sme mali vo vrecku a pred vykládkou šikovne premiestil plachtu z nášho voza na Labouxov. Z tých dvoch vozidiel, ktoré stáli vedľa seba, považovali prirodzene, za Labouxovo tamto, čo stálo bez plachty, i keď to bolo práve naše. No a keď sa potom auto odtrhlo, mysleli si aj oni, že je to štrnásťkarátové.

- Ako ste vedeli, že sa reťaz roztrhne?

- Veľmi jednoducho. Skladník naložil ešte počas plavby pod sedadlá nášho voza päťstokilogramovú záťaž. Presne o tristo viac, ako je nosnosť reťaze.

- Výborný plán! A naraz ti len takýto vetroplach ...

- Kde môže byť teraz to šteňa Červonec? - poznamenal Rybička.

- Azda len nezbesnel opäť s tou légiou?

V tej chvíli zabrzdilo vedľa nich obrovské auto. Sťahovacie nebo-daj, alebo čosi podobné. Zo sedadla zliezol Majster.

- Počúvajte, mládenci! Nemáme času na vysvetľovanie. O hodinu odchádzame týmto vozom, čakáme len na Lingeströma.

- Budeme si zarábať na chlebič povozníctvom?

- Zavri si papuľu! Štrnásťkarátové auto bude naše! Tento voz je hoden viacej, než náš predošlý plán! A onedlho v ňom bude aj Gorčev, na to ti prisahám! Teraz potrebujeme ešte jedno auto, lebo Lingeström s miešancom a Portenifom pôjdu zvlášť... Tu počkajte!

A zoskočil z obrovského krytého auta, nasadol do blízkeho taxíka a už ho nebolo.

- Čo to môže byť za auto? - dozvedal sa Rybička. Ale ešte skôr, než sa mohli pustiť do ohliadky, Mosadzná noha naraz len zreve:

- Tu je! Pozri sa na to hovädo ...

... Gorčev sa práve náhlil spreď Labouxovej vily na hrad mimoriadne znepokojený všetkými, možnými i nemožnými strasťami, čo môžu stihnúť pána Vaneka osamote v kazematách stredovekej pevnosti.

... A naraz sú len vôkol neho Alex Privát, Mosadzná noha, hrbáč Rybička a nevravný vrah Drugič, čo práva ovoniava ananás. Obstúpili ho.

- Hej. Červonec! A toto je čo za jednanie?

Gorčev naľakane strnul. Bože na nebesiach. Títo ma teraz tu zdržia, a pán Vanek zatiaľ vysedáva v hlbokom negližé v sultánkinej cele.

- Nechajte ma, ja ...

Rozhodol sa k bitke v prospech pána Vaneka...

Ale nevravný vrah Drugič prerušil ovoniavanie ananásu a namiesto akýchkoľvek ďalších rečí tresol týmto šľachetným ovocím Gorčeva po hlave, až sa mládenec zaraz vystrel na dlažbe.

Keď sa konečne prebral, stačil si uvedomiť iba toľko, že leží nznak v akomsi nákladnom voze, čo letí nedobrými cestami plnou rýchlosťou, a ktosi mu v tej chvíli kýchol do tváre.

Obzrel sa tým smerom a vytreštil oči: z bezprostrednej blízkosti žmurkal naňho priateľsky a úsmevne lev. No dobre, toto by Gorčeva ešte tak nenaplašilo, ale tabuľka a nadpis na levej klietke ho premkli smrteľným strachom.

ADALBERT WENDRINER

dravec a artista

Kŕmenie dravca, siahanie do klietky

a akékoľvek strašenie leva je

p r í s n e z a k á z a n é

Prižmúril silne viečka, aby sa rýchlo z divého sna zobudil, ale dravec menom Adalbert Wendriner mu opäť zaprskal do tváre, takže sa musel posadiť. Sedel iba chvíľočku, lebo pohľad, ktorý sa mu naskytol, ho zložil na dlážku auta rovnako, akoby ho praštil po hlave nevravný vrah Drugič.

5

Krátky pobyt pána Vaneka v sultánkinej cele sa nedostal pred senát vojenského súdu, ale aj tak si toho vysedel dosť. Jeho reštancia vzrástla do tej miery, že jedného dňa vyhlásil:

- Ak je právne nástupníctvo platné aj v tomto prípade, budú v mojom mene sedieť ešte aj moje detné deti.

Osud pána Vaneka nie je nijako závideniahodný. Tento ináč veľmi poriadny malomeštiak prišiel o šablóny svojho života a v zmenených podmienkach stal sa spustlejším, špinavším a otrhanejším, než povedzme jednooký Turek Mehár, ktorý ho už neraz zrúbal pre počesie.

Ostatne, Mehár sedel taktiež neustále v base, lebo nesmierne ľúbil piť a prestával až vtedy, keď už padal na smrť spitý v bezvedomí na dlážku.

Aj teraz sedeli spolu a pán Vanek sa práve chystal ľahnúť na špinavú zahmyzenú kamennú dlážku cely. Po večeri ho už Mehár zbil a teraz sa svorne pripravovali na zaslúžený odpočinok. Dlhو si však nespali.

O hodinu ho zburcovali, do cely prišiel veliteľ stráže osobne.

- Vstávajte! Pôjdete k plukovníkovi!

- Ale prosím úctivo... - ospravedlňoval sa vystrašene. - Čo som spáchal v spánku? Usiloval som sa spať podľa predpisu, po vojensky...

Márne reči. Marš! A rovno do plukovníkovho bytu.

Postavili ho doprostred veľkej haly, zoči-voči vznešenej spoločnosti a pán Vanek dostal teraz už naozaj strach. Zažmurkal a zakryl si oči pred intenzívnym svetlom.

- Ppp... prosím pekne, - zahabkal. - Naozaj... ma teší...

- Výborne, priateľko, - povedal plukovník. - Potom je všetko v poriadku. A teraz nám voľačo zahrajte.

Pán Vanek sa od strachu zapotácal, akoby ho ovalil Mehár.

- Počul som totiž, že ste umelcom. A keby ste nevedeli, aj ja som umelec... Básnik... čo vy na to, legionár?

- Gratulujem, - zajakal sa pán Vanek a stál ako soľný stĺp.

- Nuž? Chceli ste azda čosi povedať?

- Prosím... Len toľko, že väzenie a akýsi turecký cvičiteľ ma vyčerpali do tej miery, že nie som schopný zdvihnúť sláčik ...

- Ó, čiže vy hráte ešte aj na husliach?

Po tvári pána Vaneka stekali husté, trpké slzy.

- Áno, - odvetil. - Ja viem všeličo... Hrať na husliach, maľovať, ovládam zvieracie mená... Som veľmi všestranný vojak.

Spoločnosť zhrozene pozorovala plačúceho vojaka.

Plukovník pokynul sluhovi a pred zlomeným človekom prestrelil nádherný stôl. Ak berieme do úvahy, že pán Vanek bol naozaj zlomeným človekom, jeho chuť bola až prekvapujúca. Laura de Pirelli, speváčka oranskej opery talianskeho pôvodu, vrhla na pána Vaneka dlhý, smutný, no veľmi vrelý pohľad.

Umelkyňa sa zdala byť trochu tučnejšia a jej vrelý vzťah k romantike sa navlas podobal sklonom takýchto obéznejších dám.

- Povedzte, priateľu, - oslovila zaujímavého, dramatickým spôsobom predstaveného vojaka, ktorý práve hltal rostbeaf a tváril sa veľmi skormútene. - Čo vám najviac chýba?

- Trošku horčice... alebo kúsok kvasenej uhorky, - odvetil znechutené.

- Ako sa voláte? - spýtal sa plukovník.

- Van... áno, vanie mi hlavou moje pravé meno i môj umelecký pseudonym. Ani jedno z nich poriadne neovládam.

Major nazrel do veľkej knihy na plukovníkovom písacom stole a porovnal legionárovu totožnosť s číslom odznaku na jeho blúze.

- Vy ste Ivan Gorčev...

V tej chvíli sa z pozadia vyrútil mladý plavovlasý kapitán.

- Ivan Gorčev... Bože na nebesiach! Vy... vy ste boli v Nice v spojení...

Pán Vanek trpkou prisvedčil.

- Je to tak. Áno, bol som v Nice v spojení! Uhádli ste, pán plukovník, že som lekár!

Pierre Boussier, lebo kapitánom bol on, prikočil celkom k nemu, zahľad sa mu do tváre a opäť zavrteľ hlavou.

- Bože otče ...! Gorčev!

Pán Vanek zavzdychal. Kapitán je otrasený pravdepodobne mojím zanedbaným zovňajškom, pomyslel si smutne. Ale večeru mi mohli nechať dokončiť.

- Chod'te na chvíľku von, do predizby.

Pán Vanek vyšiel a oprel sa o dôstojnícky plášť, aby sa mu lepšie driemalo.

Majiteľ plášťa na druhý deň žasol a urýchlene dezinfikoval byt, rodinu i seba, ale potrvalo celé mesiace, kým sa zbavil on sám i jeho prostredie rýchlo sa množiacich následkov krátkeho a chutného spánku pána Vaneka.

Medzitým kapitán potichučky spustil:

- Páni! Tento človek je Ivan Gorčev, na ktorého ma veľmi vreľými slovami upozornil generál de Bertin. Všetci poznáte Gustáva Labouxa ...? Áno ...? Nuž teda Gorčev je verencom Labouxovej dcéry... Dievča mi potajomky napísalo. Je úplne nepochopiteľné, ako sa mohol tento nešťastný, ľahotikársky mládenec dostať do takejto situácie napriek generálovej autorite.

Okolo polnoci pána Vaneka zobudili.

- Ráčte sa, prosím, vrátiť do väzenia, - povedal strážny.

Pán Vanek, vzdialený všetkému, čo sa vôkol neho odohrávalo a blízky úplnému šialenstvu, vôbec nezbadal zmenený tón a mlčky nastúpil smutnú cestu cez tmavé nádvorie.

- Ej, ale tu bola vyšetrovačka, kým ste spali. Vypočúvali pánov dôstojníkov, rotmajstra aj kaprála. Ukrutne ich kvôli vám vykrstili.

- Azda preto, že ma zabudli popraviť?

- Naopak... Ved' uvidíte, - posmeľoval ho strážny a otvoril celu. - Žiaľ, nemali sme ani poňatia o tom, kto ste.

- A teraz už vari viete, kto som?

- Teraz už hej!

- Môžem vás poprosiť, aby ste to prezradili aj mne? Myslím, že by neuškodilo, keby som sa to dozvedel.

- Dobre, no, - odvetil strážny tajnostkársky. - Príde raz deň, keď vaša pravda vyjde najavo, príde pán generál a vy sa opäť vrátite ta, odkiaľ ste prišli.

- Toho som sa aj ja obával, - odvetil pán Vanek zronene a vstúpil do cely.

Prisnilo sa mu, že diriguje operné predstavenie, a to dvoma štetcami. Na scéne spieva Laura de Pirelli a pritom bravúrne drezúruje železným drúkom hordu jednookých tureckých štricákov. V hľadisku sa naraz zjaví generál a vykrikne, že nik nesmie odísť, kým nepríde polícia, lebo cez prestávku niekto stratil akéhosi cenného Gorčeva. Pán Vanek sa pustil bežať, ale za ním uteká Mehár, v každej ruke ostro nabitú cikádu, a úplne vpredu beží manželka lodivoda z Galati, ktorá je ostatne hlavným vinníkom celého prípadu. "Pomoc," zvrieskol pán Vanek, lebo vedel, že ak ho lapia, musí im zahrať na husliach, ale vtedy mu podrazili nohu a spadol. Podrážateľom je, prirodzene, pán Würfli, ktorý sa však ihneď s nesmiernou ľútosťou ospravedľňuje. Medzitým prenasledovatelia driapu pána Vaneka na drobné kúsky. "Nehnevajte sa, pán Tintoretto, vy ste tvrdili, že ste kamenár a tanečník ..."

Pán Vanek ukrutne zreval a zobudil sa skôr, ako by sa bol zadusil.

Na vzduch sa dostal až po dlhšom zápolení, lebo neskôr vysvitlo, že jednooký obor Mehár spal na hlave pána Vaneka.

XVII. KAPITOLA

Štrnásťkarátové auto opäť vyráža na cestu. Za volantom Parker a pred ním i za ním ešte jedno vozidlo. V každom osem ozbrojených Arabov, ručné granáty a guľomet.

De Bertin a Laboux nerozlúštili záhadu auta, čo sa tu znenazdajky objavilo z morského dna. Vyšetrit' túto chúlóstivú vec? Nezmysel. Ostatne - aj čas nesmierne súri. Isté je iba to, že vozy museli zamenit' v lodnom skladišti. Ale ako sa dostalo Alfa Romeo naspäť? Museli sa uspokojit' s tým, že vozidlo stálo jednoducho v bránke, ako to ohlásil veľmi bledý a dosť opitý Laboux, ktorého stav vyžadoval, aby sa záhadou veľmi nezaoberali.

- Auguste, - ozval sa Laboux. - Poznal si už... videl si už niekedy takého ... takzvaného ... špiritistu?

- Čože? ... Bol som raz v Avignone ubytovaný u nejakého neuras-tenického stolára a ten sa zapodieval takýmito onými...

Labouxove oči sa zahľadeli do nepokojných žltých pieskových kopcov púšte.

- Pomýšľal si niekedy už na to, - pokračoval veľmi ťahavo, - že by po smrti malo byť... predsa voľačo?

De Bertin žasol a hľadel mu prestrašene do tváre.

- Obávam sa, že ťa opäť schytila malária, - odvetil a v jeho hlase sa ozývala skrývaná obava o svojho dobrého priateľa.

- Ano... To je ľahko možné... Včera ma drvila horúčka.

Vybral odkiaľsi cigaretový papierik, zabalil doň niekoľko dražé chinínu a zhltol. Starý legionársky zvyk.

Ročné obdobie, ktoré Abe Padan zvolil na prevrat, nevelmi slúžilo jeho európskym priateľom. Pieskové búrky, hnané pasátom a množstvom pár v okolí Atlasu neznášajú dobre ani beduíni.

Cesta do Abudíru vedie cez priehľbinu Sahary, podobnú korytu. Neodbytné zrníčka piesku prepadávajú už ktovie koľké veky kamennú nádheru púšte.

Záplava piesku sa v priehlbine rozplynula, ale tu ich zasa oslepil žiar obrovskej púšte, čo nepozná tieň. Vzduch akoby sa následkom tepla kýval, roztancoval a tam, trošku ďalej pred nimi, akoby z piesku vystupoval jemný, clonový závoj... Spahijské vozy sa k nemu práve približujú ...

Parker skríkne... brzdy zaškrípu, de Bertin siaha po pištoli...

Neskoro!

Vojenské autá sa prevrátili, akoby narazili na neviditeľnú prekážku. Ale nevypadol z nich nik, ľudia zostávajú vo vnútri... Toľko ešte videli cestujúci štrnásťkarátového auta, ale už sa aj ich osud naplnil.

Auto sa prevrhlo, klzalo sa po boku, rinčalo a zunelo... Pasca z prvotriednej oceľovej siete nepustila cestujúcich. Preparované kovové pletivo je zoči-voči saharskému slnku takmer neviditeľné.

Spoza kopcov sa vyrútili na koňoch ozbrojení Arabi. Na ich čele Majster.

- Správajte sa pokojne, - zreval, - ináč vás všetkých postrieľame! Púšťajte ich zo sietí po jednom a poviazať!

Obrana sa zdá byť zbytočnou samovraždou. O niekoľko minút ležali svorne vedľa seba, poviazaní a oslepení intenzívnym žiarením afrického slnka ...

Útočníci pohli svoje kone do cvalu a poviazaní počuli, ako sa zároveň s nimi vzdáľuje aj auto...

Štrnásťkarátové Alfa Romeo je predsa len v rukách banditov!

XVIII. KAPITOLA

1

Situácia pána Vaneka sa od zákroku kapitána Pierra Boussiera výhodne zmenila.

A prečo by človek nepovolil výnimku kvôli takému výbornému a obľúbenému koloniálnemu dôstojníkovi, akým je de Bertin? Čo vlastne treba urobiť? Vynadať rotmajstrovi, potľapkať dotyčného legionára po pleci a situácia vyzerá už dnes, napríklad na cvičisku, takto:

- Pozor! - zahrní poddôstojník. - Vpravo ... bok! - A už oveľa miernejšie vzápätí: - Vzt'ahuje sa to, prirodzene, aj na pána legionára Gorčeva, ak nie je unavený.

- Nie, nie, božechráň, - odvetil legionár a skromne sa pritom usmeje. - Ráďte len pokračovať. Všetko sa zide, čomu sa človek naučí.

Poobede zájde pán Vanek do mesta. V bráne ho stretáva kaprál Gent, ktorý prehltnie trpké sliny a smutne zachrapčí:

- Pán legionár... boli by ste taký láskavý a... čelom vzad ... alebo čosi podobné... a idú so mnou, boha aj... aj s panským životom ...

Vráti sa s pánom Vanekom na ubikáciu. Ale tu už spustí naplno, až sa okná trasú:

- Gauneri, darebáci, zbojníci! Ak tento oný... nebude mať v poriadku baganče, blúzu alebo čokoľvek, môžete sa všetci rozlúčiť s vychádzkou na štyri týždne. Bodaj by všetkých tupohlavých darebákov čerti vzali... Toto sa nevzt'ahovalo na vás, pán legionár, aby vás porazilo!

Na pána Vaneka dohliada celá ubikácia a môžeme povedať, že dôkladne. Takzvaný Gorčevov oddiel sa skladá zo štyroch legionárov a každodenne sa v službe striedajú. Jeden mu čistí baganče, druhý rovnošatu a zbrane, tretí dáva do poriadku lôžko, no pán Vanek je s lôžkom len zriedka spokojný.

- Pozrite sa, pán Würfli, - vysvetľoval otcovsky trpezlivo, ale s tou priškrtenou rezonanciou v hlase, ktorá charakterizuje človeka, čo sa len ťažko ovláda. - Tieto oné na konci lôžka treba usporiadať tak,

aby na deke nezostali faldy. Taktó mizerne by som si vedel lôžko upraviť aj sám ...

Potom si oblečie oslnivo čistú rovnošatu, maličkou kefkou si upraví fúzy, podvihne čiapku na pozdrav svojim spolubývajúcim a odchádza. Predtým však nazrie do pisárne a spýta sa, či mu neprišla nejaká pošta.

Dôstojníci rozriešili záhadu nešťastného človeka veľmi rýchlo. Gorčev pochádza z lepších kruhov a v Afrike mu akiste trošku zmäkol mozog. Tento predpoklad sa utvrdil v plukovníkovej mysli, keď ho raz v meste pán Vanek pozdravil podvihnutím čiapky:

- Teší ma, pán plukovník! Aké pekné počasie máme dnes! Lebo toto je nevyliciteľný civilný prežitok jeho osobnosti. Čarokrásny, občiansky obrad dvíhania klobúka sa nedá nahradiť ničím, veď jediným pohybom, širokým či užším oblúkom pri podvihnutí klobúka, dá sa vyjadriť toľko... Vzťahy, nálady, mienka o dotyčnom, ktorého zdravíme... Klobúk a jeho podvihnutie vyjadruje spontánnym gestom náš pomer k pozdravenému a koľko krásy je v tom geste...

Raz večer sedel práve v reštaurácii a zahľadel sa do belasej hmly cigaretového dymu záhadným výrazom zachmúreného človeka, v ktorého mozgu mátožia reminiscencie akéhosi čudného, romantického, naveky pochovaného života. Tieto reminiscencie vznikli v skutočnosti pre Gorčeva, ktorý napísal list tohto znenia:

P. T.

podlegionár pán Eduard B. Vanek

Oran

Poste-restante

V odpovedi na Váš ct. list zo dňa bohviektorého dovoľujem si Vám oznámiť, že som mal potešenie medzičasom sa s Vami stretnúť s úctou v oranskom hrade, ale našu záležitosť sme nemohli, k mojej maximálnej nespokojnosti, vybaviť.

Z príležitosti nášho posledného veľacteného stretnutia ráčili ste zostať v pivnici oranského hradu v sotva oblečenom stave, pretože som prisľúbil svoj skorý návrat.

Považujem si za česť oznámiť Vašej ct. firme, že v priebehu uplynulej doby som odcestoval, lebo ma ťažkým predmetom udreli po hlave.

Vracajúc sa, k obsahu Vášho listu, mám tú česť láskavo Vám oznámiť, že z Vašich náležitosti nemôže vystať ani halier, naopak, zmocňujem Vás, aby ste všetky útrapy ešte osobitne zúčtovali a tieto budem honorovať veľkoryso na t'archu môjho váženého účtu.

Eutujem, že ste sa, ako píšete, dožili pre moje omeškanie určitého otrasu, no verte mi, nemôžem zaň.

Končím svoje tohtomesačné riadky v nádeji, že naše styky budú napokon obojstranne užitočné i príjemné.

K Vaším otrasom budem aj v budúcnosti veľmi rád prispievať.

*Váš oddaný
Ivan Petrovič*

Oranské pobrežie pred hotelovou terasou sa ligotalo v čarokrásnom svite luny a pán Vanek uvažoval o cene, ktorú by mal Gorčevovi zaúčtovať za jednotlivé útrapy v légiách. V tej chvíli zaznel pri jeho uchu príjemný, cvendziaci, jemný ženský hlas:

- Vyrušujem?

Stála pri ňom neznáma žena v elegantných koktailových šatách. Bezpochyby dáma, no. Pán Vanek povstal a dvihol čiapku v hlbkej úcte:

- Ako by ma mohla vyrušovať... takáto krásna dáma? Volám sa...

- Petromskij, ak sa dobre pamätám ... Vy si už na mňa nespomínate? Ja som Laura de Pirelli...

Nápadne krásna dáma! Akoby som ju bol už kdesi videl. Pán Vanek ešte raz povstal a podvihol čiapku.

- Volám sa...

- Nepamätáte sa vsí na mňa?... Ja som speváčka Laura de Pirelli.

- Jaaa som ... vás už kdesi videl... Áno.

- Stretli sme sa u plukovníka tej noci, keď vás zavolali, aby ste nám čosi zahráli.

- Verte mi, rád by som vám bol zahrál, ale jediný nástroj, ktorý ovládam, je hodvábnny papier na hrebeni a také niečo nemali po ruke.

Rozhovor sa však nevyčerpal zdvorilostnými frázami.

- Milý pane, - preriekla medziiným Laura de Pirelli. - Od tých čias, čo som vás videla, ovládli ma zvláštne a smutné pocity. V pozadí vašej tragédie musí byť žena! A to, čo zrúca jedna žena, môže vybudovať jedine iné žena!

- To je prekrásny výrok, - prisvedčil pán Vanek horlivo. - Iste sa zaoberáte dielami vynikajúcich autorov, ak práve nespievate ...

- Čím ste boli predtým? - spýtala sa speváčka.

- Zamestnancom sanatória pri Nice a tešil som sa mimoriadnej vážnosti.

- Prečo ste vstúpili do légie?

- To ... to vám nemôžem prezradiť ...

Romanticky založená dáma vrhla na pána Vaneka zadumaný pohľad.

- Je čosi nesmierne príťažlivé vo vašom pohľade. Povedali vám už, že ... že ste sugestívny?

- Tu v légii mi už povedali všeličo. Ale na toto sa nepamätám.

- Vy ... vy by ste mali zbehnúť... zašepkala Laura de Pirelli vášnivo a k jej vrelosti prispeli nejakými kalóriami aj početné hlty perlivého nápoja.

- Drahá umelkyňa, odpoviem vám rovnako ako môjmu dobrodincovi, istému Würflimu, ktorý nie je normálny a okrem toho je spoločenským a tanečným komikom: slušný zamestnanec neporuší uzavretú zmluvu!

- Odišli by sme do Talianska ...!

- Nedá sa, - odvetil s povzdychom. - I keď Taliansko ľúbim...

- Ľúbite nádherné kvetiny ... pomarančové háje ..?

- Aj tie. Ale predovšetkým makaróny a špagety s paradajkovým pretlakom.

- Rozmyslite si to, - zašepkala po ďalších kalóriách romantická umelkyňa. - Keby ste zbehli, mohli by sme zostať naveky spolu a ja by som vám spievala.

- Tomu by som hádam po čase aj privykol, no porušenie zmluvy by mohlo vážne narušiť moju obchodnú serióznosť. Nezbehnem.

Osud si však s pánom Vanekom predsa len zahral a donútil ho, aby riskoval svoju obchodnú serióznosť.

2

Cesty zlého osudu sú nevyspytateľné a nešťastia tiež.

Pán Vanek prežíval v légii naozaj príjemný a idylický život i prestával pomaličky veriť hrôzostrašným legendám, ktoré po svete o tejto ustanovizni kolujú. V ôsmom týždni výcviku nedospel vo ve-

dách vojenských ešte ani tak ďaleko, aby sa v priebehu desiatich minút dostavil v plnej poľnej na dvor. Posádka postávala často aj štvrtú hodinu, kým sa konečne ukázal pán Vanek.

- Nevideli ste môj opasok? - spýtal sa ustarostene, ale najprv pozdravil zdvihnutím čiapky, pričom kaprálovi Gentovi nahlas zaškripli zuby.

- Postavte sa, prosím, do radu, - poznamenal krotko rotmajster Lev, ktorého v poslednom čase trápila žľč, hoci jeho minulosť poznamenali tri veľké koloniálne vojny a nikdy ani len jeden deň nemaródlil...

Nuž ale plukovník a ostatní dôstojníci ho potľapkávajú po pleci a všetko mu odpúšťajú.

Slávnostný krok pána Vaneka vyzeral ešte aj v týchto dňoch tak strašne, že kapitán spahiov na dovolenke, ktorý sa nestihol oboznámiť s miestnymi špecialitami, venoval fotografovaniu Vanekovho nástupu viacero hodín a zaslal ich ministerstvu v sprievode memoranda, v ktorom urgoval urýchlenú reorganizáciu koloniálnej armády.

Pri ostrých strelbách, presnejšie, keď pán Vanek zacielil, rotmajster zavelil "á terre" a všetci sa svorne ponáhľali do krytu.

Už sa ukazovalo, že pán Vanek v légii pomaličky začne priberať, keď tu odrazu zaúradoval osud.

Nástrojom osudu bol opäť Pierre Boussier. Opäť sa vrátil do Oranu a kolegovia ho informovali hneď po príchode do pevnosti.

- Buď taký láskavý, - požiadal ho plukovník, - a povedz pri najbližšom stretnutí de Bertinovi, že sme toho krotkého Gorčeva vzali pod ochranné krídla. Zíde sa mu to, lebo je to človek strašne neohrabaný a nie vhodný za vojaka.

- Panebože! - zakričal kapitán a chytil sa za čelo. - Zabudol som ti napísať! Korešpondoval som s de Bertinom o vojenských záležitostiach a generál mi odkázal, že Gorčev zomrel, de Bertin sa zúčastnil aj na pohrebe, a rozhodne to bol ten pravý, čo sa prihlásil do légie v nisských delostreleckých kasárňach! Toto je nejaký iný Gorčev!

Plukovník sa ocitol v pomykove. Môžeme totiž protežovať akéhosi hlupáka kvôli výbornému vojakovi, ktorý je ešte k tomu aj naším priateľom, ale nemôžeme protežovať niekoho len preto, že je hlupák. A vôbec, z celého prípadu môže vybuchnúť veľmi smiešna blamáž. Poverili teda poručíka, aby ukončil komédiu taktne, no vojenskou rýchlosťou.

Poručík sa ujal zverenej úlohy veľmi šikovne. Zašiel do ubytovni na inšpekciu. Prešiel rajónmi a napokon zakotvil v ubikácii, v ktorej býval aj Gorčev. Rotmajster Verdier a kaprál Gent, prirodzene, neustále za ním. Mužstvo sa zaoberalo práve čistením remeňov a zbraaní, okrem pána Vaneka, ktorý si kúpil prenosný gramofón, vylihoval na lôžku, krmil sa salámou a púšťal si moderný americký šláger. Pri vstupe poručíka síce vstal, ale gramofón vrešťal veselo ďalej.

- Legionár! - zakričal dôstojník: - Toto je čo?

- Foxtrot.

- Okamžite s tým prestaňte!

- Pán rotmajster nemá rád fox? Môžem dať hádam tango...

- Vy chmuľo! Rotmajster! Čo je to tu? Prečo strpíte výnimky?

- Dovoľte, - ozval sa pán Vanek. - Mám spustiť vojenský pochod?

- Počúvajte, rotmajster! Za toto svinstvo, čo som tu zistil, nesmiete potrestať tohto hlupáčka. Lebo toto je hanba poddôstojníkov. Ale ak v priebehu troch dní zistím, že tu kohosi čo i len o vlások uprednostňujete, vy dvaja poletíte s prvým úderným práporom rovno na Saharu! Rozumeli ste?

- Rozkaz, mon lieutenant, - odvetil rotmajster Verdier a jeho oči zahoreli nevídaným šťastím.

- Oui, mon lieutenant! - zajachtal kaprál Gent a jeho hrud' sa roztriasla blaženými predtuchami.

Len čo zanikli poručíkove kroky na vyludnenej chodbe, päťdesiatdvaročný rotmajster a štyridsaťtiročný kaprál sa sprava i zľava objali, pobožkali a poskočili niekoľkými hravými tanečnými krokmi doprava i doľava štýlom, o ktorom pán Würfli usúdil, že je to šasé.

... Ktože je to tá ochabnutá, krivkajúca, neveriteľne špinavá postava, ktorá už po dvadsiaty piaty raz absolvuje štyristometrovú vzdialenosť medzi pracovňou a pumpou tam aj späť s vedrom? Uhádli ste: Dotyčná osoba je pán Vanek osobne. Je to pán Vanek, ktorý sa musí pustiť do príprav pol hodiny pred budíčkom, aby sa stihol do nástupu poobliekal. Namiesto poobedňajšieho odpočinku nacvičuje pán Vanek pod dozorom surového desiatnika jemnejšie pohyby slávnostného kroku, ktoré doposiaľ zanedbával.

Mehár síce po francúzsky nevie, ale šiesty zmysel mu akiste našepkal neslávny pád pána Vaneka, opäť precit'uje starú urážku, vyplývajúcu z poveternostnej situácie a obnovuje zažitý zvyk pravidelných trestov.

Takto vyzeral osud pána Vaneka, takto vyzeral aj on sám s vedrom v ruke, bez útechy a dokonale zničený; nedbal už ani na poznámku pána Würfliho:

- Ráčte vidieť, pane, život je už raz taký: dnes hore, zajtra dolu ... Vojenský osud nie je závideniahodný.

- Predovšetkým preto, lebo sa v jeho prostredí pohybujú aj polohlúpi taneční majstri.

- Vy ste nevychovaný človečik! Sympatizujem s vami od prvopociatku a vy moje sympatie vôbec neopätujete. Aspoň mi povedzte, uvažovali ste už o tom, prečo sú všetci maliari a hudobníci nevďační?

- Ešte som o tom nerozmýšľal, ale ak chcete, skúsím, hoci podľa mojej mienky ani tanečníci a kamenári nie sú lepší.

- Ja som vás neodhalil, ja som vaše tajomstvo prísne zachovával. Váš osud sa zmenil k horšiemu, lebo sa dozvedeli, že nie ste Gorčev.

- A ak človek nie je Gorčevom, tak ho môžu považovať za psa? Ani vy nie ste Gorčev, a predsa vás netýrajú.

- Vy nešťastný beduín s mäkkým mozgom, - ozval sa znenazdajky rotmajster Verdi. - Ved' vy sa tu na dvore nudíte! Hopkajte do maštale a opucujte kapitánovho koňa!

Rotmajster odišiel a pán Vanek sa za ním zahľadel v smutnom pohrdaní:

- Toto je celá jeho veda ...

- Verte mi, - poznamenal tanečný majster s porozumením, - ani v légii by neboli podobní poddôstojníci, keby zaviedli povinne návštevu hodín spoločenskej výchovy a tanca ako napríklad očkovanie proti kiahňam. Verte mi, milý Tintoretto, ak dovoľíte, aby som vás nazýval takto.

- Povedzme, že súhlasím, lebo sa mi vidí, že to je vaša utkvelá predstava.

- Ruskí hudobníci sú čudní ľudia.

- Áno, - odvetil pán Vanek a pokrčil plec. - Aj ja som poznal jedného, čo vyhrával na harmonike a zbieral škatuľky od cigariet.

- Aj vy niečo zbierate?

- Čože...? Nie, nič nazbieram, ale nehrám ani na harmonike.

- A čo hráte napríklad?

- Domino. Ale tiež len zriedka ...

- Legionár! Vy úplne spustlý, darebácky dobytok! Okamžite do maštale, ináč... dám vás do želez, vy trubiroh! Čo ste tu havkali s týmto pajacom?

- Pýtal som si radu, lebo som ešte nikdy nepucoval kone, a nazdal som sa, že pán tanečný majster je v tejto disciplíne zbehlejší.

- Áno? Tak obaja do maštale! A opucujte tri kone!

Maštalné vráta sa za nimi s hromovým buchotom zatvorili a pán Würfli sa rozzúrili:

- Povedzte, prečo ma protežujete u rotmajstra? Aj tak ma nenávidí!

- Keby donútili učiteľov tanca a spoločenskej výchovy, aby povinne navštevovali vlastné prednášky, prospelo by im to oveľa viac, než všetky štepenia proti kiahňam a záškrtu.

Potom už rozhovor prerušili a po dve dlhé hodiny usilovne drhli kone. Navštívil ich rotmajster, poobzeral sa a vyjadril naivný údiv, že sa legionári ešte stále nepustili do práce. Keď mu prezradili, že tieto mokré koníky s neuveriteľne rozcuchanou srst'ou už absolvovali očistnú procedúru, Verdier nechcel veriť vlastným ušiam.

- Čiže podľa vás sú už opucované? Odpovedzte, ale úprimne!

Pán Vanek vrhol na smutné paripy znalecký pohľad.

- Na začiatočníkov to ani nie je také zlé, - poznamenal objektívne.

Čistili ich ešte ďalšie štyri hodiny. Medzitým sa pán Vanek rozhodol: zbehne z légie!

- Nenávidím porušenie zmluvy, - zveril sa pánu Würflimu. - Ale keďže so mnou zaobchádzali hanebne, nemôžu ďalej rátať s mojou účasťou v tunajšom obchode. Zbehnem!

- Nie je vylúčené, že vás nebudú ani hľadať, - poznamenal pán Würfli a súhlasil s nadhodeným úmyslom.

- Odídem do Talianska, budem pracovať a pôjde, spolu so mnou aj jedna dáma!

- Hrať?

- Nie, zatiaľ chce iba spievať. Ale ja jej odpustím aj to. Makaróny a špagety s paradajkovým pretlakom vynahradia človeku všetky ostatné hrôzy.

Na druhý deň sa pán Vanek z pevnosti vytratil, a kým oranský rozhlas vysielal opis jeho osoby každé tri hodiny, bývalý Gorčevov súkromný tajomník opäť vo svojom zvyčajnom prostredí; v útulnej

toaletnej skrini Laury de Pirelli, ktorú umelkyňa zariadila v rámci možností čo najdomáckejšie.

XIX. KAPITOLA

1

Nie je vylúčené, že by cestujúci a sprievod štrnásťkarátového auta zahynuli spoločne na púšti, keby lokaj André nebol býval v Orane zašiel za kuchárskym majstrom Boudoinom, aby slovutný umelec zapožičal na krátky čas koktailové recepty. Vo chvíli, keď sa auto prevrhlo, zošit sa prepadol dopredu a lokaj, čo sedel na maličkom sedadle, skočil po ňom ako tiger, lebo sa cítil zodpovedný za osud cennej, rukou písanej knihy.

Len takto sa mohlo stať, že André sa skotúlal pod predné sedadlá a zbojnici si ho nevšimli, Krátko potom, čo sa za ich kavalkádou usadil rozvírený piesok, zjavil sa na scéne celkom nečakane André, pod pazuchou Boudolnova zberka koktailových receptov, v korektnom lokajskom postoji, ale s krvácajúcim nosom a len v tretine obvyklého odevu.

- Páni, ak nemáte námietky, vyslobodil by som vás z vašich pút.

Vypočul si niekoľko odpovedí, ktoré neboli práve zdvorilé.

Vysilená spoločnosť dorazila do Azumbaru až neskoro večer. Telegrafné vedenie prerušené a ozbrojená moc oázy pozostáva iba z dvoch arabských žandárov. Čo si tu počneš? Aspoň Labouxa treba strčiť do posteľ!

- Osud sa proti nám spriahol, - zahundral de Bertin.

Anette nepovedala ani slova. Ona si totiž myslí čosi iné. Trest boží... Dievča Je úplne vyčerpané .. Zaželala im dobrú noc a odviekla sa na lôžko. Po nej de Bertin.

Laboux leží opustený v sparnej hlinenej chyžke, od steny ho nehybne pozoruje akýsi plaz; Labouxovi búši srdce až v hrdle a v ťaživej tíšine noci zavýska akýsi vták: Ikivivi! Ikivivi...

Všetko sa mu pred očami rozplýva a zavše sa mu zdá, že žlté hliené steny sa naňho rúcajú...

- Gorčev!... - zavzdychá potichučky, a keď sa dvere otvárajú, chápe ... pochopil, že je to on...

Prišiel...

2

Naozaj... Vstupuje Gorčev... Gorčev v dotrhanej, špinavej rovnosate a po jeho boku lenivý, ospalý lev, čo neustále žmurká.

- Dobrý večer, - usmial sa prichodiaci. - A vy čušte, pán Wendriner.

Vidina sa pred očami chorého rozplýva a stráca sa aj čudný, potácavý lev. Ale Laboux sa nebojí.

- Dnes sa teda nebudeme biť.

- Dnes ste akýsi nesvoj, - poznamenáva mátoha.

- Prečo ste zomreli...i? zašepká chorý.

- Čo chcete? - čuduje sa vyplašené strašidlo.

- Teraz vás budem stále vídať? Tieto oči... túto tvár...

- No a? Azda som škaredý? Počúvajte, Laboux, vonku stojí váš voz. Doniesol som vám ho ešte raz, ale už naposledy.

- Aj vtedy ste to boli vy... - dychčí Laboux. - Videl som vás v hmle ...

- Naozaj...? Zaujímavé ... Fuj, pán Wendriner! Čerti nech trhajú túto zostarnutú beštii na dôchodku! - hnevá sa Gorčev, lebo lev ovoniava Labouxovu bezvládnú ruku. - Nebojte sa, nikomu neublíži. Ako artista už doslúžil a zdá sa mi, že je aj vegetarián, lebo v oáze zožral pol hrnca zelenej farby.

- Nie... nie...! zajaká sa Laboux. - To nie je.. i možné...

- Aj ja som sa čudoval, ale asi ho pokladal za špenát.

Laboux sa rozosmial napriek štyridsaťstupňovej horúčke. Takáto komická, horúčkovitá vidina ... Vojak a krotký lev... Ale zaraz si pripomína aj opustený hrob... vojenský cintorín ...

- Gorčev...! - zachripel chorý. - Povedzte... čo je vlastne tá smrť...? A čo sa s človekom deje po smrti?

- Pokiaľ je to možné, pochovajú ho. A čo sa tak hlúpo vypyťujete? Čo vás to položilo?

- Malária...

- Dobre. Tak teda počúvajte sem. Ja vám to auto radšej nevrátim, lebo si ho dáte zasa ukradnúť. Odveziem ho tomu Dali Paľovi k Prorokovej čižme sám. Ale nemám mapu...

- Oj... keby to bola skutočnosť, a nie sen... Nie je to už ďaleko. V kabáte mám mapu s vyznačenou trasou...

- Kde?

Podišiel k stoličke a vybral z Labouxovho kabáta toľku. Prehrabal ju a vytiahol mapu.

- Gorčev ... odpustíte mi... že som vám nedal.. s dcéru...

- Nikdy vám neodpustím. Hanbite sa!

- Dcéra povedala, že sa už ... nikdy nevydá ...

- Zapamätajte si, že si ju just vezmem! Jednej krásnej noci si po ňu prídem a odveziem si ju!

Laboux vytreštil oči a posadil sa.

- Nie, - zachripel v šialenom strachu. - Pane, zmiluj sa!

- Čo vriekate? Čo sa toľko jedujete, že si chcem vziať vašu dcéru? Nie som malomocný! Pozrimeže!

- Nie ...! Povedzte... sľúbte mi, že si ju nevezmete ... - chripel Laboux. - Oj, prosím vás... prosím, odpusťte mi... a sľúbte mi... že mi ju nevezmete!

- Hí, ako vreští... Podťte, pán Wendriner, hybajte a vypl'ujte tú papuču. Namojdušu, pekný lev... žerie šaláty, farby a textílie.

Laboux pozbieral všetky sily a zreval, aby sa vidina stratila, potom sa vyčerpaný zrútil späť na lôžko a chvel sa v horúčkovitom záchvate.

De Bertin a Anette vbehli k nemu takmer súčasne.

- Čo je?

- Otecko!

Labouxove pery zosineli a horúčkovito dychčal:

- Bol tu u mňa ... hovoril som s ním...

- Kto?

- Gorčev!

Anette sa striasla. De Bertin zavzdychal.

- Vezmi si chinín, - odvetil ustarostene.

Nemocný sa horko-ťažko upokojil.

- Bol tu u mňa ... chodí s levom ... Povedal, že auto dovezie Abe Padanovi...

- Áno, áno, v poriadku ... A teraz spi...

- Ale keď vravím... že som ho videl... A lev mi odniesol aj jednu papuču ...

Anette podišla pomaličky ku dverám a vyhládla do horúcej noci. Niekoľko krokov... V mesačnom svite mátožné žiari púšť a vyziabale palmy oázy smútia zaprášenými korunami.

- Vzmuž sa, bratku, - zahrmel de Bertin. - Trápi ťa svedomie pre úbohého Gorčeva... André! Kde je André?

Namiesto lokaja prišla Anette, bledá s'ťa smrť.

- Čudné, - zašepkala. - Toto som našla vonku...

V ruke držala napoly rozhryzenú papuču.

Ikivivi, zavrieskal vták... Dusná, prekliata púšťová noc...

- Kde je ... Hej, André!

Napokon ho našli v susednej izbe pod posteľou.

- Už som trochu odvykol, ale to nič, môžem si znova zvyknúť.

- Čo sa s vami porobilo? Prečo vám krvácajú pery?

- Zobudil som sa na výkrik, bežal som do izby pána Labouxa, vrazil som do niekoho a potom ma ohlušili...

- Nevideli ste, kto to bol?

- Nie, ale úder pripomínal zásahy niekdajšieho pána Gorčeva.

De Bertin chcel zahrešiť, ale hrdlo sa mu zovrelo a nevládal otvoriť ústa. Na dlážke zočil kovový gombík, uprostred granát so siedmimi plamienkami. V tejto miestnosti bol legionár!

- Poďme sa vyspať, - zachrapčal duto.

Ale tej noci nespal nikto z nich.

3

Keď sa Gorčev znova prebral, pocítil hojdanie, akoby sa plavil loďou, ale nevidel nič a ani nepočul, lebo ho zakrývala plachta. A toto je čo? Zomrel som? Začal sa hniezdiť, aby sa dosial von spod smradľavého textilu, ale ktosi ho poriadne štuchoľ do boka.

- Hej, Šteňa!

Odvalili plachtu. Nie, ešte nie je pochovaný, ba práve naopak. Nachádza sa v útrobách nákladného auta a vôkol neho postávajú jeho ochrancovia. Hľadel do hrubej, no sympatickej tváre Alexa Priváta, vedľa sedel nevravný vrah Drugič, ktorý sa práve občerstvoval dúškom pálenky z polievacej kanvy.

- Počúvaj, Šteňa! - zašepkal Alex Príval. - Vezieme sa nákladným autom a schovali sme ťa pod handrami, aby ťa Majster nezočil. Správaj sa leda skromne a tíško. On sa vezie s Lingeströmom osobným vozom, ktorý riadi miešanec Aldous. Ale vozy ešte bežia spoločne, takže kedykoľvek môžu byť tu.

- Do plachty sme urobili niekoľko zárezov, aby si mohol vidieť a dýchať. Dočkaj trpezlivo, kým nás osobné auto predbehne...

Chcel čosi odvetiť, ale Drugič ho znovu prikryl, akoby šlo o milého zosnulého príbuzného, trochu ho aj kopol a pätou pritlačil k siene. Gorčev nechápal, prečo ho starý vrah neovalil kanvou. Už hádam starne...

Okrem účelových otvorov našli sa na plachte ešte aj iné trhliny, a tak si mohol nákladné auto celkom pohodlne obzrieť.

V susednej klietke uvidel opäť leva Wendrineru, ktorého obrovské čeluste spočívali na predných behoch. Pôsobil dojmom úplne ochabnutého tvora. Beštia menom Wendriner nemá ostatne ani jediného zuba.

Náprotivná klietka skýtala ešte prekvapujúcejší pohľad.

Na mrežiach visela obrovská tabuľa s nápisom:

ZLATICA WENDRINEROVÁ

šakal a balerína

vek: šesť a pol roka

Ale akokoľvek si obzerá Zlaticu Wendrinerovú, šakala a baletku, dotýčným dravcom je pán Gafirone, svetoznámy pretekár, ktorý si v klietke manikuruje nechty, očividne smutne. Gorčev sa začudovane zahniezdil. Je tu ešte aj tretia klietka, plná oceľových sietí na chytnie dravcov. Na tej je nápis: Hermann Wendriner, skalný orol. Pomerne najzaujímavejšia je však štvrtá klietka, na ktorej sa skvie tabuľka:

THEODOR EMANUEL WENDRINER

tiger a iluzionista

(pôvodom z Bengálska, neskrotiteľný)

Neskrotiteľný dravec sa nezdal takým nebezpečným, ako to oznamovala tabuľka. Nech totiž Gorčev pozeral akokoľvek, Theodor

Emanuel Wendriner (tiger a iluzionista) je obyčajné pečené prasiatko s citrónom v papuľke. Čudná je táto krvilačná wendrinerovská spoločnosť. Ešte o nich nikdy nepočul. A zmieňuje sa vôbec o Wendrinerovcoch napríklad Brehm? Uvádza ich ako častý africký výskyt, ktorý je teplokrvny, rodí pečených potomkov, čo mávajú v hube čerstvý citrón?

Ale čo sa stane, ak ho pretekár Gafirone spozná? Rozhodne vie, že záhadný legionár, čo ho zatkol, je totožný s Gorčevom a vzápätí ho milí priatelia roztrhajú na kusy, tak ako konal v mladšom veku Adalbert Wendriner, alebo tobôž Theodor Emanuel, keď ešte lovili gazeľy. Preto sa plachte potešil.

- Ale si ty naozaj cukrová bábika. Pekne si nám omdlel!

- Čo je toto za vozidlo? - zaznelo spod plachty tlmeným hlasom ako v drámach duchovia zeme a záhrobia.

- Majster ho kúpil od Hagenbecka, - odvetil Alex Privát, - spolu s výborným zariadením na chytenie dravcov.

- Vy sa zaoberáte chytaním dravej zveri?

- Ja teda nie, - odvetil Privát, - ale Drugič sa čomusi podobnému vyučil, lebo v okolí oázy Amba zorganizoval celé pečené prasiatko.

- A kto je to tento Wendriner?

- Všetci. Wendriner bol Hagenbeckovým prvým krotiteľom a svojich najobľúbenejších dravcov nazval rodinným priezviskom. Lev sa pýši hrdým menom Adalbert ako sám krotiteľ.

- Lev?

- Starý je už, chudák, veľmi starý. Živá podložka pred posteľ alebo na stenu.

- A mňa kam vlečiete? - zakňučal žalostný hlások, akiste Gafirone.

- Vy povediete Alfa Romeo a ja vás v tom budem podnecovať. Uvidíte, aký prima rekord vytvoríme, ak bude potrebné, aj za cenu vášho života.

- To je protiprávne konanie! Zavreli ste do klietky živého človeka.

- Pane, - poznamenal Mosadzná noha zdvorilo. - Stačí povedať slovo, a zabijem vás. Aby ste sa nemohli sťažovať.

- A nemyslíte, že sa tu nudím?

- Môžem vám dať do klietky veвериčkinu hojdačku a kúpaciu vanu pre papagája... Ty škaredá Zlatica Wendrinerová!

- Odpáľte s tou železnou tyčou...!

Lev sa častejšie nadrapoval po plachte, za ktorou sedel Gorčev, akoby bol pocítil, že tento človek má dobré srdce a pochopenie pre starého artistu. Lebo Wendriner je naozaj zostarnutý, uťahaný, krotký artista, na každej zákrute sa zľakne a začne štikútať.

Podvečer pretekár vo svojej klietke zaspal a Gorčev sa smel konečne posadiť. Nákladné vozidlo stálo uprostred púšte.

Vystúpili a prechádzali sa ...

- Panstvo zabehlo napred osobným vozom a stretneme sa pri zrúcaninách vedľa Abudíru.

- A ako ich chcete lapiť?

- Siet'ou, synček! Darmo, Majster je geniálny, no!

Toto už priznal ostatne aj Gorčev. Hľadel do prázdnej púšte bez slova a díval sa na žltý piesok, ktorý ešte aj teraz v noci sálal horúčavu. A opäť zvíťazí zlo ...

- A vôbec, prečo by ťa mal vidieť ten pretekár, - povedal Alex Privát. - Budeme ťa vždy prikrývať.

- Prečo nemôžete prikryť jeho?

- Správne, - prisvedčil hrbáč Rybička. A už aj vykročil a položil na klietku Zlatice Wendrinerovej ozrutnú plachtu.

- A prečo vlastne slúžite tomu Majstrovi? - vyzvedal sa Mosadznej nohy.

- Čo sú to za hlúpe otázky? Pre peniaze, ty chumaj. Ak sa nám podarí dopraviť zlato Dizardovi, dostaneme po päťdesiat tisíc frankov.

- A keby nie?

- Tak potom... päťdesiat frankov honoráru na deň. Pozor!

Blížil sa reflektor. Nebol to však Majstrov voz, ale spahiovia. A za nimi obrovské reflektory tichého, hladko zuniaceho štrnásťkarátového auta.

... Uzrel ich... Za volantom sedela Anette a Gorčev sa jej mohol dotknúť natiahnutou pažou ... Ale aké je to chúďa bledučké a ako chmúrne sa dívalo pred seba na cestu ... Azda len nie je chorá?

Nemohol tušiť, že dievča smúti za ním, smúti a trápi sa bez útechy ... strašne ...

Obrovské nákladné auto hltalo opäť kilometre, hodiny a dni, v jeho útrobach čudná skupina a ešte čudnejší výstroj.

Gorčev si uvedomil, že nebezpečné a groteskné dobrodružstvá sa blížila pomocou tohto bohovského vozidla k rozhodujúcemu obratu. Všetky problémy, protichodné úsilia a konečný výsledok plánov visia vo vzduchu. Nadchádza posledné kolo rozhorčeného zápasu, v ktorom už nik neposkytne milosť, lebo všetko závisí od ostatného úderu.

Prvé dva dni uplynuli pomerne pokojne. Celá jazda sa podobala príjemnému výletu, vyjmúc Gafironovo fňukanie v prikrytej klietke.

Gorčev bol v aute práve sám, lebo ostatní šli na poradu, s Majstrom a Lingeströmom do blízkej oázy. Predovšetkým napojil dravca, začo mu Wendriner obľizal ruku a kvitoval jeho pozornosť priateľským kývaním hlavy a krotkým žmurkaním.

Gorčev sa so starým artistom naozaj veľmi spriatelil, veď tie smutné oči a ploský nos pripomínali pána Vaneka. Lev si zasa pri pohľade na Gorčeva spomínal na hudobného clowna z tých čias poetickej mladosti, keď ešte jeho zubom a chůtkam vyhovovalo konské mäso. Dotyčný clown kúpil raz Wendrinerovi celú paripu, a preto si ho starý artista zachoval v blahej pamäti.

Takmer sa rozplakal, veď mládenec mu predložil čerstvú vodu! - Napite sa, pán Wendriner. Obávam sa totiž, že tento cirkus vás už nebude dlho zamestnávať.

Vtedy ešte ani jeden netušil, ako rýchlo sa naplní osud pána Wendrinera v návale týchto neveriteľných udalostí.

O siedmej sa zobudil pod plachtou Gafirone. V úplnej tme.

- Haló! - zakričal rozzúrene. - Prečo ste zabalili moju klietku? A dajte mi jesť!

- Kŕmenie pretekárov v klietke je zakázané. - odvetil Gorčev hlbokým, zmeneným hlasom,

- Kto ste?

- Lev.

- Nežartujte. Ako sa voláte?

- Adalbert Wendriner. Povoláním dravec a artista. Tým, že ste sa ocitli v klietke, rozumiete už aj zvieracej reči. Bavme sa teda!

- Nevezmete mi tú plachtu?

- Uhádli ste: nevezmem.

Zaznel zvuk pilníka.

- Vy ste schopný pestovať si nechty ešte aj potme? - hrozil sa Gorčev.

- Prirodzene. Dá sa tomu pekne naučiť. Ale kto ste vy vlastne?

- Pečené prasa Theodor Wendriner. Pôvodom z Bengálska, no to je jedno. U pečeného prasat'a je pôvod ľahostajný.

- Nechajte si hlúpe žarty! Kto ste a prečo ma sem dovliekli?

- To by ste mali vedieť vy, - odvetil a podal levovi šálku vody.

- Čiže... nechcete mi zrozumiteľne odpovedať? - pýtal sa pretekár a spod plachty zaznelo rýchle cvakanie nožníc.

- Pán Gafirone! - ozval sa Gorčev. - Mal by som pre vás radu: Usilujte sa akosi vyhnúť doživotnému väzeniu.

- Čo ste to povedali?

- Za vyzvedačstvo dostanete najmenej doživotie, ale môže sa vám prihodiť, že vás obesia.

- Pane ... toto je aj zo žartu ...

- Môžem vám povedať toľko, že v jednej z klietok je schované mimoriadne dôležité vojenské tajomstvo, ktoré chcú s vašou pomocou v Alfa Romeu prepašovať do zahraničia.

- Bože otče! Kto ste?

- Zlatica Wendrinerová ... škvrnitá hyena ...

- Prosím vás ... nežartujte!

- Nešpárajte sa v mojom inkognite, pán Gafirone! S vašou pomocou chcú prepašovať do zahraničia tajný telegrafný kľúč koloniálnych leteckých základní francúzskej floty.

- Svätý Bože...! Mohol som to tušiť... Ale čo si počnem?

- V príhodnej chvíli vás vyslobodím a vy sa pustíte týmto nákladným vozom na sever. Ozlomkrky.

- Ak ma vyslobodíte, veľmi rád ...! Pane! Kto ste? Ak mi poviete, že ste skalný orol Hermann Wendriner, zneuctím vás hrubými nádkami!

- Prečo by som nemohol byť hrdý operenec menom Hermann?

- Lebo ja som skalný orol! - odvetil víťazoslávne pretekár. - Dnes ráno som ich poprosil a oni vymenili ponižujúci nápis na mojej klietke.

Gorčev nedôverčivo zahmkal:

- Neverím, že taký vták by si vedel sám manikúrovať pazúry.

Vtom odkiaľsi zaznelo hučanie motorov a Gorčev sa bleskurýchlo šuchol pod plachtu.

XX. KAPITOLA

1

- A teraz rýchlo za nimi, - povedal Lingeström, keď Alex Privát a jeho spoločníci vyskočili z osobného voza.

Onedlho priharcovala aj skupina arabských zbojníkov pod Portenifovým velením.

- Vy nás budete sledovať nákladným vozom! - rozhodol Majster. - Nič sa vám nemôže stať. Tamtí sa práve pustili k priehlbine, my ich križom predbehneme a natiahneme siete!

- A potom?

- O pol dňa sme v Abudíre, ani sa tam nezastavíme a povezieme sa rovno ďalej, do Ifirizu. Musíte si dať pozor, lebo od rieky vedie chodník aj vľavo, k francúzskej enkláve a tam by ste vbehli rovno do rúk Abe Padana.

Z nákladného auta vyvliekli oceľové siete.

Potom už išlo všetko hladko a rýchlo. Odkryli Gafirona, ktorý vo svojej kletke čupel, naozaj ani skalný orol. Ružové pazúry sa mu chveli a křčovito zvieral mreže svojej kletky.

- Pán Gafirone! Prichystajte sa! Onedlho povediete voz. Za vašim chrbtom budeme traja s pištoľami.

- Ale prosím vás ... prečo ma zaťahujete ...

- Upozorňujem vás: Poslúchajte bez odporu, ináč vás odstrelím...

A vy, mládenci, šibte si to pomaličky za nami k zrúcaninám. Okolo poludnia tam budú aj oni.

Majster, Lingeström, Portenif, Aldous a Arabi odišli. Svitalo...

Hrbáč Rybička pridal a nákladné auto sa skackavo rozbehlo.

- Prikryme pána skalného, - povedal nevravný vrah Drugič.

- Nie! - zreval Gafirone, ale obľali ho vedrom vody, načo zmĺkol a smutne znášal egyptskú tmu.

Gorčev v tej chvíli odhodil plachtu. Nebolo mu veľmi do smiechu.

- Kedy budeme na mieste?

- Hádám okolo poludnia.

Čo teraz? Gorčev nervózne uvažoval. Akoby ho bol osud určil za dozorcú nad úspechom Labouxovho poslania ...

A nič múdre mu neprichádzalo na um... Položil sa naznak a pri-vrel oči. Ruka mu visela do kletky pána Wendrinera a uťahaný kráľ zvierat mu ju potichučky oblizoval, nežne, rovnomerne a chlácholi-vo, až Gorčev zaspal...

Prisnil sa mu zlý sen o pánu Vanekovi: Zašli si s Anettou i so svo-jimi maturujúcimi deťmi na oranský hrad a v baedeckri čítajú:

SULTANA KORRIDOR

Tmavá diera, v ktorej strážil maurský kráľ Mansir svoje otrokyne. Už niekoľko rokov očakáva niekoho v týchto priestoroch nedosta-točne oblečený pán. Vstupné ľubovoľné. Dotyčný má originálnu dvojmetrovú bielu bradu...

... Prebudil sa.

Auto je prázdne. Stojí. Rýchlo sa posadil. Gafironova kletka je zakrytá.

- Haló! - zvolal Gorčev. – Pán skalný...

- Čo chcete?

- Odišli?

- Áno... Pred polhodinkou. A teraz už viem, kto ste. Akési šteňa, ktoré je čergolcom!

Aj toto je voľáky pán Vanek, pomyslel si Gorčev.

- Prosím vás, ja som hladný, - povedal skalný orol.

- To ma teraz najmenej zaujíma. Chcel by som sa radšej dostať z tejto kaše, lebo nás postrielajú, alebo čosi podobné!

- Pane! Vytiahnite aj mňa.

- Budem o tom uvažovať.

Vybral z kletky pečené prasiatko a polovičku dal levovi. Tú, ku ktorej patrí aj hlava s citrónom. Prestarnutý dravec sa s nechut'ou pustil do mäsa a sotva čosi zjedol. Ale po citróne sa dlho oblizoval. Akiste trpí nedostatkom žalúdočných kyselín ...

Gorčev sedel na dlážke a smútil. Labouxovci sa azda práve teraz zmietajú v oceľovej sieti... Vzdychol si. Ako pomaly ide ten prekliaty časí... Ale rozum sa zato krúti na plné obrátky.

... Neskoro poobede. Gorčev precítil po prvý raz v živote, čo je nervozita. Chodil hore-dolu. Nervozita prešla aj na leva. Znepokoje-ne hľadel na priateľa.

V Gafironovej klietke cvakali nožničky, akoby tikali hodinky...

- Pozrite sa, pán Wendriner, - povedal Gorčev tíško. - Ja vás teraz pustím na slobodu. Vy ste totiž v tejto chvíli jediným priateľom, ktorému môžem ako-tak pomôcť ... Hybajte a prejdite sa po vlašnom piesku a nech fialový saharský úsvit pozdraví ešte ostatný raz vaše unavené oči.

Posunul klietku ku dverám a otvoril ju. Ale pán Wendriner sa nehýbal. Nechcel jednoducho uveriť. Gorčev ho jemne štuchoľ, nuž vystúpil konečne z klietky a tackal sa, chudák, tackal sa starý kráľ Lear, lebo prežíval práva súmrak sklamaného života, plného strastí a tárania sa.

Zúžil svoje veľké, krvavé oči ani mačka a pustil sa smerom do púšte s plnou hlavou smutných myšlienok. Zrazu sa zastavil, obzrel sa na Gorčeva a opäť sa pustil do kroku, trošku živšie, ale s hlavou hlboko sklonenou, akoby sa za čosi hanbil...

Gorčev sa náhle rozhodol! Vrátil sa rýchlo do auta. Otvoru kovové dvere nákladného priestoru:

- Haló. pán Gafirone! Udrela hodina!

2

Aká hodina udrela?

O chvíľu sa všetko vyjasnilo. Podvečer sa spoločnosť vrátila.

- Poďme, - volal kapitán, - Rybička, zapni motor! Gafirone, hybajte s Portenifom...

Gafirone poslušne vyliezol zo svojej klietky a kráčaľ. Ostatní poskákali do voza... Rybička ani nechcel nastúpiť, ale ktosi ho schmatol a hrbáč letel dnu!

Dvere sa s hrmotom privreli, voľakto zvonku zavesil aj ťažké železá, motor zaburácal...

- Hej... Čo to je?... Haló?!.- revú a trieskajú do dverí, ale márne: nákladné auto je prispôsobené vozeniu živých dravcov a železné dvere nevylomíš ani za nič..

Portenif a Gafirone neabsolvovali ešte ani polovičku cesty, keď ich dobehol obrovský Hagenbeckov nákladiak a Portenifa ktosi ovalil francúzskym kľúčom tak, že zamdlel. Autá brzdia...

- Výborne, - povedal Gorčev. - A teraz si sadnite sem ku mne a poďme.

Banditi rytmicky búchajú. Gorčev si píska a Gafirone čupí pri ňom ako skalný orol Hermann Wendriner, len o niečo smutnejšie. V diaľke už vidia Alfa Romeo. Znáša sa tmavá noc ...

Medzitým hlavní banditi trochu znervózneli, lebo čakajú už dosť dlho.

- Hybaj po nich a povedz im, aby sa Gafirone ponáhl'al! - káže Aldousovi Majster.

Bandita odbehol, ale uplynulo pekných pár minút a stále sa nevracia. Majster a Lingeström netrzeplivo dupocú.

- Kde v pekle trčí?

- Práve teraz meškajú, keď sme už pred cieľom!

- Áno, - vraví ktosi spoza ich chrbta a ovalí Majstra poriadne po hlave. - Rozhodne veľmi trápna situácia. A vy sa, Lingeström, nehýbte, lebo vás zastrelím. Tu je Gorčev!

A barónovo hrdlo zovrie päť tvrdých prstov.

Štrnásťkarátové auto je opäť v Gorčevových rukách.

3

- Drahý pane, - hlaholil Gafirone s očami plnými vd'aky. - Ďakujem vám.

- Odveziete teraz banditov do najbližšej oázy. Tam sa už o vašu ochranu postarajú. Ináč ste zabezpečený výborne, lebo dvere som poriadne zatvoril a z tohto voza sa von nedostanú ani tigre. Počujete?

Nocou burácal hrozný buchot.

- Čiže?

- Najprv si trochu oddýchneme a potom vyrazíte s vozom.

- A potom?

- Potom dostanete odmenu.

Chvíľočku sedeli, medzitým vyšiel aj mesiac... A v striebriстом svite luny zazreli strašidelný výjav!

O dvierka nákladného auta sa opiera prednými behmi smutný lev a ovoniava kľučku.

- Pán Wendriner...!

Gafirone skočil do voza ako hadom uštipnutý. Lev sa dotiahol k prekvapenému Gorčevovi. Chudák ... Nohy sa mu chveli, ťažko a astmaticky dychčal a díval sa na Rusa takmer prosebné. Gorčev pohladil vyplznuté stopy niekdajšej hrdej hrivy.

- Vrátili ste sa, pán Wendriner? Dobre, no... Tak hybajte bližšie, starký.

A keďže Gafirone nebol ochotný vyliezť z auta za nijakú cenu, Gorčev sa pustil do oázy sám, aby majiteľov auta upovedomil o novej situácii.

Ale pán Wendriner ho už nechcel opustiť ani na krok.

4

Obyvatelia oázy Abudír sa stali na druhý deň ráno svedkami veľkej senzácie. Uprostred námestíčka stálo obrovské sťahovacie vozidlo, vnútri ktorého lomožili ľudia. Pri aute sa triasol pán Gafirone.

Gafirone dosvedčil, že Gorčev žije. Žije! Anette nemôže prísť k slovu... Žmolí v hrsti vreckovku. Je bledá a chveje sa. Laboux privrel viečka a ležal. Azda sa modlil.

- A vy ste kto? - spýtal sa generál Gafirona.

- Skalný ... oné, Wendri... Ja, prosím, ja som pretekár ...

Trošku mu vypovedali nervy a rozplakal sa. Aj Anette plače a Gafirone sa jej vrhol vôkol krku, ale teraz sa tu o to nik nestará.

Laboux leží so zatvorenými očami a nik nevie, na čo myslí a čo cíti...

Generál nebol v stave dočkať koniec dojatia. Musel sa dozvedieť aj všetko ostatné, mimo radostnej zvesti, že Gorčev žije.

- Ale pán pretekár, - zvolal napokon. - Rozpovedzte konečne všetko.

- Neee ... neviem ... pán Gorčev všetko napísal... a ... nech sa páči...

- No konečne... Prosím vás! Dajte to už sem!

Gafirone odovzdal list.

Pán generál!

Poslušne hlásim, že z vyšších vojenských záujmov nachádzam sa práve v zbehnutí od mojej roty a na ceste k Prorokovým sandálom s Alfou Romeom. Jeho výsosti panovníkovi Abe Paladale odkážem, že ho dávate bozkať.

Dvoch hlavných vinníkov odovzdám černoškému vladárovi Padalti Malatdovi, ale pokiaľ ide o ostatných krotkých darebákov, dovoľujem si Vás poprosiť o odmenu, vzhľadom na ich dobrotu mne preukázanú ráčte ich z priloženého nákladného auta prepustiť, lebo bez ich pomoci by bolo Alfa Romeo už dávno v rukách portugalskej konkurencie.

V nádeji, že vo Fort St. Thérèse nebudú na moju neprítomnosť, vďaka dobrej vôli pána generála, hľadiet' priveľmi prísne, končím svoje riadky a vyjadrujem hlbokú úctu.

*Oduševnený prívrženec pána generála:
IVAN GORČEV
legionár číslo 27*

Teraz už generál rozlúštil všetky záhady. Zavolať si marseillskú pevnosť, odkiaľ mu oznámili, že tam mali súčasne dvoch Gorčevov. Dvadsaťsedmičku odvelili do oranskej Fort St. Thérése a odtiaľ generálovi obratom hlásili, že Ivan Gorčev asi pred dvoma týždňami zbehol.

- Všetko chápem! - zreval generál. - A ministrom napíšem v jeho veci osobný list!

XXI. KAPITOLA

1

Po desať dní trávil pán Vanek väčšinu svojho času v toaletnej skrini umelkyne. Celé dni spriadali cestovné plány, s výnimkou poobedia, keď sa umelkyňa cvičila v speve. Umelkyňa bola rozhodne veľmi usilovná. Spievala dlhé hodiny.

Na desiaty deň vystúpil pán Vanek zo skrine, práve uprostred hodiny spevu.

- Dobrý deň, - povedal. - Teraz sa vzdialim.

Skôr než by bola prekvapená umelkyňa alebo na smrť preľaknutý korepetítor čokoľvek povedali, tajomník urazene odišiel a zastavil sa až v bráne pevnosti Fort St. Thérése.

- Ohláste rotmajstrovi, - požiadal strážneho odhodlane, - že som vám krivdil. Légia je výborné zamestnanie.

Pán Würfli bol práve v stráži, keď pána Vaneka dávali do želez.

- Prečo ste sa prihlásili dobrovoľne? - spýtal sa šeptom.

- Poľahčujúca okolnosť. Jemnejšie ma zastrelia.

- A viete, že aj Mehár je v base?

- Začo? Azda bol vonku? Ostatne, Mehára veľmi ľúbim.

- Veď vás stále bil!

- Ale nikdy nespieval. A to je veľká vec!

Pán Vanek sedel práve šesť dní, keď sa zrazu objavil slobodník a poručík.

- Tu máte slávnostnú rovnošatu. Oblečte si ju.

- Chápem... zastrelia ma...

- Možno. Celá posádka nastúpila na nádvorí, - povedal slobodník, ale poručík ho okríkol.

- Príslušné miesta vedia, kde ste sa po tie dva týždne zdržiavali. Veľa ste si vytrpeli.

- Najmä poobede ...

- Ticho! Podrobnosti o vašej neprítomnosti neboli oznámené. A vy o nich tiež pomlčte. Rozumeli ste?

Pán Vanek sa začervenal, sklopil oči a nazdával sa, že rozumie...

Keď ho vyviedli na nádvorie, rozhladol sa a oči sa mu naplnili slzami.

Áno... poprava!

Posádka stojí nastúpená v štvorci. Slnko mu svieti do tváre a pán Vanek dvíha hlavu do vysoka, aby ho ešte naposledy ožiarilo.

Tram-tram-tram-tram...

Bubny...! Zbehov asi popravujú bez rozsudku.

Fanfáry! "Aux armes! Aux armes...!" A teraz príde eskorta... Nedá si zaviazať oči. Nech vidia, ako zomiera Eduard B. Vanek ...

Fanfáry zmlkli. Ejha... a veď toto je plukovník, čo teraz kráča smerom k odsúdencovi.

- Legionár číslo dvadsaťsedem! Ivan Gorčev! Opustil si pevnosť a zmizol na dva týždne. Stihli ťa ťažké telesné i duševné útrapy.

Najmä pokiaľ ide o spev, pomyslel si pán Vanek a smutne pri-svedčil.

- Prezident republiky vyznamenal Ivana Gorčeva radom Čestnej légie!

A plukovník dekoruje úplne zhlúpnutého pána Vaneka radom Čestnej légie, trikolóra sa pred vyznamenaným trikrát skloní, hrmia bubny, znejú fanfáry a posádka vzdáva poctu pánu Vanekovi zbraňou...

Tam ďalej, na terase stoja Anette, de Bertin a Laboux, vyplašení, na smrť bledí a nevládzu vypovedať ani slovo...

3

Tú vec nemožno objasniť. Chráň bože, dotknúť sa jej! Pána Vaneka sa už len pokúsia nejako demobilizovať. A Gorčev sa nesmie v légii ohlásiť. Gorčev sa hlási iba Alexovi Privátovi so stotisíc frankami. Tieto bol odobral Majstrovi a Lingeströmovi, ktorí ich určite ľahko postrádajú v ífirizských fosfátových baniach, kde si odpykávajú trest.

... Deň pred sobášom pán Vanek demobilizoval.

Rotmajster Verdier oslávil túto udalosť v kantíne banketom a vre-lým, priateľským posedením.

Pán Vanek zašiel za svojim zamestnávateľom.

- Pane, - oslovil Gorčeva: - Čím sa mám zaoberať v budúcnosti?

- V záhrade Labouxovej vily trávi svoje pokojné staré dni bývalý artista. Dám vám ho na starosť, starký!

- Som aj naďalej Vanek a bol by som rád, keby ste si to už teraz zapamätali, tým viac, že ma v uznaní mojich útrap vyznamenali Čestnou légiou.

- Predpokladáte, že ste si ju zaslúžili?

- Rozhodne. Vy ste totiž nepočuli tú dámu spievať.

Anette sa smutne naklonila ku Gorčevovi:

- Ivan, bojím sa... Vaša krv vás nenechá na pokoji.

- Hlúposti...

- Vždy sa budem obávať, že ma naraz len opustíte. Pôjdete na more, na púšť... Budem sa chvieť, ak sa omeškáte čo i len o hodinku.

- Nestráčajte sa... Nebudem chodiť neskoro domov. Váš snúbenec mátožil, ale váš manžel bude domasedom.

Anettine obavy sa však rozplynuli až po narodení Ivana Gorčeva mladšieho, ktorého ostatní rodinní príslušníci - Adalbert Wendriner a pán Vanek - búrlivo privítali vo svojom priateľskom kruhu...

(c) Jenő Rejtő: A tizennégykarátos auto,

Albatrosz Kányvek, Budapest 1964

(c) Translation: Peter Hajdúk